



OŠ LOG – DRAGOMER
DRAGOMER, Šolska ulica 1, 1351 BREZOVICA pri LJ.
TEL.: 01/75 71 320 GSM: 041 638 701
e-pošta: tajnistvo@osld.si



SAMOEVALVACIJSKO POROČILO OSNOVNE ŠOLE LOG-DRAGOMER ZA ŠOLSKO LETO 2024/25

Vodja:
Klavdija Pavić

Člani skupine:
Petra Kastelic Marinko
Nataša Govekar
Jernej Tomec
Brigita Žitko
Mojca Koren
Nina Zadel
Asja Stojić

Ravnateljica:
Mihaela Mrzlikar

Dragomer, junij 2025

KAZALO

1. UVOD	3
2. PODROČJE SAMOEVALVACIJE	3
3. POTEK DELA	3
4. REZULTATI EVALVACIJE in PREDLOGI	4
4. 1. Poročanja učencev	4
4. 1. 1. Učenci od 1. do 3. razreda	4
4. 1. 2. Učenci 4. in 5. razreda	15
4. 1. 3. Učenci 6. do 9. razreda	26
4. 2. Poročanja staršev	35
4. 3. Poročanja učiteljev	45
4. 4. Primerjava med poročanji učencev, staršev in učiteljev	55
4. 4. 1. Pogostost in trajanje domačih nalog	55
4. 4. 2. Samostojnost in pomoč pri nalogah	55
4. 4. 3. Odgovornost za domače naloge	55
4. 4. 4. Motivacija za opravljanje nalog	55
4. 4. 5. Prepisovanje nalog	55
4. 4. 6. Spremljanje in povratna informacija	55
4. 4. 7. Predlogi za izboljšave	56
5. ZAKLJUČEK	56
6. PRILOGE	57
6. 1. Vprašalniki za učence	57
6. 2. Vprašalnik za starše	64
6. 3. Vprašalnik za učitelje	67

1. UVOD

Samoevalvacija je ob različnih oblikah zunanje evalvacije in sistemov odgovornosti eno od orodij za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v izobraževanju.

Že od leta 2008 imajo ravnatelji vseh vzgojno-izobraževalnih zavodov na podlagi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (49. člen) odgovornost, da spremljajo in skrbijo za kakovost delovanja svojih zavodov. Zakon med oblike notranjega vrednotenja uvršča tudi samoevalvacijo. Vodstva šol so tako zavezana, da pripravljajo samoevalvacijska poročila, ki jih potrjuje svet zavoda.

Samoevalvacija na šoli pomeni načrtno, sistematično in reflektivno presojanje lastnega dela, procesov in rezultatov z namenom izboljševanja kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.

2. PODROČJE SAMOEVALVACIJE

V letošnjem šolskem letu smo se odločili evalvirati področje domačih nalog. Učitelji na predmeti stopnji pogosto poročajo, da učenci ne izpolnjujejo domačih obveznosti, kar je pogosto tudi eden izmed razlogov za slabše učne rezultate. Zanimalo nas je, kdaj – gledano po vertikali – pride do bistvenega preloma glede motivacije za opravljanje domačih nalog, pri katerih predmetih je domače naloge največ, kako učitelji preverjajo domače naloge, kakšne povratne informacije dajo učencem in staršem, koliko so starši vpeti v pisanje domačih nalog, itd.

Domače naloge so zelo pomemben člen v procesu poučevanja in predstavljajo nadgradnjo učnih ur, s katerimi učenec znanje utrdi. Učinki domačih nalog se kažejo na izobraževalnem (trajnost znanja) in vzgojnem področju (oblikovanje delovnih navad, razvijanja sposobnosti samostojnega učenja, sodelovanje, zanesljivost ...), zato je prav, da se pomena opravljanja domačih nalog zavedamo vsi udeleženci pedagoškega procesa.

Nazadnje nas je zanimala tudi starševska vključenost. Gre za sodelovanje staršev v izobrazbi njihovih otrok. Zanimalo nas je predvsem, kako so starši vključeni v šolsko delo otrok doma, saj starševska vključenost pomembno vpliva tudi na otrokov odnos do šole in domačih nalog. Zanimalo nas je tudi, kdaj (če že) so odgovornost za domače naloge in šolsko delo prepustili izključno otroku in kako so o otrokovem delu obveščeni s strani šole.

3. POTEK DELA

V namen izdelave samoevalvacijskega poročila so bili oblikovani štirje vprašalniki (glej poglavje 6. PRILOGE). Vprašalniki so bili narejeni v Arnesovi aplikaciji 1KA, razen vprašalnika za prvo triado, ki je bil natisnjen na papirju. V okviru raziskovanja stališč do domačih nalog smo pripravili tri različne anketne vprašalnike, prilagojene posameznim ciljnim skupinam: staršem, učiteljem ter učencem.

Anketni vprašalnik za starše je bil oblikovan z namenom pridobiti vpogled v vlogo družine pri opravljanju domačih nalog, v njihovo doživljanje in mnenje o količini, vsebini ter pomenu

domačih nalog za njihove otroke. Vseboval je več tematskih sklopov, ki skupaj omogočajo celovito razumevanje okoliščin, stališč in praks povezanih z domačimi nalogami.

Anketni vprašalnik za učitelje je bil osredotočen na njihove prakse, pričakovanja in opažanja glede domačih nalog z namenom razumeti, kako učitelji načrtujejo in vrednotijo to obliko dela.

Anketni vprašalnik za učence je bil razdeljen glede na starostno skupino:

- Učenci prve triade (1.–3. razred) so anketo izpolnjevali v papirni obliki, saj je ta način bolj primeren za njihovo starost in razvojne zmožnosti.
- Učenci od 4. do 9. razreda so anketo reševali elektronsko, kar je omogočilo hitrejšo obdelavo podatkov in večjo prilagodljivost pri analizi odgovorov. Anketi za učence (4.–5. razred in 6.–9. razred) sta bila zasnovani z namenom pridobiti vpogled v doživljanje, izvajanje in vrednotenje domačih nalog s strani učencev. Vprašanja so bila razdeljena v tematske sklope, ki omogočajo celovito analizo navad, stališč in predlogov učencev glede domačih nalog.

Vsi anketni vprašalniki so bili osredotočeni na tematiko domačih nalog – njihovo pogostost, trajanje, težavnost, smiselnost ter vpliv na učni uspeh in prosti čas učencev.

Vprašalnik za učence je rešilo **149** učencev prve triade, **90** učencev 4. in 5. razreda in **172** učencev 6. do 9. razreda. Skupaj je to 411 učencev od skupno 460, kar predstavlja **89 %**.

Pomembno za interpretacijo rezultatov je tudi opazovanje učiteljev, ki so spremljali učence v računalniški učilnici pri izpolnjevanju vprašalnikov. Povedali so, da so nekateri učenci reševali neresno in morda v resnici niti niso oddali svojih odgovorov. Prav tako so se lahko pri vprašalniku za prvo triado pojavile težave pri reševanju zaradi slabšega razumevanja posameznih trditev (odvisno tudi, kako so učencem trditve prebrali oziroma predstavili učitelji).

Anketni vprašalnik so izpolnili starši za **156** otrok, od skupno 460, kar predstavlja približno tretjino vseh učencev.

Vprašalnik za učitelje je rešilo **25** učiteljev, od 50 (50 %), katerim je bil poslan vprašalnik.

Odgovori so bili obdelani in grafično predstavljeni s pomočjo programa Microsoft Excel.

4. REZULTATI EVALVACIJE in PREDLOGI

V tem poglavju so predstavljeni in diskutirani rezultati vprašalnikov po treh področjih: poročanja učencev, poročanja staršev ter poročanja učiteljev.

4. 1. Poročanja učencev

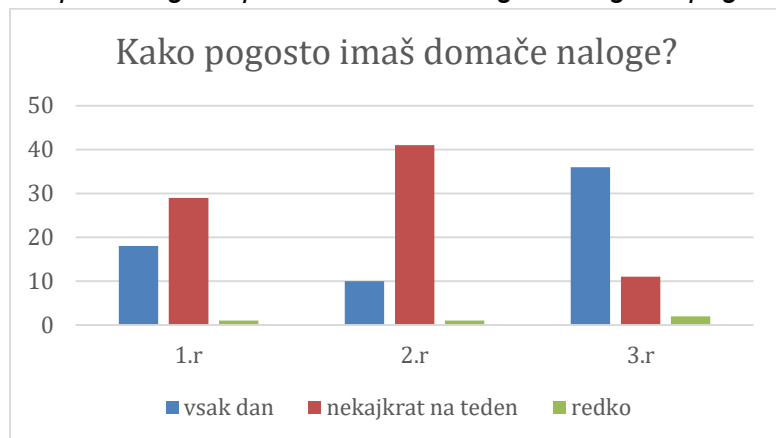
4. 1. 1. Učenci od 1. do 3. razreda

Vprašalnik za učence prve triade smo sestavili tako, da so ga lahko učenci s pomočjo učitelja reševali na klasičen način papir – svinčnik. Učitelj je v razredu glasno prebral trditve in z navodili in usmeritvami pomagal pri boljšem razumevanju in vrednotenju trditev. Vprašalnik je rešilo **149 učencev**. Najprej smo učence vprašali po spolu in kateri razred obiskujejo. Sledili sta dve vprašanji o pogostosti domačih nalog in lokaciji pisanja domačih nalog.

Pri vprašanju o pogostosti domačih nalog smo učencem ponudili trditve, med katerimi so izbirali: nalogo imam vsak dan, nekajkrat na teden, redko. V prvem in drugem razredu je prevladoval odgovor **nekajkrat na teden** (60% v prvem razredu in 85% v drugem razredu), v tretjem razredu pa imajo domače naloge učenci večinoma **vsak dan** (75%).

Grafikon 1

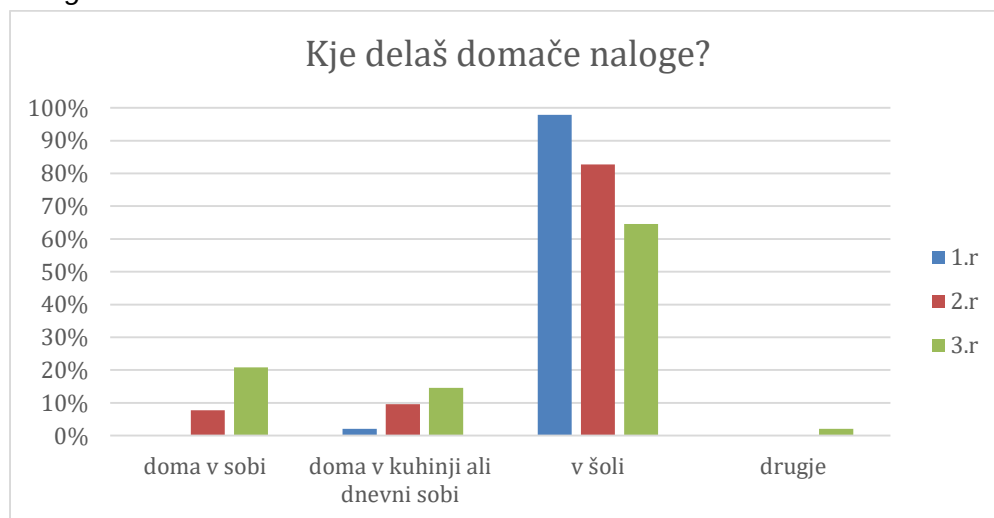
Stolpični diagram prikaza frekvenc odgovorov glede pogostosti domačih nalog



Zanimalo nas je tudi kje (lokacijsko in prostorsko) učenci najpogosteje pišejo domače naloge. V prvi triadi (v vseh treh razredih) prevladuje pisanje domačih nalog **v šoli** v okviru podaljšanega bivanja, delež pa se v tretjem razredu kljub vsemu nekoliko zmanjša na 65 % učencev in posledično poveča frekvenca odgovorov doma (36 %). En učenec je izbral odgovor drugje in dopisal zunaj ali notri.

Grafikon 2

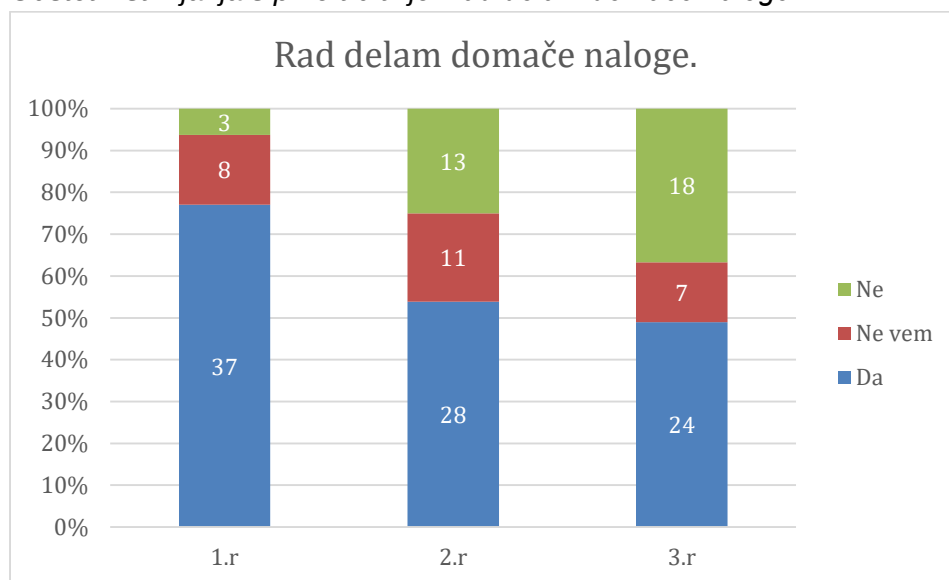
Stolpični diagram z odstotki strinjanja za posamezno trditev glede lokacije pisanja domačih nalog



V nadaljevanju je bilo učencem ponujenih **15 trditev**. Za vsako so morali označiti, ali za njih velja, ne velja ali se odločiti za nevtralni odgovor ne vem.

Grafikon 3

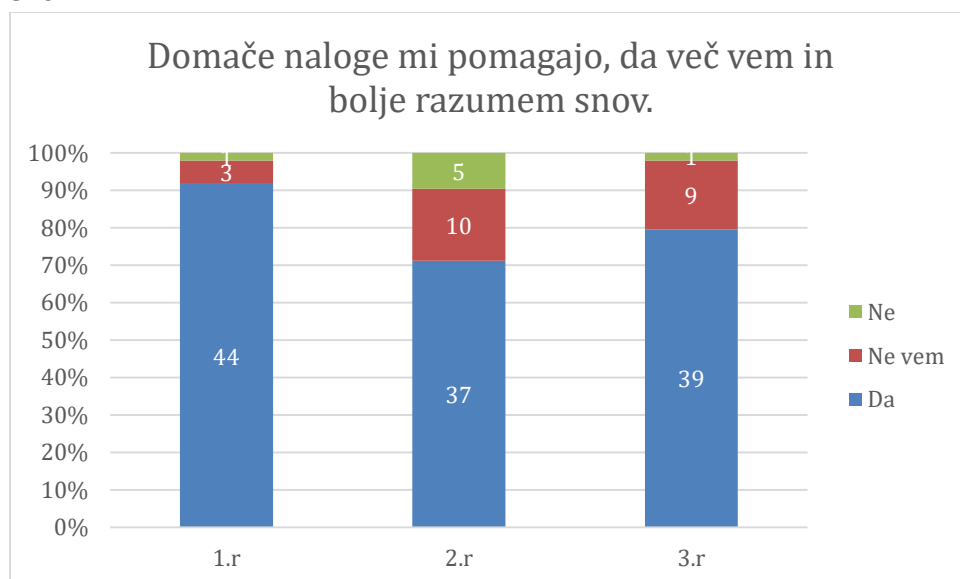
Odstotki strinjanja s prvo trditvijo *Rad delam domače naloge*



Na prvo trditev so učenci v 1. in 2. razredu v večini **pritrдили**, v 3. razredu pa je že skoraj enako število učencev, ki radi delajo domače naloge in tistih, ki domačih nalog ne marajo delati, in sicer jih 24 % pravi, da radi delajo naloge, 7 % jih ni prepričanih, 18 % pa jih ne mara domačih nalog.

Grafikon 4

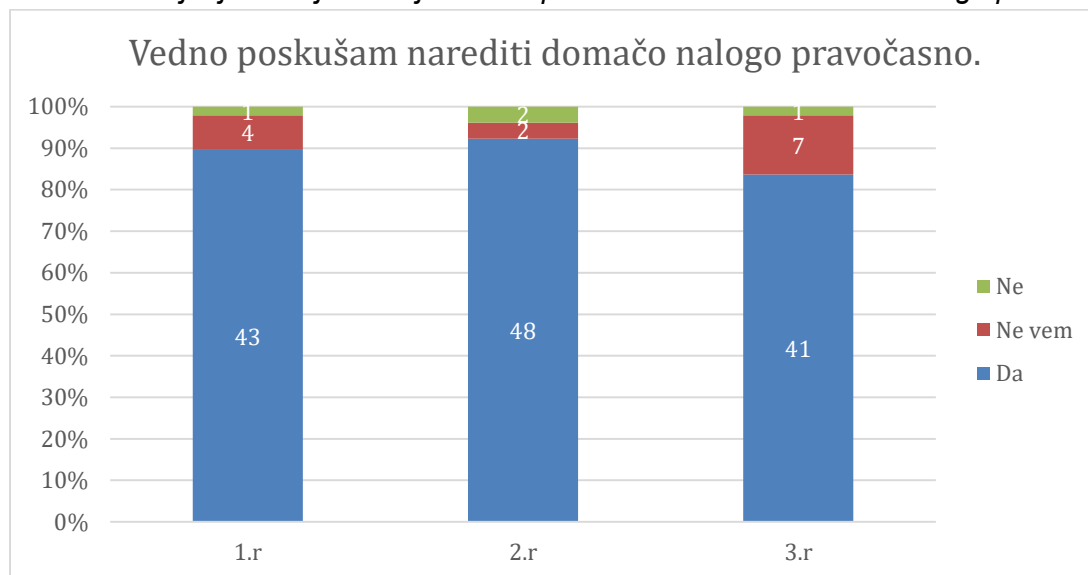
Odstotki strinjanja z drugo trditvijo *Domače naloge mi pomagajo, da več vem in bolje razumem snov*



Na drugo trditev so v 99 % pozitivno odgovorili v 1. razredu. V 2. razredu in 3. razredu se s trditvijo strinja med 70 % in 80 % učencev. 10 % učencev v 2. razredu pa meni, da jim domače naloge ne pomagajo, da več vejo in bolje razumejo snov. V ostalih dveh razredih je ta odstotek minimalen. Iz rezultatov lahko sklepamo, da učenci v 1. triadi domačo nalogo sprejemajo še kot **pomembno in kot pomoč pri razumevanju snovi**.

Grafikon 5

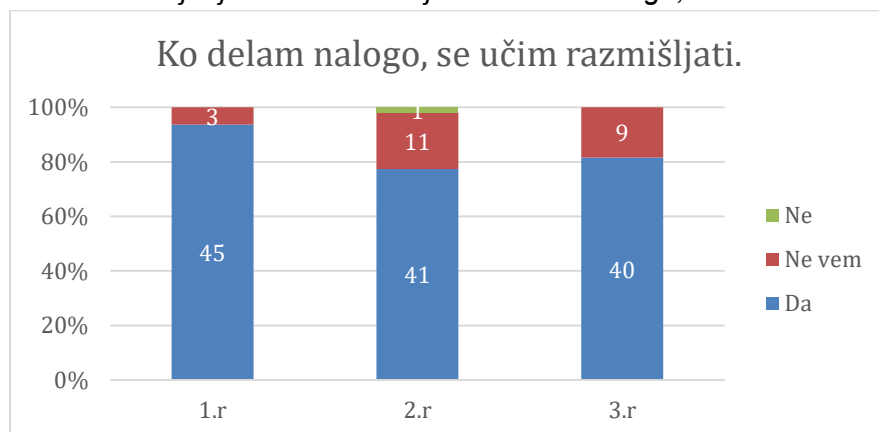
Odstotki strinjanja s tretjo trditvijo Vedno poskušam narediti domačo nalogo pravočasno



Učenci so na tretjo trditev v vseh razredih 1. triletja večinoma odgovorili z »da.« Skupno 4 % učencev se ne trudi pravočasno narediti domače naloge. 13 % učencev pa ne ve, ali se trudijo dokončati domačo nalogo pravočasno. Vsi trije razredi izkazujejo **visoko stopnjo odgovornosti** glede pravočasnega opravljanja nalog. V 2. razredu kažejo največjo mero odgovornosti, v 3. razredu pa se pojavi več negotovosti, kar bi lahko bilo povezano z večjimi zahtevami ali spremembami v učnem okolju.

Grafikon 6

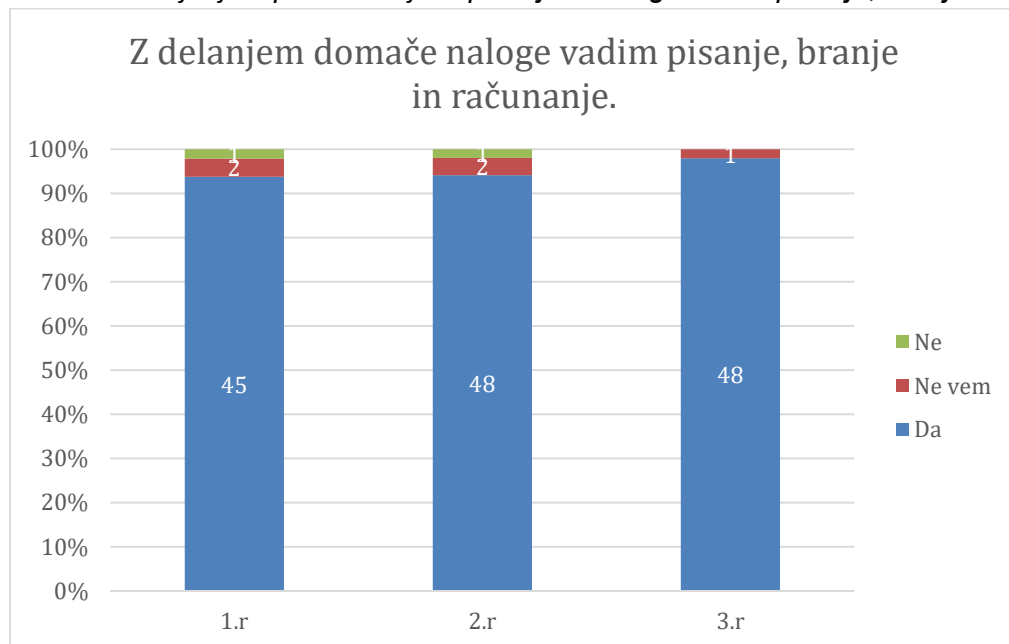
Odstotki strinjanja s četrto trditvijo Ko delam nalogo, se učim razmišljati



97 % prvošolcev meni, da se pri pisanju domače naloge **učijo razmišljati**. 3 % učencev ne ve, če je to res. Malo manj učencev v 2. in 3. razredu, vendar še vedno več kot 80 %, tudi meni, da se ob delanju domače naloge učijo razmišljati. Nekaj odstotkov učencev ne ve, ali to drži. 1 % učencev 2. razreda pa meni, da se ob delanju naloge ne učijo razmišljati. Večina učencev v vseh treh razredih prepoznava povezavo med delom domače naloge in razmišljanjem, kar je pozitiven pokazatelj razvoja metakognitivnih spretnosti. Negotovost se povečuje v 2. razredu, kar lahko pomeni, da učenci v tej fazi še razvijajo razumevanje, kaj pomeni "razmišljati pri nalogi".

Grafikon 7

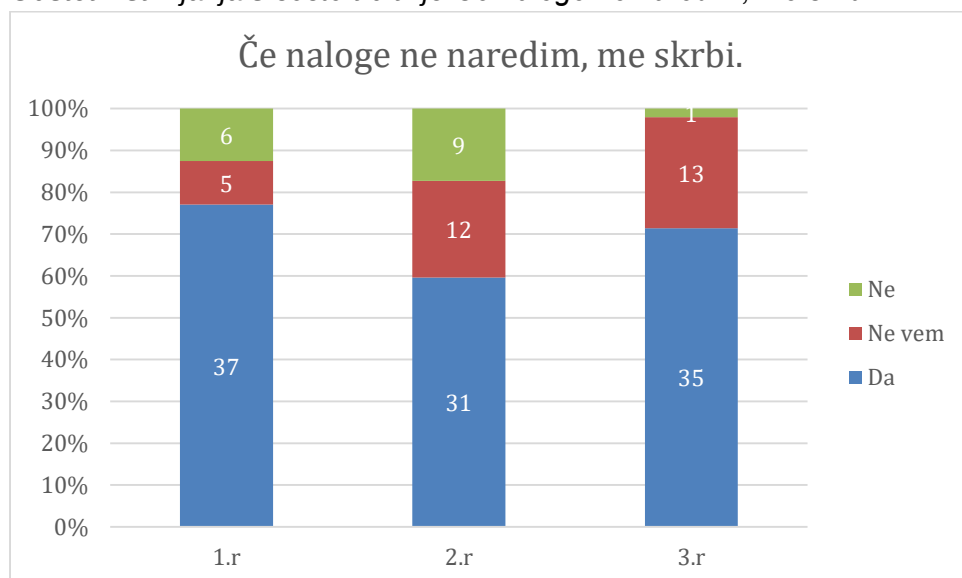
Odstotki strinjanja s peto trditvijo *S pisanjem naloge vadim pisanje, branje in računanje*



Pri peti trditvi se je 97 % učencev strinjalo. 2 % učencev 1. in 2. razreda se s trditvijo nista strinjala, nekaj odstotkov učencev pa ne ve, ali trditev za njih drži ali ne. Učenci vseh treh razredov v veliki meri **prepoznavaajo domačo nalogo kot orodje za utrjevanje osnovnih spretnosti** (pisanje, branje, računanje). Delež pozitivnih odgovorov je najvišji v 2. in 3. razredu, kar kaže na naraščajoče razumevanje učnega procesa. Sklepamo lahko, da učenci delanje domačih nalog sprejemajo kot pozitivno in v korist svojemu znanju.

Grafikon 8

Odstotki strinjanja s šesto trditvijo *Če naloge ne naredim, me skrbi*

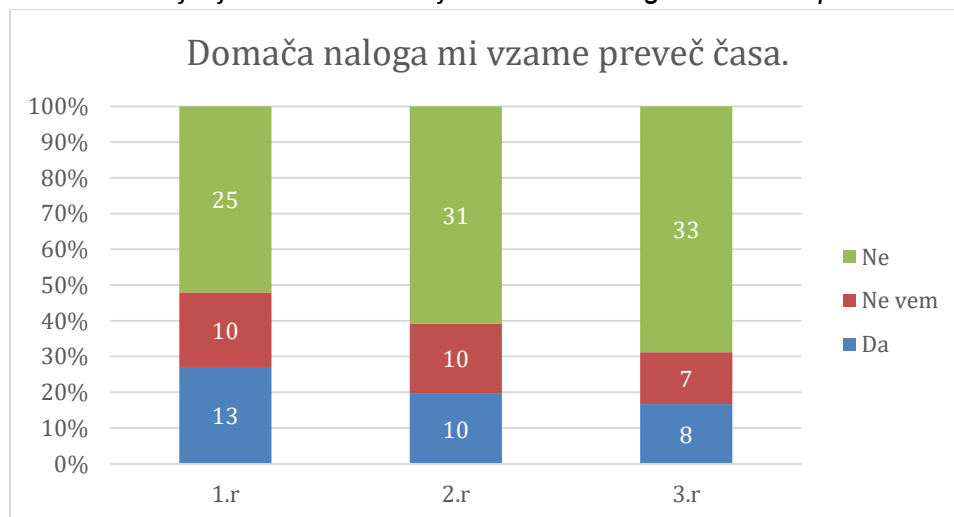


Pri šesti trditvi, se je najmanj učencev strinjalo v 2. razredu. Pritrdilno je odgovorilo 60 % učencev, 17 % učencev pa trdi, da jih ne skrbi, če naloge ne naredijo. Najbolj skrbi za

nenarejeno nalogo učence v 1. in 3. razredu, kjer je pritrdilno odgovorilo med 70 in 80 odstotkov učencev. V povprečju 20 % učencev 1. triade pa ne ve, ali jih skrbi, kadar ne naredijo naloge. **Večina** učencev v vseh treh razredih **občuti skrb**, če naloge ne opravijo, kar kaže na razvito odgovornost. 2. razred izstopa z večjo negotovostjo, kar bi lahko bilo posledica prehoda med stopnjami zahtevnosti ali sprememb v učnem okolju. 3. razred kaže največjo konsistentnost v odgovornosti, saj je delež tistih, ki jih ne skrbi, skoraj zanemarljiv.

Grafikon 9

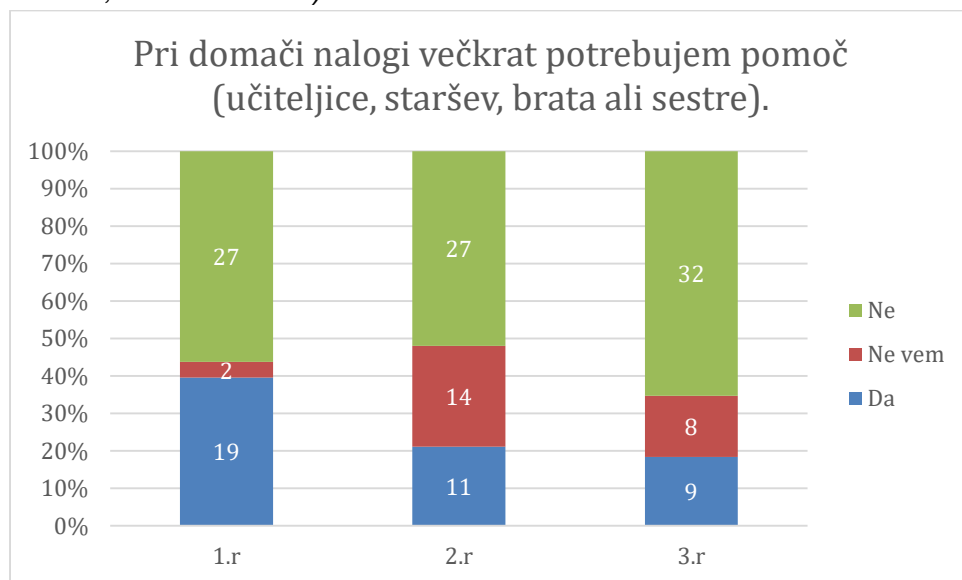
Odstotki strinjanja s sedmo trditvijo *Domača naloga mi vzame preveč časa*



S to trditvijo se najbolj strinjajo v 1. razredu, kjer je odstotek tako mislečih učencev 28 %. V 2. in 3. razredu se strinja s trditvijo 20 in 18 odstotkov učencev. Najmanj se s to trditvijo strinjajo učenci 3. razreda, in sicer 68 % učencev. Sledijo jim učenci 2. razreda z 60 % in učenci 1. razreda z 51 %. Iz rezultatov lahko sklepamo, da učenci v 1. razredu, ki so še v fazi uvajanja v šolski sistem, več časa potrebujejo zaradi slabše grafomotorike, orientacije, razumevanja navodil, ne znajo še brati z razumevanjem in so počasnejši pri svojem delu. **Občutek preobremenjenosti** z domačo nalogo **se z razredom zmanjšuje**, kar je razvojno smiselno – učenci postopoma razvijajo večjo samostojnost, koncentracijo in organizacijske spretnosti. Največja negotovost je v 1. in 2. razredu, kar je pričakovano, saj učenci še gradijo razumevanje šolskih pričakovanj. V 3. razredu se kljub večji zahtevnosti pojavi najmanj občutka preobremenjenosti, kar kaže na uspešno prilagajanje učencev in morda tudi na učinkovito strukturirane naloge.

Grafikon 10

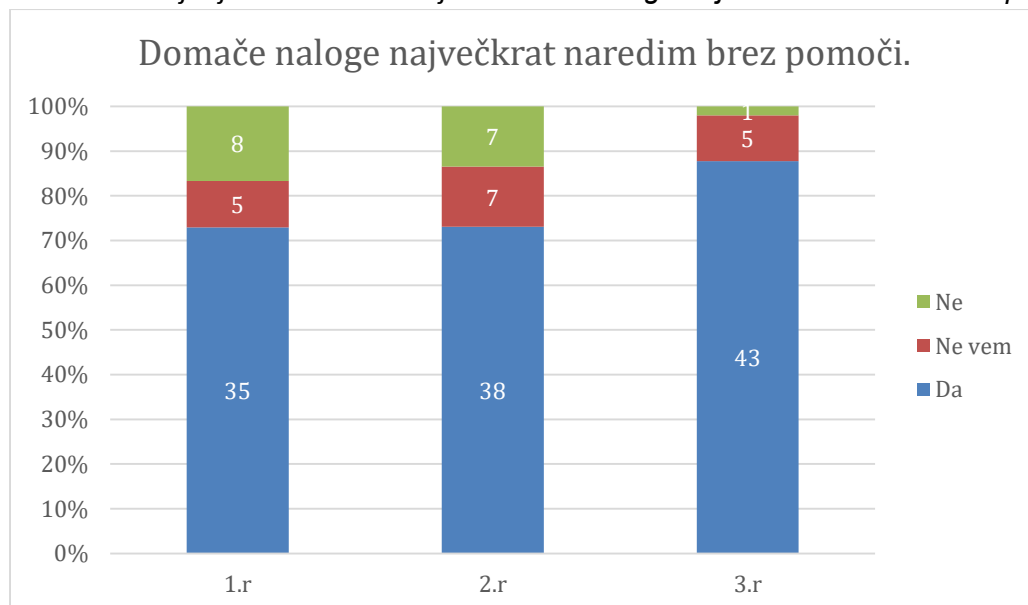
Odstotki strinjanja z osmo trditvijo *Pri domači nalogi večkrat potrebujem pomoč (učiteljice, staršev, brata ali sestre)*



Na osmo trditev je največ učencev odgovorilo z »da« v 1. razredu in sicer 40 %. V tej razvojni fazi je potreba po pomoči pričakovana, saj učenci še razvijajo osnovne učne navade, bralne spretnosti in razumevanje navodil. Najmanj jih je pritrdilno odgovorilo v 3. razredu, 19 % in v 2. razredu 20 %. **Najmanj pomoči** torej potrebujejo v **3. razredu**, kar je potrdilo 65 % učencev. Iz teh rezultatov je torej vidno, da so v 3. razredu učenci že bolj samostojni. Potreba po pomoči pri domači nalogi se z razredom zmanjšuje, kar kaže na naraščajočo samostojnost in učne spretnosti.

Grafikon 11

Odstotki strinjanja z deveto trditvijo *Domače naloge največkrat naredim brez pomoči*

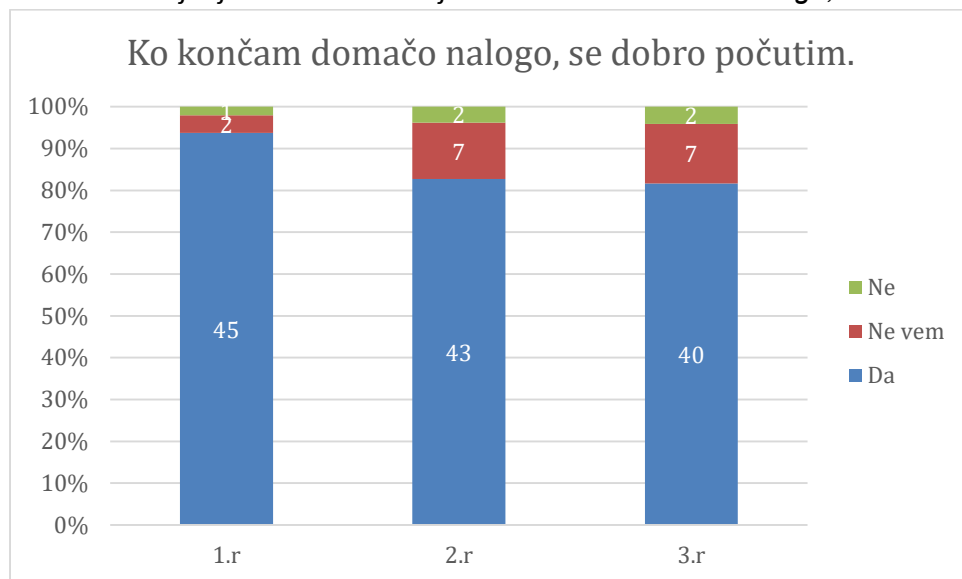


S trditvijo se strinja 89 % učencev 3. razreda, 1 % učencev pa pravi, da pri nalogi največkrat potrebujejo pomoč. Učenci 1. in 2. razreda v enaki meri, to je 72 %, trdijo, da naloge največkrat

naredijo brez pomoči. V povprečju 15 % odstotkov pa jih trdi, da pri nalogi pogosto potrebujejo pomoč. Iz grafa lahko torej sklepamo, da starejši učenci, učenci 3. razreda, potrebujejo manj pomoči pri nalogi, ker so že bolj samostojni, berejo z razumevanjem, samostojno pišejo in imajo usvojena osnovna matematična znanja.

Grafikon 12

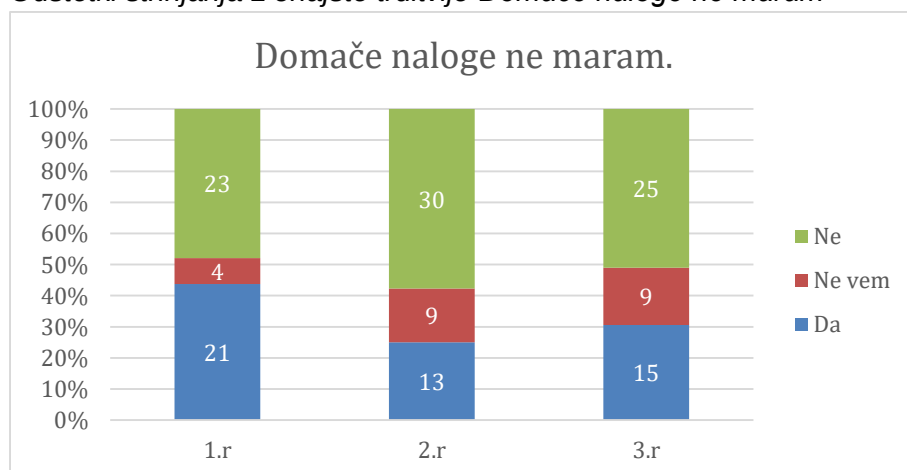
Odstotki strinjanja z deseto trditvijo *Ko končam domačo nalogo, se dobro počutim*



Pri deseti trditvi, je večina učencev, nad 80 %, 1. triade odgovorila pritrdilno. V povprečju 3 % učencev se ne počuti dobro, ko dokonča domačo nalogo, 10 % učencev pa ne ve, ali se dobro počutijo, ko končajo nalogo. Iz rezultatov lahko sklepamo, da so učenci v večini zadovoljni, ko končajo s pisanjem domače naloge, kar verjetno tudi potrdi njihovo znanje in spretnost pri samostojnem delu. **Večina** učencev v vseh treh razredih povezuje opravljeno domačo nalogo **s pozitivnim občutkom**, kar je ključno za notranjo motivacijo in razvoj delovnih navad. Občutek zadovoljstva se z razredom rahlo zmanjšuje, kar je lahko posledica večje zahtevnosti, višjih pričakovanj ali sprememb v načinu vrednotenja. Nizek delež negativnih odgovorov kaže, da domača naloga večinoma ne povzroča frustracij ali odpora, kar je pozitiven pokazatelj kakovosti nalog in podpore.

Grafikon 13

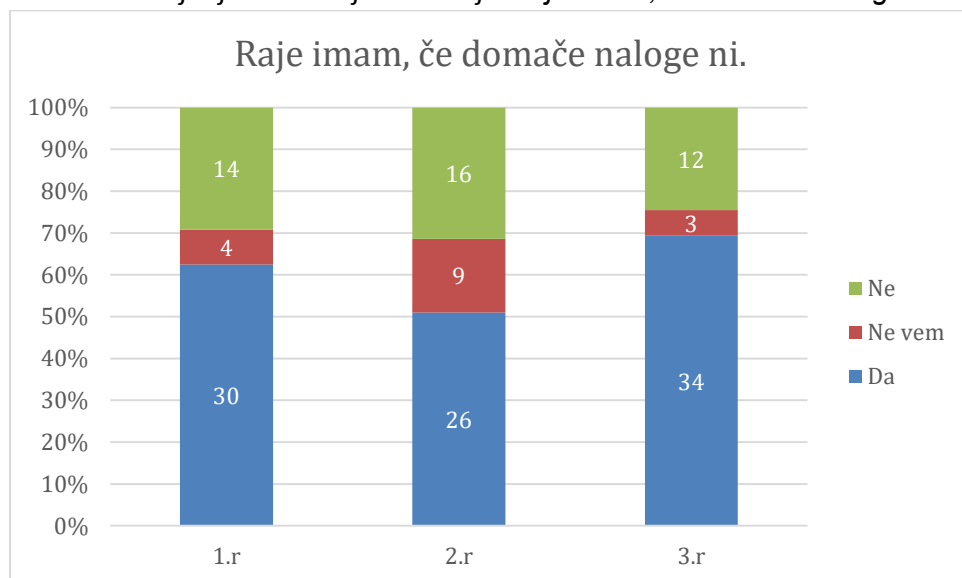
Odstotki strinjanja z enajsto trditvijo *Domače naloge ne maram*



Enajsto trditev so v največji meri pritrdilno označili učenci 1. razreda, in sicer kar 45 % učencev, 49 % pa trdi, da imajo radi domačo nalogo. V drugem in tretjem razredu domače naloge ne mara 30 %. Najraje imajo domačo nalogo učenci v 2. razredu, kar 58 %, v 3. razredu pa ravno polovica učencev. Iz teh rezultatov vidimo, da je nekje polovica učencev takih, ki domačih nalog ne marajo. Na tem mestu pa moramo še opozoriti na negativno oblikovano trditev, kot je "Domače naloge ne maram", kar je lahko povzročilo nekaj zmede pri razumevanju, zlasti pri mlajših učencih, saj zahteva dodatno kognitivno obdelavo – otrok mora razumeti negacijo in nato še izraziti svoje stališče ter povečuje možnost napačnega odgovora – učenec lahko nehote izbere "Da", čeprav mu je naloga všeč.

Grafikon 14

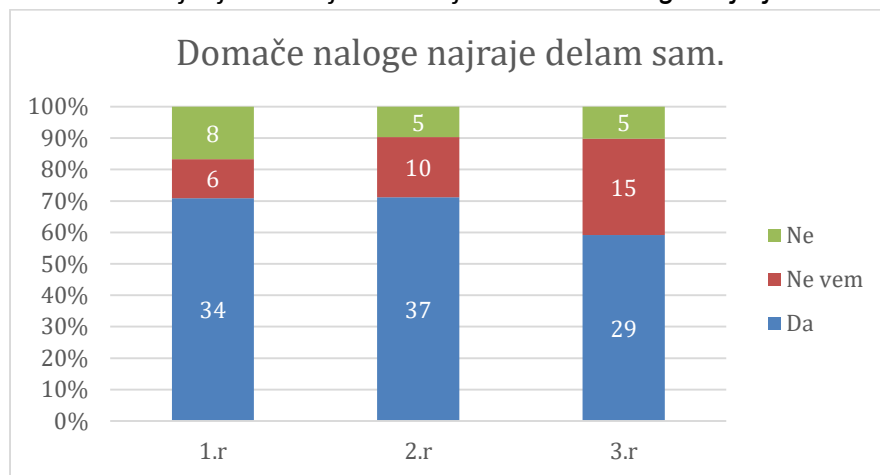
Odstotki strinjanja z dvanajsto trditvijo *Raje imam, če domače naloge ni*



Zelo podobna trditev prejšnji, a postavljena trdilno, je bila dvanajsta. Na to trditev je največ učencev pritrdilo v 3. razredu, to je 70 %. Sledijo učenci 1. razreda z 62 % in učenci 2. razreda z 51 %. Večina učencev v vseh treh razredih bi **raje** bila **brez domače naloge**, kar je pričakovano, saj naloga pogosto pomeni dodatno obveznost po šoli. V 2. razredu je odpor najmanjši, kar kaže na najboljše ravnesje med zahtevnostjo in sprejemljivostjo nalog. V 3. razredu se odpor poveča, kar lahko kaže na potrebo po prilagoditvi količine ali vrste nalog, da bi ohranili motivacijo.

Grafikon 15

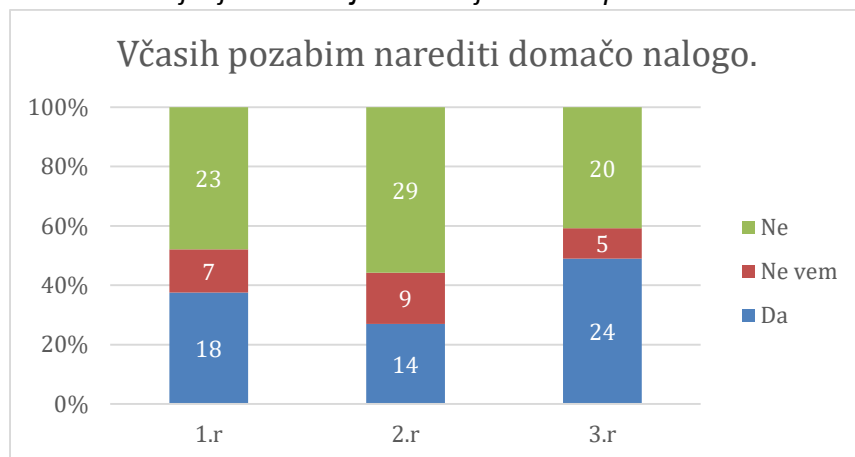
Odstotki strinjanja s trinajsto trditvijo *Domače naloge najraje delam sam*



Pri tej trditvi je 70 % učencev 1. in 2. razreda in 59 % 3. razreda je odgovorilo z »DA«. 15 % učencev 1. razreda in 10 % 2. in 3. razreda je odgovorilo z »NE«. Iz tega lahko sklepamo, da učenci 3. razreda, ki pri nalogi največkrat ne potrebujejo pomoči, kljub temu pri pisanju domačih nalog želijo, da je nekdo v bližini. Večina učencev v vseh treh razredih izraža **željo po samostojnem delu**, kar je pozitiven pokazatelj razvoja odgovornosti in notranje motivacije. 2. razred izstopa kot najbolj samostojen, kar kaže na optimalno ravnovesje med zahtevnostjo nalog in sposobnostmi učencev. V 3. razredu se poveča delež neodločenih, kar lahko pomeni, da učenci iščejo več podpore ali potrditve, kar je značilno za razvojno fazo, ko se začnejo primerjati z vrstniki in postajajo bolj samokritični.

Grafikon 16

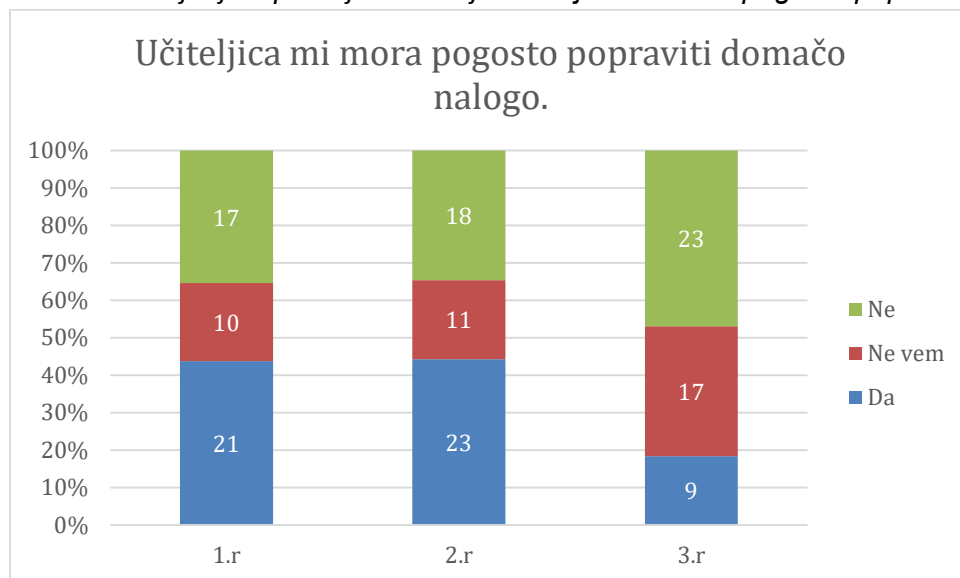
Odstotki strinjanja s štirinajsto trditvijo *Včasih pozabim narediti domačo nalogo*



Štirinajsto trditev so najpogosteje potrdili učenci 3. razreda, to je 50 %. Malo manj, 38 % učencev v 1. razredu, včasih pozabi narediti nalogo. Najmanjkrat pa pozabijo nalogo narediti učenci 2. razreda, in sicer 28 %. **Najvišji delež pozabljivosti** se kaže v **3. razredu**, kar je lahko posledica večje obremenjenosti, več predmetov, daljših nalog ali manjše zunanje kontrole. To lahko kaže tudi na potrebo po dodatni podpori pri organizaciji časa. V **1. razredu** pa ta odstotek morda pomeni tudi to, da so učenci še **premalo samostojni**.

Grafikon 17

Odstotki strinjanja s petnajsto trditvijo *Učiteljica mi mora pogosto popraviti domačo nalogo*



Na zadnjo trditev je enako mnogo učencev pritrdilno odgovorilo v 1. in 2. razredu, to je 45 % in z »NE« tudi v obeh razredih 35 % učencev. V 3. razredu pa je odgovorilo z »DA« le 19 % učencev. 48 % učencev trdi, da jim učiteljica ne popravlja pogosto domačih nalog, kar 33 % pa ne ve, ali jim mora učiteljica pogosto popraviti domačo nalogo. Potreba po popravkih se z razredom zmanjšuje, kar je razvojno skladno z večjo samostojnostjo, natančnostjo in razumevanjem nalog. Sklepamo lahko, da so učenci v višjih razredih bolj natančni in pozorni pri delanju domačih nalog.

Če povzamemo rezultate, vidimo, da **prvošolci** radi delajo naloge (38 %) in jih povezujejo z razmišljanjem (46 %) ter dobrim počutjem po opravljenem delu (46 %).

Kljub temu skrb ob neopravljeni nalogi (38 %) že kaže na razvijajoč občutek odgovornosti. Pomoč odraslih je še pomembna (19 % jo pogosto potrebuje), a se že kažejo znaki samostojnosti. Pozabljivost pri pisanju domačih nalog je prisotna (19 %), kar je naravno – učenci še gradijo rutino.

Drugošolci v največji meri naloge naredijo **brez pomoči** (39 %) in jih najraje delajo sami (37 %). Drugošolci kažejo najmanjši odpor do nalog – le 14 % jih pravi, da domačih nalog ne mara in izkazujejo občutek, da jim naloga ne vzame preveč časa.

Tretješolci kažejo najvišjo samostojnost pri pisanju domačih nalog (43 % jih nalogo naredi brez pomoči), a tudi največ negotovosti glede samostojnega dela (14 %). Zaznati je tudi visok delež pozabljivosti, kar lahko povežemo z višjo mero odgovornosti in samostojnosti, ki jo tretješolcem naložimo učitelji in starši. Pri tretješolcih je hkrati tudi največji delež učencev, ki bi raje bili brez naloge (35 %). V tretjem razredu se učenci srečajo z bolj zahtevnimi nalogami, ki zahtevajo več razumevanja, samostojnega razmišljanja in več časa. To lahko povzroči občutek napora ali preobremenjenosti, zaradi česar nalogo doživljajo kot manj prijetno.

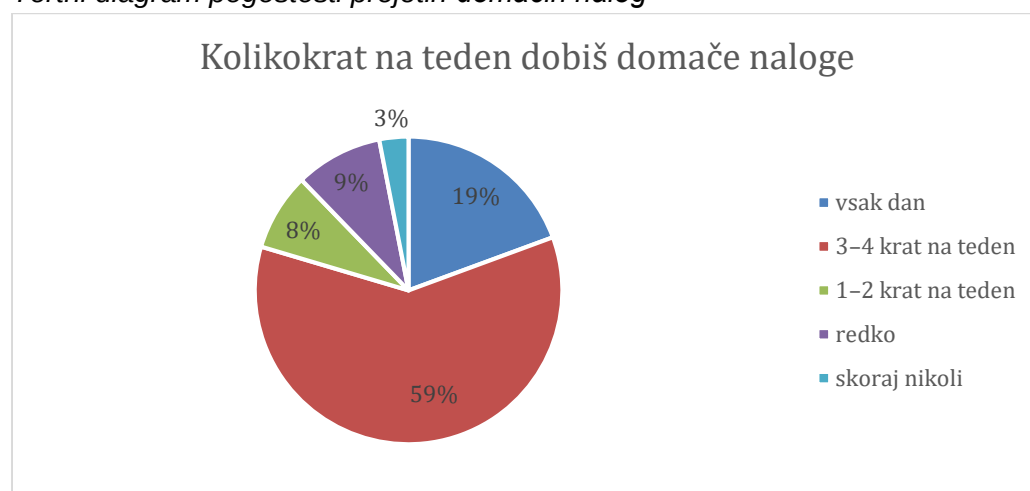
4. 1. 2. Učenci 4. in 5. razreda

Na vprašalnik o domačih nalogah je odgovorilo skupno **90 učencev** 4. in 5. razreda. Od tega je večji del učencev predstavljal 4. razred (53 učencev.) , ki je številčno močnejši od petošolcev (37 učencev).

Na vprašanje, **kolikokrat na teden dobijo domače naloge**, je večina učencev (59 %) poročala, da dobijo domače naloge 3–4 krat na teden. To nakazuje, da je domača naloga redna praksa v večini razredov. 19 % učencev ima nalogo vsak dan, kar pomeni, da pri nekaterih predmetih ali razredih obstaja vsakodnevna obremenitev. Manjši delež učencev (8 % + 9 % = 17 %) poroča o redkejši dodelitvi (1–2 krat tedensko ali redko). Le 3 % učencev navaja, da domače naloge skoraj nikoli ne dobijo, kar pomeni, da je domača naloga še vedno pomemben del šolskega dela.

Grafikon 18

Tortni diagram pogostosti prejetih domačih nalog



Domače naloge so pogoste – kar **78%** učencev jih dobiva **vsaj 3-krat na teden ali več**, kar kaže na relativno visoko obremenjenost. To bi lahko vplivalo tudi na učne navade, utrujenost ali prepisovanje.

Učenci so odgovarjali na vprašanje, **koliko časa v povprečju potrebujejo za delanje domačih nalog**.

Tabela 1

Prikaz odgovorov na vprašanje Koliko časa v povprečju porabiš za domače naloge na dan?

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
manj kot 15 minut	15	17%
15–30 minut	53	59%
30–45 minut	17	19%
45–60 minut	5	5%
več kot 1 uro	0	0%
Skupaj	90	

Največ učencev (**59 %**) porabi za domačo nalogo **15–30 minut dnevno**. To je zmerna obremenitev, ki kaže na redno, a ne pretirano dolgo delo. **19 %** jih porabi **do 45 minut**, kar lahko nakazuje na zahtevnejše naloge ali počasnejše delo. Le **5 %** jih porabi **skoraj eno uro**, medtem ko **nihče ne porabi več kot 1 ure** – to pomeni, da pretirana obremenjenost ni prisotna. **17 %** učencev reši domačo nalogo v **manj kot 15 minutah**, kar lahko pomeni krajše naloge ali da so ti učenci spretnejši pri delanju nalog.

Večina učencev opravi domačo nalogo v manj kot pol ure, kar je v skladu z osnovnošolskimi priporočili. To tudi sovпада z odgovorom na vprašanje o pogostosti domačih nalog, kjer je večina navedla, da imajo nalogo večkrat tedensko – kar pomeni krajše, a redne naloge.

Na vprašanje, **pri katerem predmetu ti domača naloga vzame največ časa**, so učenci (odgovorilo je 87 učencev) podali naslednje odgovore:

Tabela 2

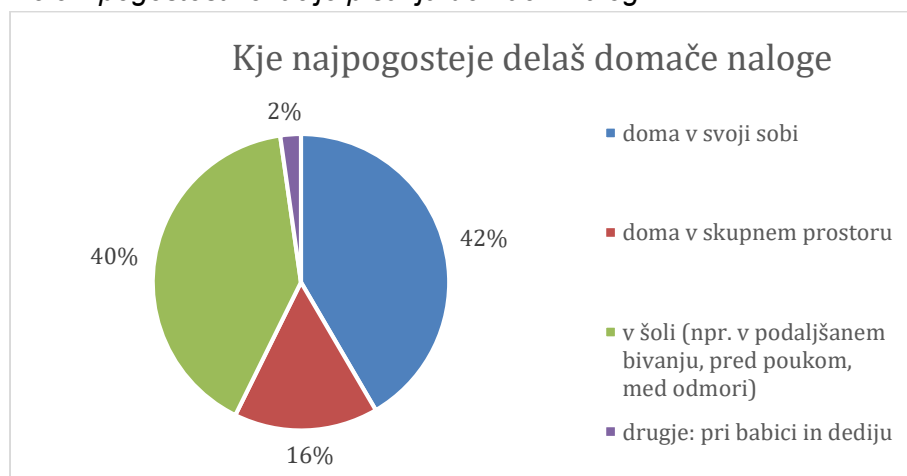
Prikaz odgovorov na vprašanje Pri katerem predmetu ti domača naloga vzame največ časa

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
slovenščina	40	46%
matematika	40	46%
družba	3	3%
matematika in slovenščina	1	1%
pri naravoslovju	2	2%
matematika in naravoslovje	1	1%
Skupaj	87	100%

Kot daleč najzahtevnejša predmeta sta se izkazala **slovenščina in matematika**, saj vsak od njiju zaseda 46% odgovorov. To pomeni, da kar 92% učencev največ časa porabi prav za enega izmed teh dveh predmetov. Predmeti kot družba (3%), naravoslovje (2%) in kombinacije predmetov (2%) so redko omenjeni kot tisti, ki terjajo največ časa. Zanimivo je, da učenci skoraj enakovredno doživljajo obremenjenost pri slovenščini in matematiki, kar kaže, da so naloge pri teh predmetih najverjetneje pogoste, zahtevne ali obsežne ter tudi pričakovanja učiteljev večja. To sta tudi predmeta, ki obsegata po učnem načrtu največ ur.

Grafikon 19

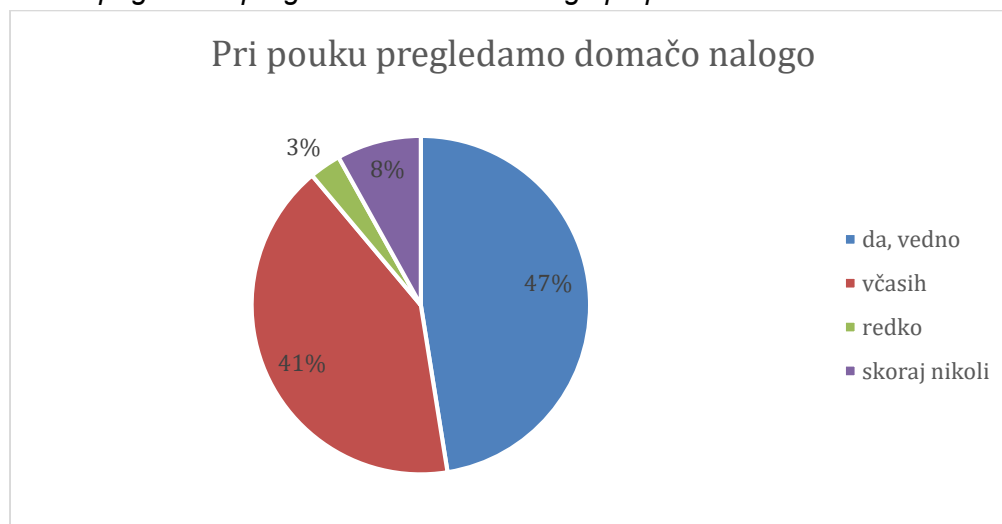
Deleži pogostosti lokacije pisanja domačih nalog



Zanimalo nas je, **kje učenci 4. in 5. razreda delajo domače naloge**. Med ponujenimi odgovori so najpogosteje izbrali **"doma v svoji sobi" (40%)** in **"v šoli" (40%)** – kar pomeni, da učenci skoraj enakomerno delajo naloge doma (v lastnem prostoru) ali že v šoli (v času podaljšanega bivanja). **16%** učencev domačo nalogo dela **v skupnih prostorih doma**, kot so dnevna soba ali kuhinja, kar kaže na to, da mlajšim učencem za delanje šolskih nalog ustreza skupni prostor ter prisotnost staršev. **Le 2% učencev** domačo nalogo najpogosteje dela pri babici in dediju – to je zanimiva izjema, ki lahko kaže na posebno situacijo varstva ali pomoči. Večina učencev domače naloge rešuje **v domačem ali šolskem okolju**, pri čemer jih skoraj enako veliko izkoristi **čas že v šoli** (npr. podaljšano bivanje), kar je povezano s številčno vključitvijo učencev v oddelke podaljšanega bivanja ter na dobro organizacijo

Grafikon 20

Deleži pogostosti pregledane domače naloge pri pouku



Na vprašanje ali pri pouku pregledate domačo nalogo je **47 %** učencev je odgovorilo, da **vedno** pregledajo domačo nalogo, **41 %** jih to stori **včasih**, **8 %** **skoraj nikoli** in **3 %** **redko**. To kaže, da se domače naloge v večini oddelkov 4. in 5. razreda redno pregledujejo, kar je pomembno za utrjevanje znanja.

Učenci so pokazali veliko mero zaupanja v učitelje 4. in 5. razreda, saj kar **87 %** učencev vpraša učitelja za pomoč, **13 %** pa tega ne naredi. To kaže na spodbudno učno okolje, kjer večina učencev išče razlago, kadar česa ne razume.

Učence, ki učitelja ne vprašajo za pomoč, smo povprašali po razlogu za to. Postavili smo odprto vprašanje in odgovori kažejo na raznolike razloge, zakaj učenci ne vprašajo učitelja za pomoč. Če jih razvrstimo v kategorije, vidimo, da je pri 5 odgovorih dejavnik socialni vpliv ali sramežljivost: ker me je sram; ker imam svoje prijatelje; ker vprašam sošolke; ker vprašam prijatelje; ker vprašam sošolca. Ti odgovori kažejo na družbeni kontekst, v katerem se učenci raje obrnejo na vrstnike, kar je povsem običajno v osnovni šoli.

Trije odgovori nakazujejo na notranje razloge oziroma osebno naravnost učenca. Pri tem je poudarek je na samostojnosti in lastni motivaciji za učenje: ker bi rad odgovor izvedel sam; ker želim sam rešiti nalogo; ker se potem nič ne naučiš.

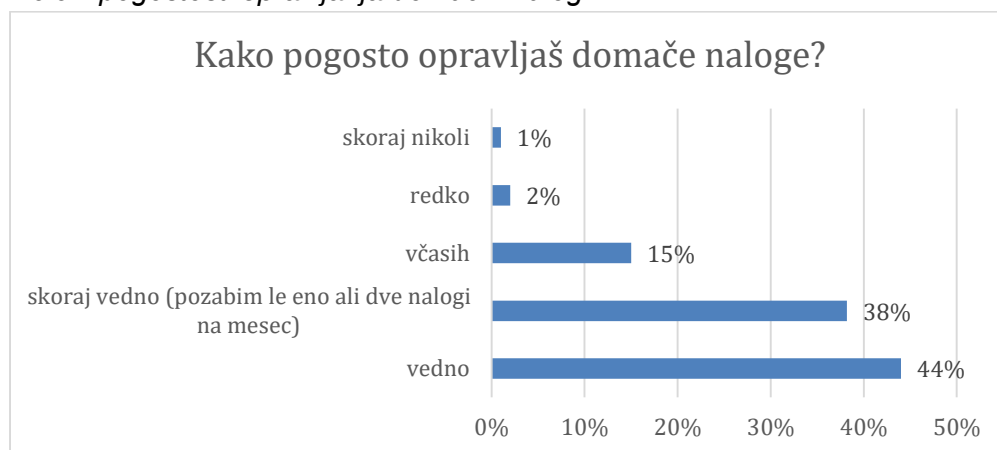
Dva odgovora nakazujeta na zunanje ovire ali morda tudi percepcije nepravilnosti ali pasivnega pridobivanja informacij: ker mi ne bo označil, da sem naredila; ker jo vsi drugi in slišim odgovor.

En učenec je podal tudi nejasen odgovor, kar pripišemo otrokom, ki morda še ne znajo dobro artikulirati svojih razlogov, tj. »ne vem«.

Večina teh 12 učencev se iz različnih razlogov ne obrne na učitelja — najpogosteje zaradi socialnih vzorcev (sošolci), sramežljivosti, želje po samostojnosti ali občutka, da ne bodo dobili koristi od vprašanja. To je pomembna informacija za učitelje, saj nakazuje, kje lahko še dodatno gradijo zaupanje in varno okolje za vprašanja.

Grafikon 21

Deleži pogostosti opravljanja domačih nalog

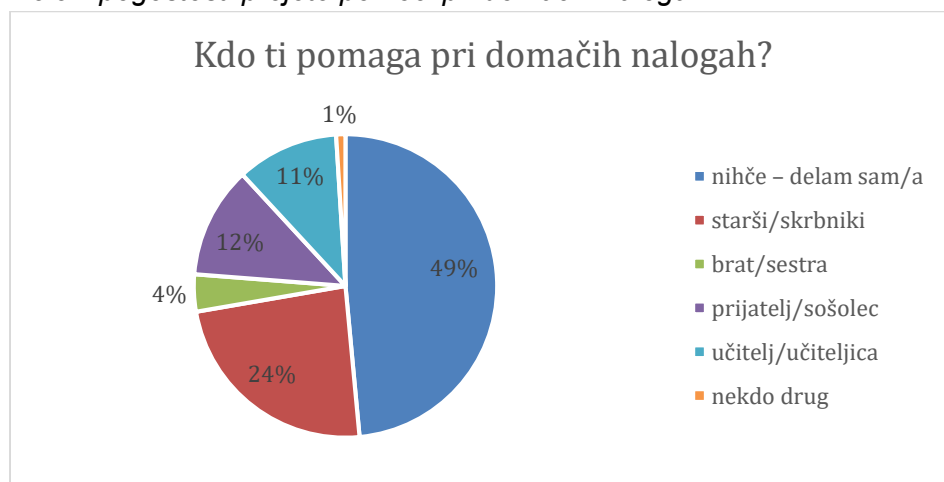


Iz zgornjega grafa je razvidno, da večina učencev **redno** opravlja domače naloge. Skupaj s tistimi, ki jih opravijo **skoraj vedno** (38 %), predstavlja to kar 82 % učencev. **15 %** jih pravi, da naloge opravijo **včasih**, kar kaže na manj dosledno navado. Le **3 %** učencev jih opravlja **neredno ali zelo redko**, kar je majhen delež, a vseeno opozarja, da je nekaj učencev, ki potrebujejo več podpore ali motivacije.

Sklepamo lahko, da so učenci večinoma vestni, več kot tri četrtine jih redno opravlja naloge. Manjša skupina (približno desetina) ima težave z rednim opravljanjem, kar je lahko povezano s pomanjkanjem podpore doma, organizacijo časa, motivacijo ali razumevanjem snovi.

Grafikon 22

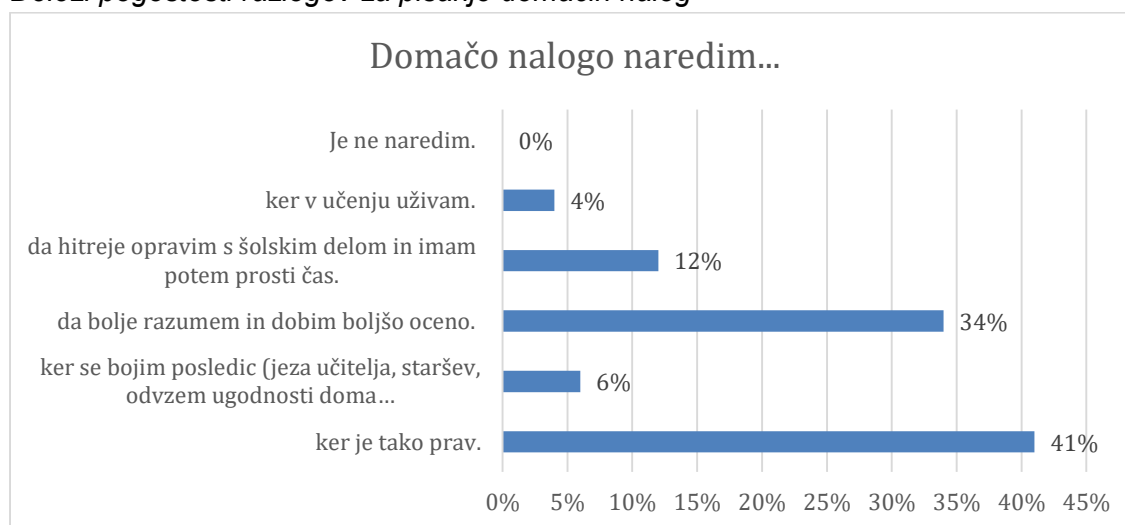
Deleži pogostosti prejete pomoči pri domačih nalogah



Na vprašanje **kdo ti pomaga pri delanju domačih nalog** je skoraj polovica učencev (**49 %**) odgovorila, da opravlja naloge popolnoma **samostojno**, kar kaže na razvito samostojnost in morda tudi rutino pri delu že pri četrtošolcih in petošolcih. **Starši/skrbniki** pomagajo **24 %** učencem, kar je pomemben delež, ki nakazuje na aktivno vlogo družine pri učenju. Bratje/sestre pomagajo redkeje (4 %), kar je razumljivo glede na starostno razliko in razpoložljivost. 12 % jih pomoč prejme od prijateljev ali sošolcev, kar je lahko posledica sodelovanja v šoli (npr. v OPB ali skupinskem delu). 11 % se obrne na učitelja, kar kaže na pripravljenost učencev, da iščejo pomoč tudi pri avtoriteti – spodbuden podatek. En učenec (1 %) je navedel, da mu pomaga »nekdo drug«, kar je lahko stari starš, mentor, tutor ipd. Učenci torej večinoma delajo naloge samostojno, a obstaja tudi močna podpora družine in šole. Ta porazdelitev kaže na razmeroma zdravo ravnovesje med samostojnim delom in zunanjimi viri pomoči. Pomembno je, da imajo učenci dostop do različnih oblik podpore, kadar jo potrebujejo.

Grafikon 23

Deleži pogostosti razlogov za pisanje domačih nalog



Učence smo povprašali tudi, **kakšni so razlogi, da domačo nalogo naredijo**. Kot najpogostejši motiv za delanje naloge se je izkazal občutek dolžnosti, kar je zunanja motivacija - »Ker je tako prav« (41 %). Vendar pa pomemben delež učencev vidi domačo nalogo kot koristno za učenje in dosežke - »Da bolje razumem in dobim boljšo oceno« (34 %). 12 % učencev deluje bolj praktično in želi čim prej končati šolske obveznosti, da imajo prosti čas. To je realističen in pogost razlog, ki kaže na pragmatičen pristop k učenju. Le 6 % opravlja naloge iz strahu pred posledicami, kar je zelo nizek delež in kaže na to, da večina učencev ni motivirana iz strahu – kar je spodbudno. Izrazito notranjo motivacijo je nakazalo le 4 % učencev, ki pravi, da v učenju uživajo, kar je majhen, a dragocen delež, saj notranja motivacija vodi k dolgoročnemu uspehu.

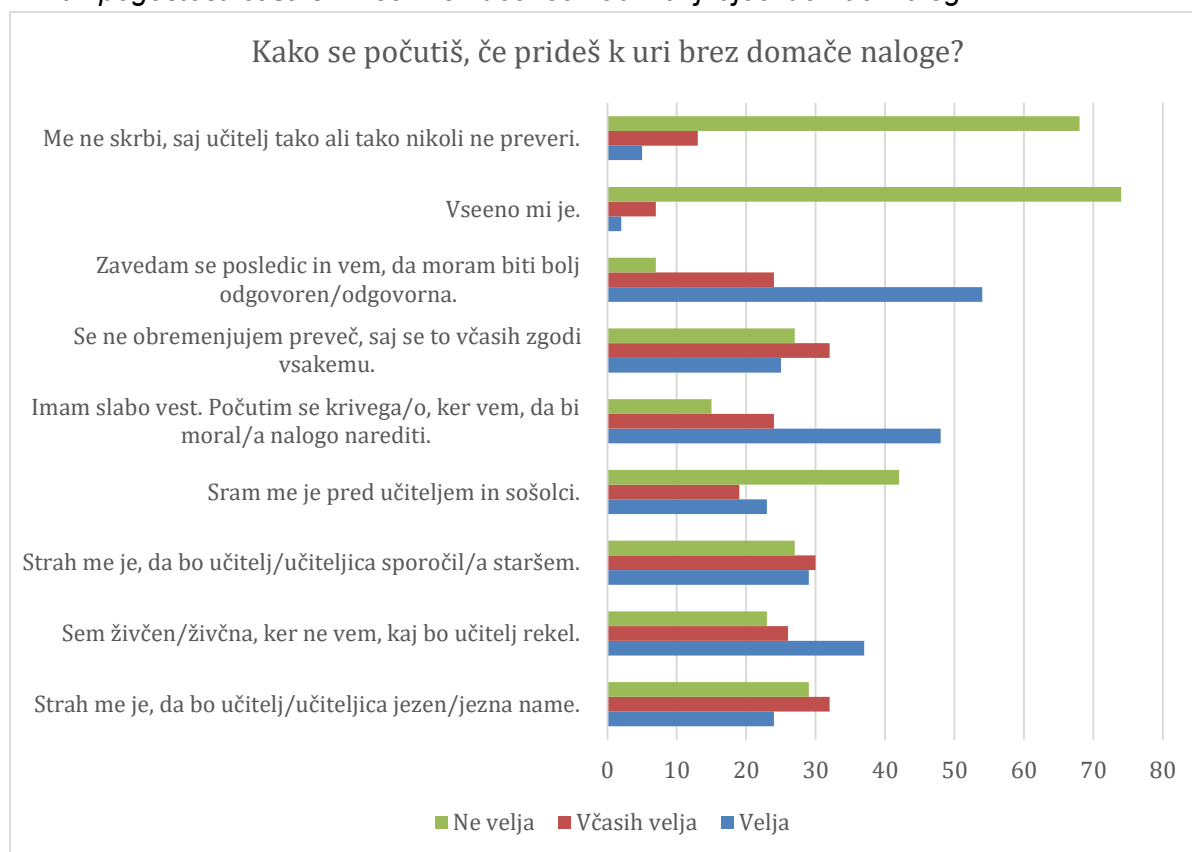
Nihče ni odgovoril, da naloge ne opravlja, kar pomeni, da je v tej skupini učencev prisotna visoka stopnja vključenosti in odgovornosti. Podatek se tudi ujema z predhodnim vprašanjem, kjer je le 1 % učencev odgovorilo, da brez naloge ni skoraj nikoli.

Iz odgovorov torej sklepamo, da večina učencev opravlja naloge iz občutka dolžnosti ali zavedanja o koristnosti naloge – to sta zdravi temeljni obliki zunanje motivacije. Le redki delajo iz strahu ali zato, ker resnično uživajo v učenju – kar je za osnovnošolsko populacijo tipično.

Učenci so odgovorni in motivirani na različne načine, kar ponuja priložnosti za učitelje, da dodatno krepijo notranjo motivacijo.

Grafikon 24

Prikaz pogostosti čustvenih odzivov učencev ob manjkajoči domači nalogi

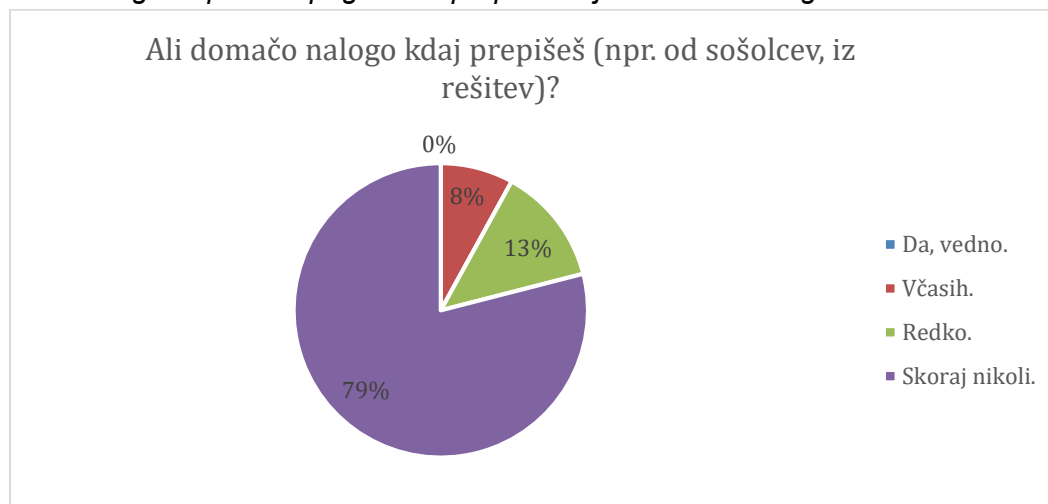


Zanimalo nas je, **kakšen odnos imajo učenci do domačih nalog**. Zato smo jih vprašali, kako se počutijo, kadar domače naloge ne naredijo. Med ponujenimi odgovori so prevladovali notranji odzivi: 55 % učencev čuti **slabo vest**, kar kaže na razvito notranjo odgovornost. 64 % **se zaveda posledic in želi biti bolj odgovoren** – to je najmočnejši signal zrelosti med učenci. Prisotna je tudi **skrb zaradi zunanjih pritiskov** (učitelj/strah/starši), vendar ti niso glavni. Na primer strah pred jezo učitelja ali posledicami je prisoten, vendar ne prevladujoč. **Redko** pa je zaznana **brezskrbnost učencev**, saj le 2 % učencev pravi, da jim je vseeno – to pomeni, da večina otrok čuti vsaj neko stopnjo odgovornosti ali nelagodja.

Iz odgovorov sklepamo, da se učenci večinoma čustveno odzovejo, kadar domače naloge nimajo, a ta odziv temelji bolj na notranjih občutkih (slaba vest, odgovornost) kot pa na strahu ali zunanjem pritisku. To je pozitiven znak, da šolski sistem spodbuja notranjo motivacijo, ne zgolj sankcij.

Grafikon 25

Tortni diagram prikaza pogostosti prepisovanja domačih nalog

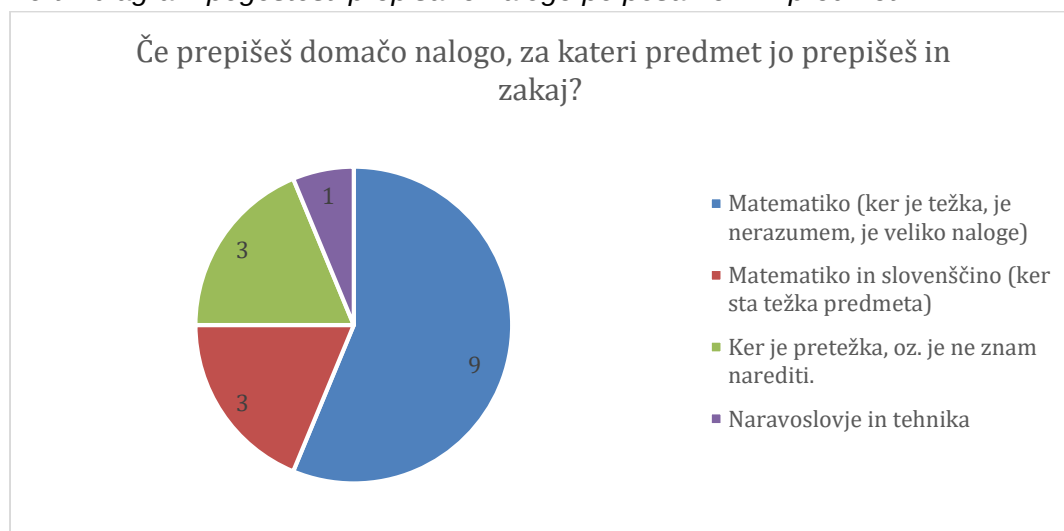


Na vprašanje učencem, **ali domačo nalogo kdaj prepíšejo od sošolcev ali iz rešitev**, je večina učencev (**79 %**) odgovorila, da domače naloge **skoraj nikoli** ne prepisujejo. To kaže na visoko stopnjo poštenosti in samostojnosti pri opravljanju domačih nalog. 13 % jih to počne redko, kar lahko pomeni, da gre za izjeme v primeru težjih nalog ali časovne stiske. 8 % jih to počne občasno ("včasih"), kar je manjšina, a morda opozarja na potrebo po večji podpori pri razumevanju snovi oziroma spodbujanju učencev k postavljanju vprašanj, kadar naloge ne razumejo. Nihče ni označil odgovora "vedno" – to je zelo pozitiven pokazatelj, da namernega, rednega prepisovanja skoraj ni. Manjšina, ki včasih prepisuje, bi lahko potrebovala dodatno učiteljsko ali starševsko podporo, predvsem pri razlagi snovi ali boljši organizaciji časa.

Učenci, ki so navedli, da nalogo občasno ali redko prepíšejo, so odgovarjali tudi na vprašanje, **za kateri predmet nalogo prepíšejo in zakaj**.

Grafikon 26

Tortni diagram pogostosti prepisane naloge po posameznih predmetih



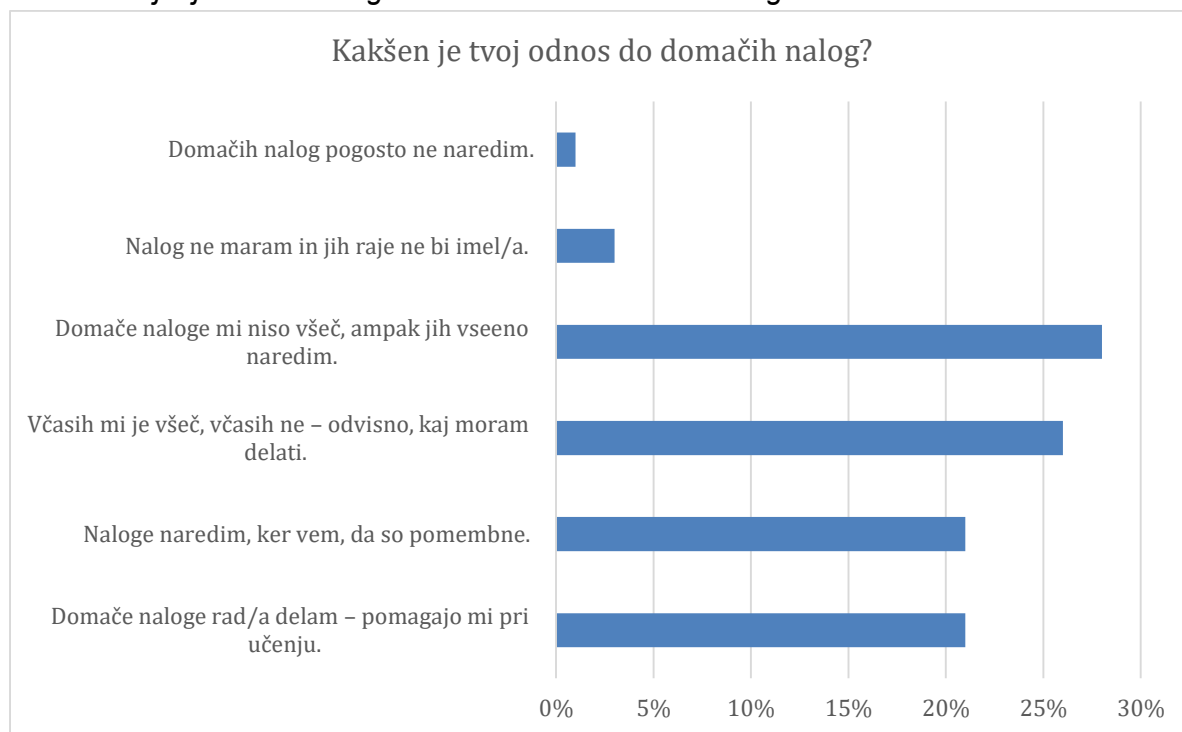
9 od 16 učencev (**56 %**) je navedlo matematiko kot predmet, pri katerem najpogosteje prepíšejo domačo nalogo. Pri predmetu matematika je naloga najpogosteje dodeljena, razlogi pa so lahko tudi nerazumevanje učne snovi, težavnost nalog in seveda prevelika količina

domače naloge. Kombinacija matematike in slovenščine (19 %) nakazuje, da sta to predmeta, ki za učence zahtevata največ truda ali jasnosti. 3 učenci so odgovorili le, da je naloga "pretežka ali je ne znajo narediti" – to kaže na splošno težavo s kompleksnostjo in morda nezadostno razlago. Le en učenec je omenil naravoslovje in tehniko – kar pomeni, da je ta predmet manj pogosto razlog za prepisovanje, tudi dodeljevanje domačih nalog je pri tem predmetu redkeje.

Učenci so se opredeljevali na **trditve, ki se nanašajo na odnos do domačih nalog**.

Grafikon 27

Deleži strinjanja s trditvami glede odnosa do domačih nalog



Skupno 70 % učencev opravlja domače naloge, čeprav jim morda niso vedno prijetne:

- 21 % jih dela z veseljem in jih vidi kot pomoč pri učenju.
- 21 % jih opravlja, ker razumejo njihov pomen.
- 26 % jih opravlja glede na to, kaj naloga zahteva.
- 28 % jih sicer ne mara, a jih **kljub temu redno naredi** – kaže na **odgovornost**.

Le manjši delež (4 %) kaže izrazito negativen odnos:

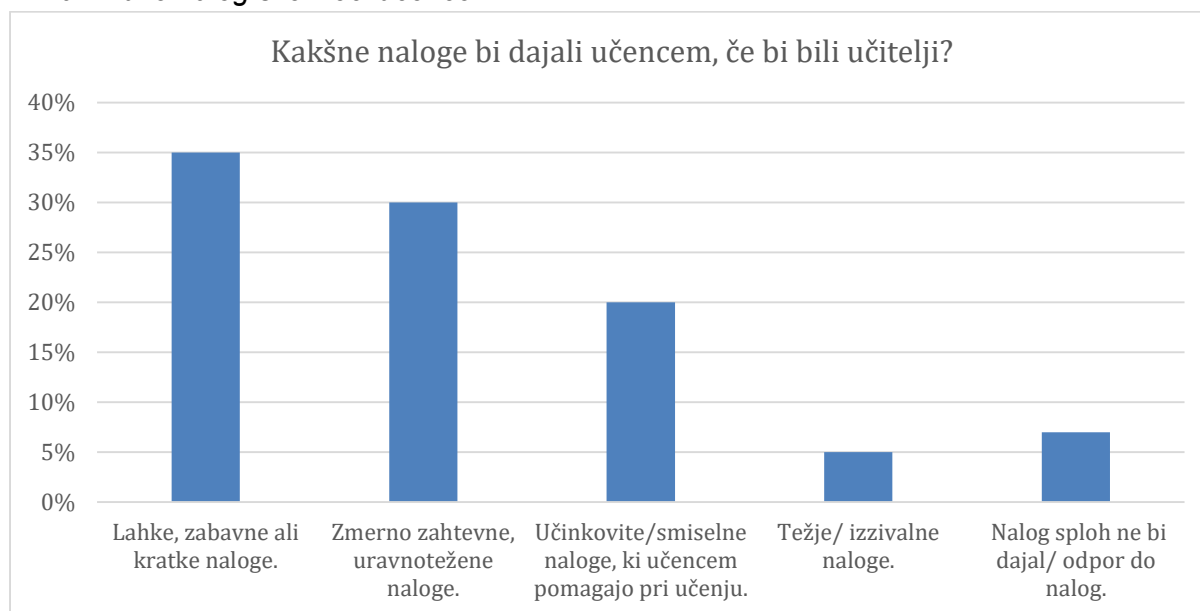
- 3 % jih nalog ne mara in bi jih raje ukinili.
- 1 % jih pogosto sploh ne naredi.

Iz odgovorov lahko sklepamo, da ima večina učencev zmeren ali pozitiven odnos do domačih nalog. Čeprav ni navdušenja, prevladuje zavest o pomenu nalog in odgovornost. Le redki učenci kažejo odklonilen ali neodgovoren odnos, kar pomeni, da večina sledi šolskim obveznostim.

Na odprto vprašanje kakšne naloge bi dajali, če bi bili v vlogi učitelja, so učenci 4. in 5. razredov odgovarjali zelo raznoliko. Odgovore smo razvrstili v kategorije.

Grafikon 28

Prikaz izbire nalog skozi oči učencev



30% učencev bi se odločilo za **zmerno zahtevne, uravnotežene naloge** (pogosti odgovori: *»ne pretežke in ne prelahke«, »srednje težke«, »malo težke in lahke«, »primerne učni snovi«*). Ti odgovori kažejo, da si učenci želijo nalog, ki jih spodbudijo k razmišljanju, a jih ne preobremenijo. **35%** učencev bi izbralo **lahke, zabavne ali kratke naloge** (pogosti odgovori: *»čisto lahke«, »zelo lahke«, »bolj lahke«, »lahke in zabavne«, »kratek in poučne«*). Ti učenci si želijo naloge, ki jih lahko hitro in z lahkoto opravijo, še posebej tiste, ki so povezane z učenjem skozi igro ali zanimivosti. **5%** učencev je **predlagalo težje ali izzivalne naloge** (npr.: *»čim bolj težke, da bi se čim bolj naučili«, »težke«*). Manjši del učencev si želi izzivov, kar kaže na motivacijo za učenje in samopreizkušanje. **7%** učencev je **predlagalo, da nalog ni, oziroma so nakazali odpor do nalog** (*»ne bi jim dajal nalog«, »nebi dal«, »naj mi prinesejo čokolado«*). Ti učenci izražajo nepripravljenost za delanje domačih nalog ali jih dojemajo kot nepotrebne obremenitve. **20%** učencev so pri dodeljevanju nalog upoštevali **smiselnost in učinkovitost nalog** (primeri: *»take, ki so pomembne«, »ki ne trajajo predolgo«, »ki jim pomagajo, da več znajo«, »naloge na spletno učilnico, več v šoli«*). Ti odgovori kažejo na željo po smiselnosti, uporabnosti in bolj prilagojenih oblikah nalog.

Večina učencev bi kot učitelji izbrala uravnotežene ali lažje naloge, ki ne trajajo predolgo in niso preveč stresne. Pomembna jim je smiselnost in uporabnost, ne le količina. Le redki bi naloge popolnoma ukinili ali zahtevali zelo zahtevne. V odgovorih se odraža zavedanje, kaj je njim samim pomagalo in kako bi to prenesli v učiteljsko vlogo.

Zanimali so nas predlogi učencev glede spremljanja odpravljanja domačih nalog.

Grafikon 29

Prikaz predlogov učencev glede spremljanja opravljanja domačih nalog

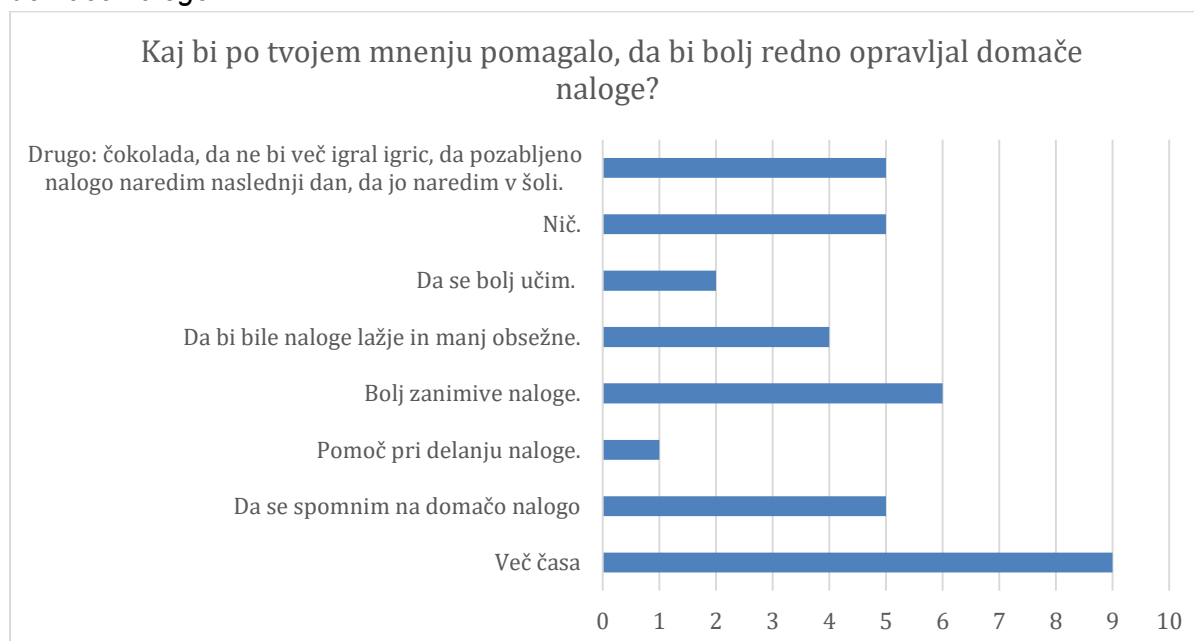


Največ učencev (32%) si želi, da bi **naloge pregledovali skupaj v razredu in si sami popravljali napake**. Sledi želja po tem, da si učitelj **zabeleži, ali je bila naloga opravljena** (27%). Manjši delež si želi individualnih pregledov, obveščanja staršev ali razrednika. Učenci so torej izrazili željo po sprotni povratni informaciji s strani učiteljev.

Na vprašanje, kaj bi pomagalo, da bi bolj redno opravljali domače naloge, je odgovorilo 37 učencev. Odgovore smo kategorizirali v skupine kot je razvidno v spodnjem grafu.

Grafikon 30

Prikaz odgovorov na vprašanje Kaj bi ti po tvojem mnenju pomagalo, da bi bolj redno opravljal domače naloge



Učenci so pogosto omenili, da jim zmanjkuje časa zaradi dolgega šolskega dne ali drugih obveznosti. To je ključen podatek za razmislek o obsegu domačih nalog in organizaciji dneva. Izrazili so tudi potrebo po opomnikih, da na nalogo ne pozabijo, kar pomeni, da je potrebno

učenke opremiti za uporabo urnikov, beležk idr. pripomočkov za beleženje obveznosti. Otroci si tudi želijo, da bi bile naloge zanimive, raznolike, igrive ali povezane z raziskovanjem. Pedagoški pristop bi lahko vključeval **več praktičnih nalog, iger, ali ustvarjalnosti**. Nekaj učencev meni, da do naloge preobsežne ali težke. Pri nekaterih pa ni izražene potrebe po spremembah glede nalog in predlogov niso podali. To lahko kaže na to, da jim delanje nalog teče brez težav ali pa so za to temo nezainteresirani. Nekaj odgovorov je bilo manj pogostih: izpostavili bi odgovor, »da bi za zmeraj nehala igrati igrice« kot iskreno samorefleksijo tega učenca.

Iz odgovorov sklepamo, da je največja ovira čas (dolgi šolski dnevi, obšolske dejavnosti in občutek preobremenjenosti). Motivacijo za domače naloge bi povečali zanimivost, razumljivost in krajša oblika nalog. Nekateri učenci potrebujejo pomoč ali dodatni zunanji nadzor, drugi pa predlagajo nagrade ali boljšo organizacijo. Odgovori kažejo tudi iskrenost in samorefleksijo – kar je za osnovnošolske učenke zelo spodbudno.

4. 1. 3. Učenci 6. do 9. razreda

Tudi najstarejši učenci so anketni vprašalnik reševali preko spleta. Vprašanja so bila razdeljena v šest tematskih sklopov, ki obravnavajo pogostost, trajanje, predmete, prostor opravljanja nalog, pomoč, motivacijo, prepisovanje in odnos do domačih nalog. V nadaljevanju so predstavljeni ključni rezultati in grafi po posameznih sklopih.

Vprašalnik je izpolnilo **172 učencev**.

Grafikon 31

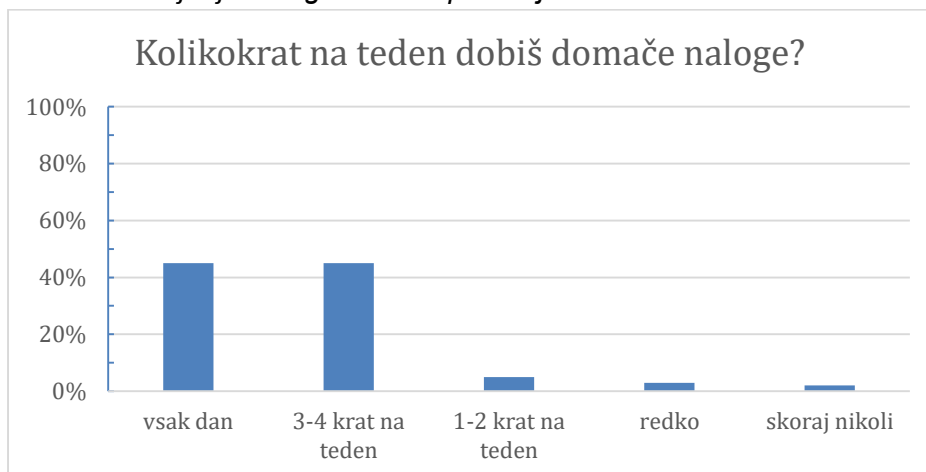
Frekvenca rešenih spletnih anketnih vprašalnikov glede na razred



Največ anketnih vprašalnikov so izpolnili učenci **6. razreda**, in sicer 51. Sledijo jim učenci **9. razreda** z 44 izpolnjenimi vprašalniki, nato **8. razred** z 41 in nazadnje **7. razred** s 36 vprašalniki.

Grafikon 32

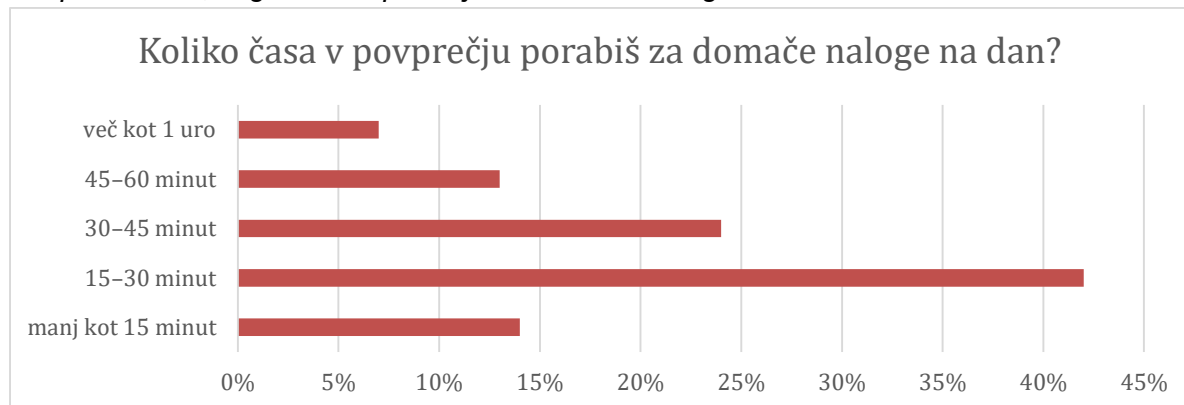
Odstotki strinjanja z odgovori na vprašanje Kolikokrat na teden dobiš domače naloge?



45 % učencev prejme domače naloge **vsak dan**, **45 %** jih prejme **3–4 krat na teden**. Le **8 %** jih prejme **redkeje** kot 3-krat tedensko. To kaže na visoko pogostost nalog in stalno vsakodnevno delo.

Grafikon 33

Povprečen čas, ki ga učenci porabijo za domače naloge na dan

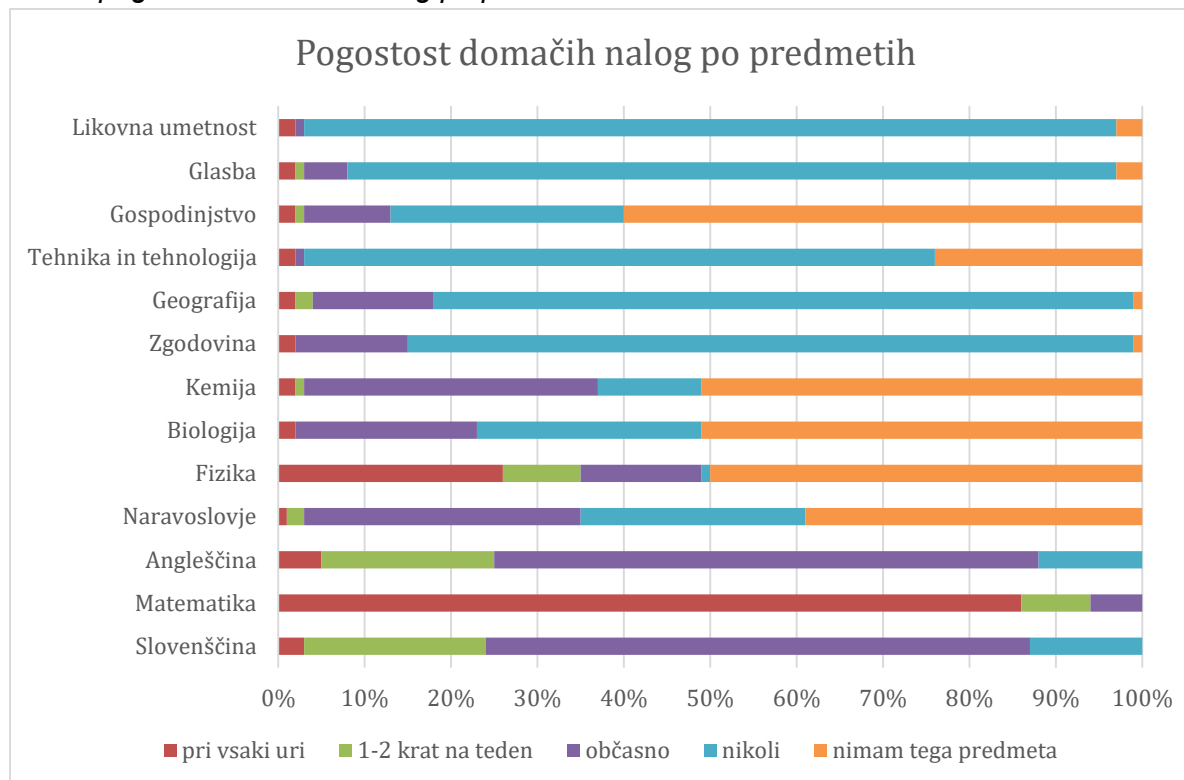


Analiza podatkov kaže, da največ učencev (**41 %**) za domače naloge porabi **med 15 in 30 minutami** dnevno. Skoraj četrtina (**24 %**) jih potrebuje nekoliko več časa, med **30 in 45 minutami**, medtem ko le manjši delež (**7 %**) porabi **več kot eno uro**.

Iz teh podatkov lahko sklepamo, da kar 65 % učencev zaključi domače naloge v manj kot 45 minutah, kar pomeni, da večina učencev naloge opravi razmeroma hitro. To lahko kaže na ustrezno količino domačih nalog ali na učinkovito organizacijo časa pri učencih.

Grafikon 34

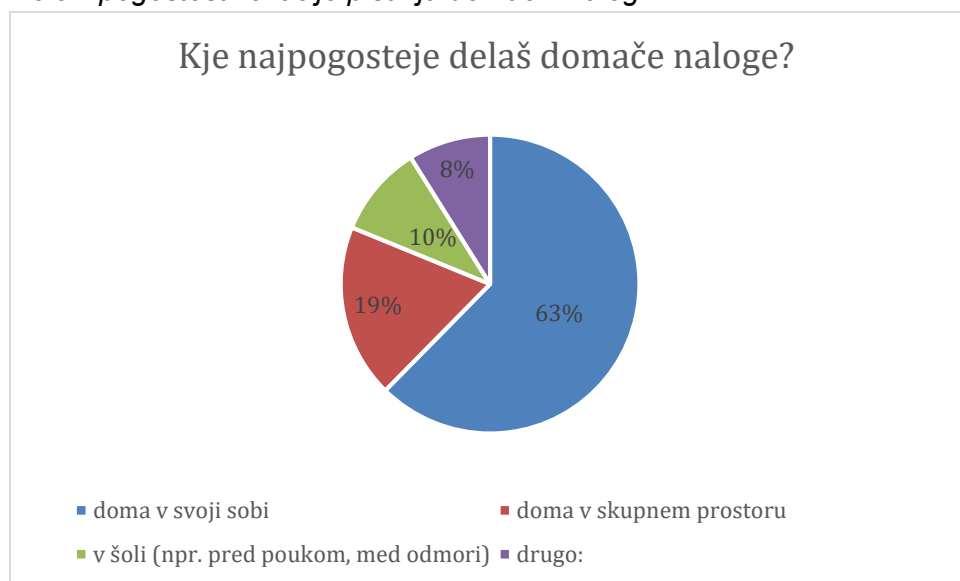
Deleži pogostosti domačih nalog po predmetih



Najpogostejše se naloge pojavljajo pri **matematici**, **slovenščini** in **angleščini**. Predmeti, kot so likovna umetnost, glasba in šport, imajo nizko pogostost nalog.

Grafikon 35

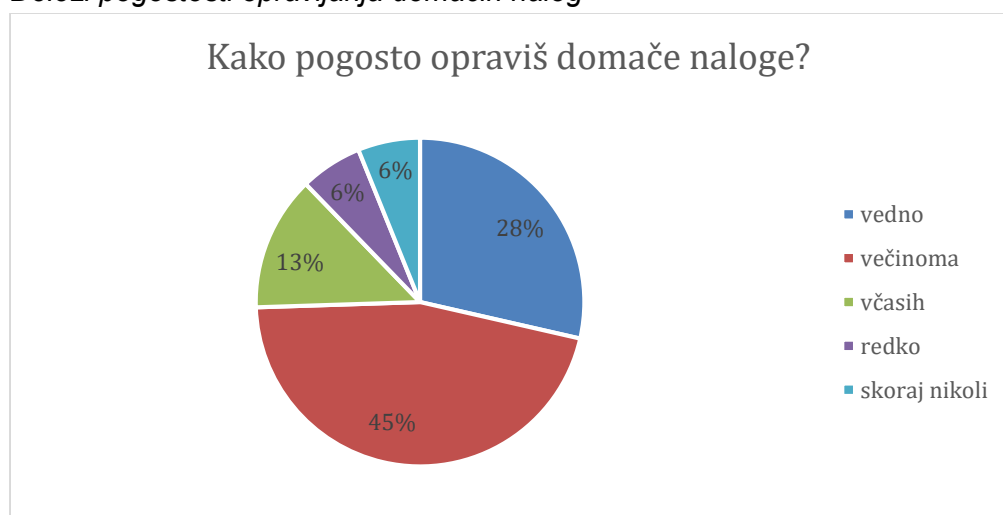
Deleži pogostosti lokacije pisanja domačih nalog



Večina učencev, kar **63 %**, domače naloge opravlja **v svoji sobi**, kar kaže na to, da si večina zagotovi lasten prostor za učenje. **19 %** učencev naloge rešuje **v skupnem prostoru doma**, kot je dnevna soba ali kuhinja, kar lahko pomeni, da nimajo svojega prostora ali pa jim bolj ustreza družinsko okolje. **10 %** učencev domače naloge opravlja **v šoli**, kar lahko nakazuje na potrebo po dodatni pomoči ali pa nalogo prepišejo od sošolcev. Le **8 %** učencev naloge rešuje na **drugih lokacijah**. Učenci so navedli, da jih pišejo v jedilnici ali v dnevni sobi, na avtobusu med vožnjo na trening ali pa v šoli, medtem ko učiteljica pregleduje nalogo.

Grafikon 36

Deleži pogostosti opravljanja domačih nalog

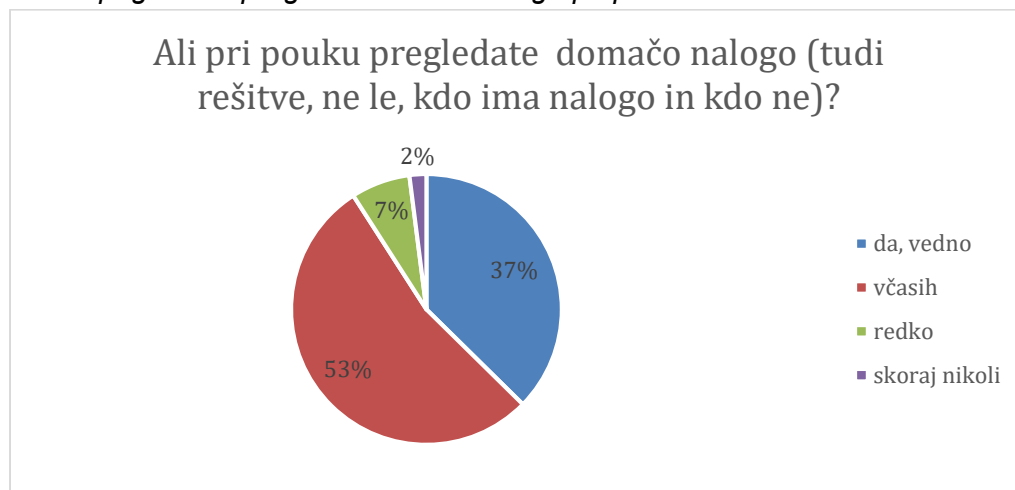


Večina učencev domače naloge opravlja redno, saj jih **45 %** naloge opravi **večinoma**, dodatnih **28 %** pa **vedno**. To pomeni, da kar **73 %** učencev domače naloge opravi dosledno ali skoraj vedno, kar je spodbuden podatek.

Manjši delež učencev naloge opravi občasno – **13 %** jih to stori **včasih**. Le **12 %** učencev domače naloge opravi **redko ali skoraj nikoli**, kar kaže na to, da je nemotiviranost ali druge ovire prisotna le pri manjšem delu populacije.

Grafikon 37

Deleži pogostosti pregleda domače naloge pri pouku



Učitelji domačo nalogo vedno pregledajo pri pouku le v **37 %** primerov. Največji delež (**53 %**) zavzema odgovor "**včasih**", kar pomeni, da se pregled domače naloge z rešitvami dogaja občasno, odvisno od okoliščin ali vsebine. Nekateri učitelji domačo nalogo **redko** pregledajo (**8 %**), medtem ko jih **skoraj nikoli** ne preverja določen, a manjši delež (**2 %**). To kaže na precejšnjo raznolikost pristopov med učitelji glede obravnave domače naloge pri pouku. Redno in dosledno pregledovanje z rešitvami ni splošna praksa, kar lahko vpliva na kakovost povratne informacije, ki jo učenci prejmejo.

Grafikon 38

Deleži odgovorov na vprašanje Ali učenci prosijo za pomoč učitelja

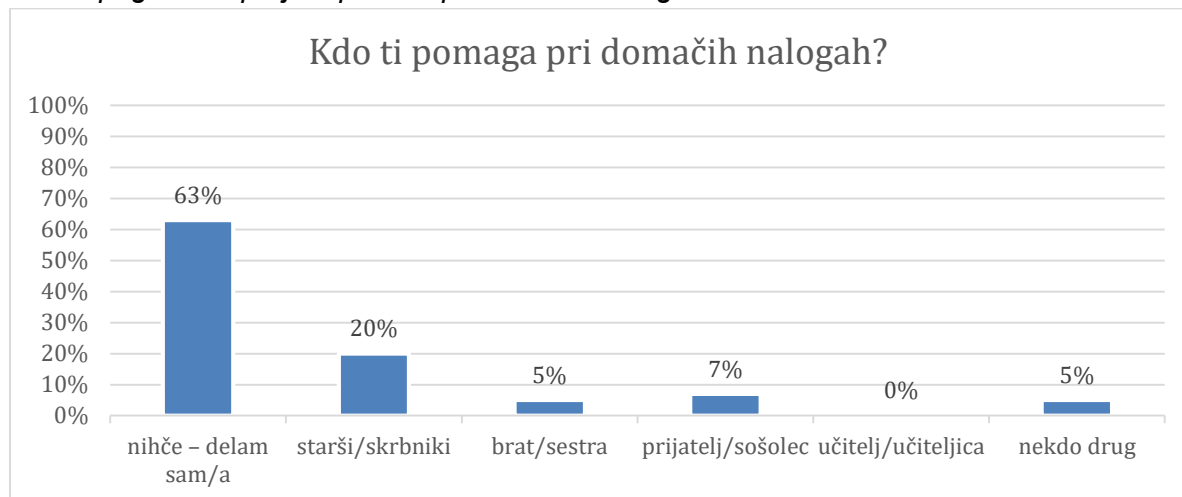


70 % vpraša učitelja za pomoč, če ne razumejo naloge. Ob izbiri »ne« smo učence povprašali, **zakaj** je temu tako. Odgovorili so: ker če vprašaš se učitelj razjezi in ti reče da mi moral bolj poslušati pri pouku; ker večina učiteljev začne govoriti, kako da tega ne znam, saj smo to jemali pri pouku; ker si ne upam (večkrat ponovljen odgovor); ker se mi ne da (večkrat

ponovljen odgovor); ker mi njihova razlaga tudi ni jasna; ne upam, ker ne želim izpasti neumna; ker me potem gleda, kot da nič ne znam in se obnaša, kot da bi moral to vedeti, saj kdaj vprašam samo potem izpadem butast; da ne bi motil pouka (večkrat ponovljen odgovor), ker postanejo jezni; ker vprašam doma (starše, stare starše); ker učitelj vedno reče, da to piše v navodilih; ker reče, da nimamo časa; ker znam.

Grafikon 39

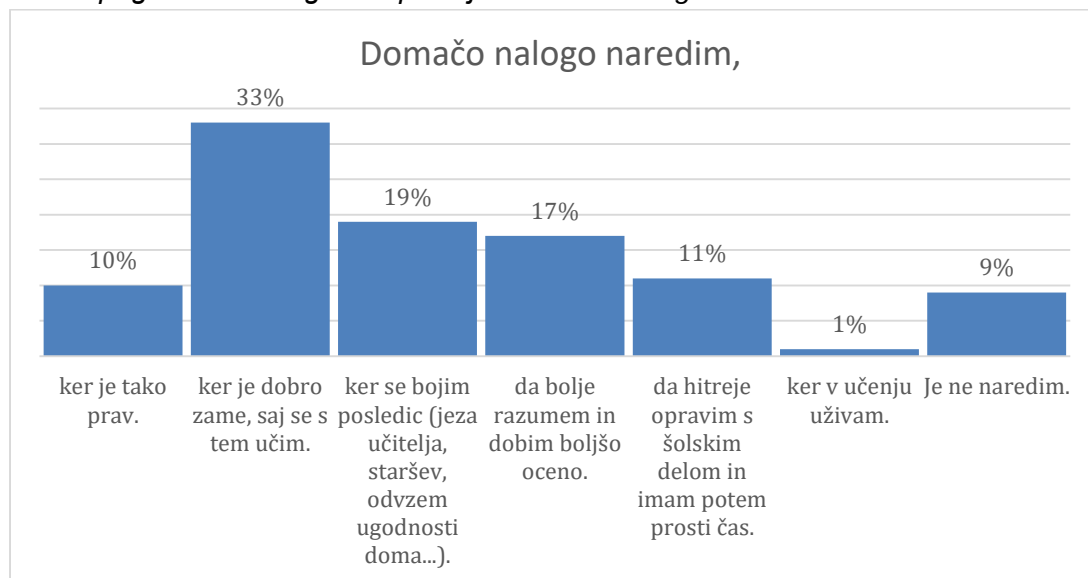
Deleži pogostosti prejete pomoči pri domačih nalogah



Velika večina učencev, kar **63 %**, domače naloge opravlja **samostojno**, brez pomoči drugih. **20 %** učencev pri nalogah pomaga **eden od staršev ali skrbnikov**. Manjši delež učencev prejema pomoč od prijateljev ali sošolcev (**7 %**), brata ali sestre (**5 %**) ali nekoga drugega (prav tako **5 %**). Zanimivo je, da **noben učenec ni navedel učitelja kot pomoč** pri domačih nalogah.

Grafikon 40

Deleži pogostosti razlogov za pisanje domačih nalog

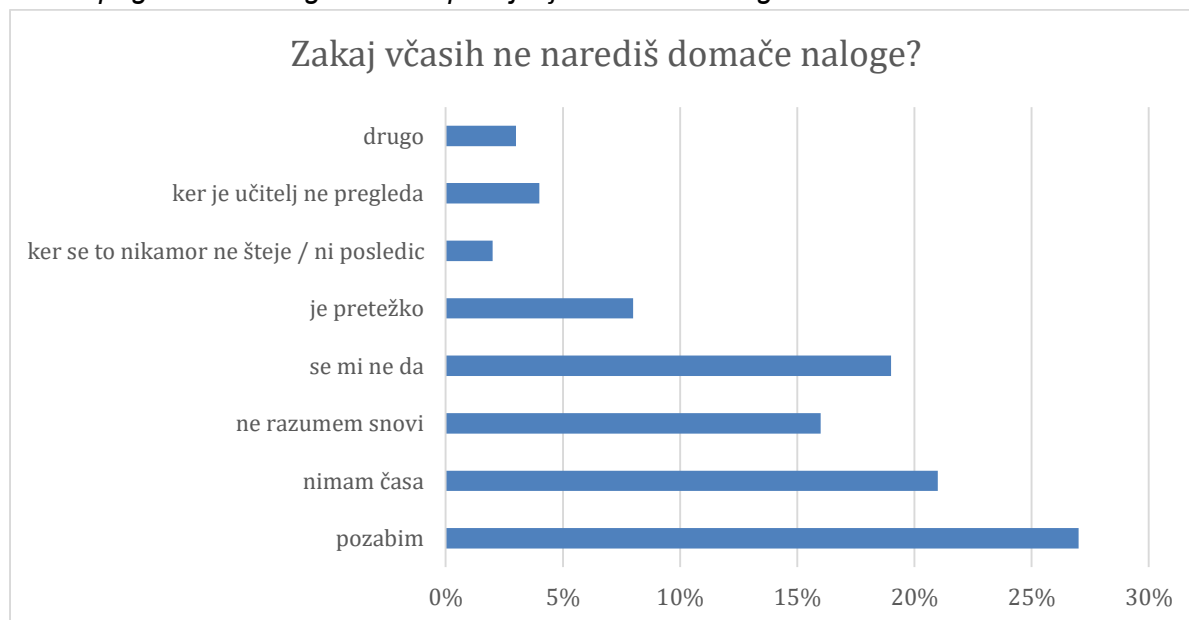


Največ učencev (**33 %**) domačo nalogo opravi, ker verjamejo, da je to **dobro zanje in da se s tem učijo**, kar kaže na notranjo motivacijo in razumevanje pomena učenja. **19 %** učencev

naloge opravi zaradi **strahu pred posledicami**, kot so jeza učiteljev ali staršev, kar kaže na zunanjo motivacijo. **17 %** jih naloge rešuje, da bi **bolje razumeli snov in dosegli boljše ocene**, kar je povezano z željo po uspehu. **11 %** učencev naloge opravi, da bi **hitreje zaključili s šolskim delom in imeli več prostega časa**, medtem ko jih **10 %** to stori, ker menijo, da je to **preprosto prav**. Le **1 %** učencev pravi, da v učenju **uživa**, kar je zelo nizka stopnja notranje motivacije iz veselja do znanja. **9 %** učencev pa domače naloge sploh **ne opravlja**, kar je pomemben podatek za nadaljnjo obravnavo.

Grafikon 41

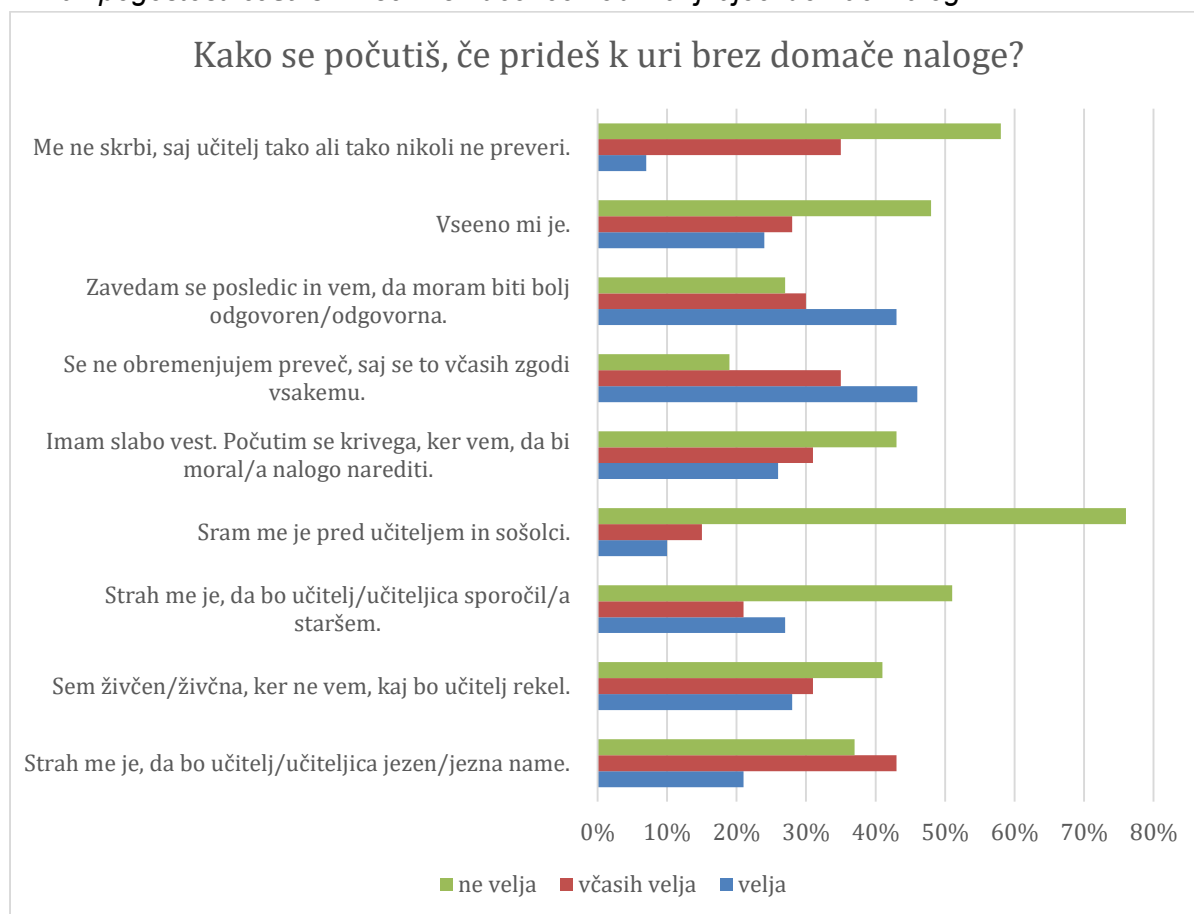
Deleži pogostosti razlogov za neopravljanje domačih nalog



Najpogostejši razlog, zakaj učenci včasih ne opravijo domače naloge, je **pozabljivost** – kar **27 %** učencev navaja, da nalogo preprosto pozabijo. Sledi razlog "**nimam časa**" z **21 %**. **19 %** učencev naloge ne opravi, ker se jim **ne da**, kar kaže na nizko stopnjo motivacije. **16 %** učencev pravi, da **ne razumejo snovi**, kar lahko kaže na potrebo po dodatni razlagi. **8 %** učencev meni, da je naloga **pretežka**, kar lahko pomeni, da naloge niso vedno prilagojene njihovim zmožnostim. Manjši delež (**4 %**) naloge ne opravi, **ker učitelj naloge ne pregleda** ali ker menijo, da **se to nikamor ne šteje** (**2 %**). Prav tako **3 %** učencev navaja **druge** razloge, npr. ker imam trening, ker je naloge preveč, vedno jo naredim.

Grafikon 42

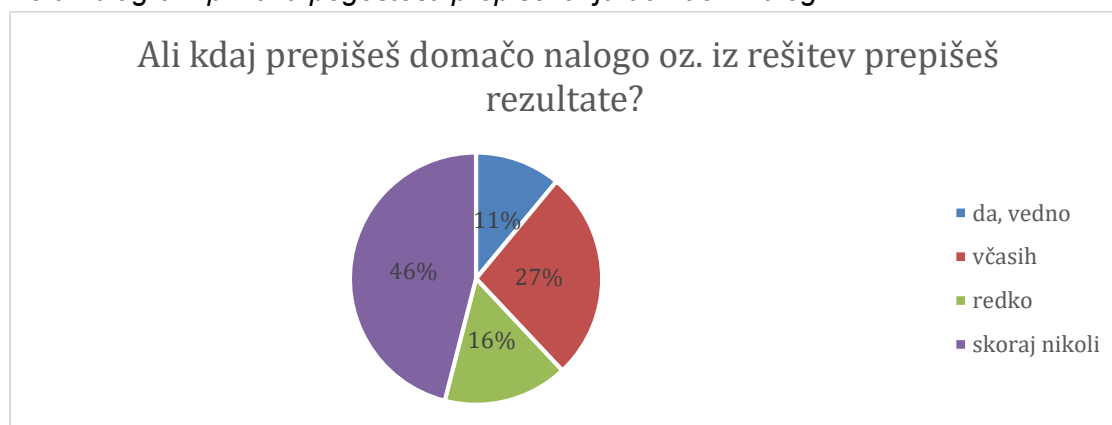
Prikaz pogostosti čustvenih odzivov učencev ob manjkajoči domači nalogi



Učenci ob prihodu k pouku brez opravljene domače naloge doživljajo različna čustva, pri čemer prevladujejo negativna občutja, kot so slaba vest, sram, strah in živčnost. Veliko učencev navaja, da **se ne obremenjujejo preveč**, saj se to včasih zgodi vsakemu in da se zavedajo posledic ter lastne odgovornosti. Nekaj učencev je **sram pred učiteljem in sošolci**, da imajo **slabo vest**, ker vedo, da bi morali nalogo opraviti, ali da jih je **strah**, da bo učitelj obvestil starše. Nekateri učenci se počutijo živčne, ker ne vedo, kako bo učitelj reagiral, ali jih je strah jeze učitelja. Najmanj učencev meni, da jih ne skrbi, ker učitelj naloge tako ali tako ne preverja.

Grafikon 43

Tortni diagram prikaza pogostosti prepisovanja domačih nalog

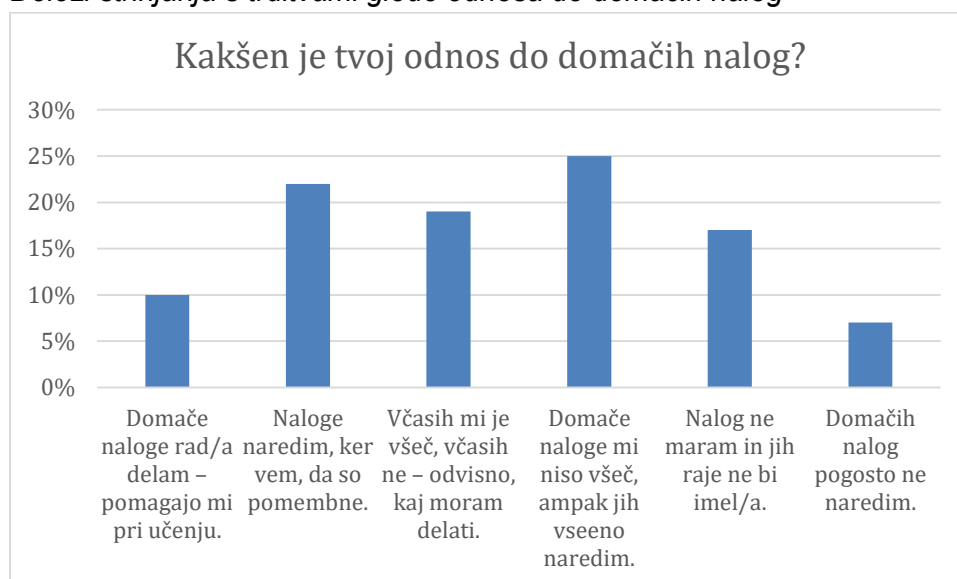


Večina učencev, kar **46 %**, navaja, da domače naloge **skoraj nikoli** ne prepisujejo, kar kaže na visoko stopnjo poštenosti in samostojnosti pri delu. **27 %** učencev priznava, da naloge **včasih** prepišejo, kar lahko nakazuje na občasno stisko ali pomanjkanje časa. **16 %** jih to stori **redko**, medtem ko **11 %** učencev domače naloge **vedno** prepisuje, kar je najmanj zaželen vzorec vedenja. Skupno to pomeni, da 89 % učencev vsaj občasno naloge rešuje samostojno, kar je pozitiven podatek, čeprav obstaja tudi del učencev, ki se zanaša na rešitve brez lastnega razumevanja.

Najpogostejše omenjeni predmeti, pri katerih učenci naloge **prepisujejo**, pa so: matematika (najpogostejše omenjena, pogosto zaradi težav z razumevanjem ali količine nalog), fizika (zaradi zahtevnosti in nerazumevanja) slovenščina (manj pogosto, a vseeno prisotno).

Grafikon 44

Deleži strinjanja s trditvami glede odnosa do domačih nalog



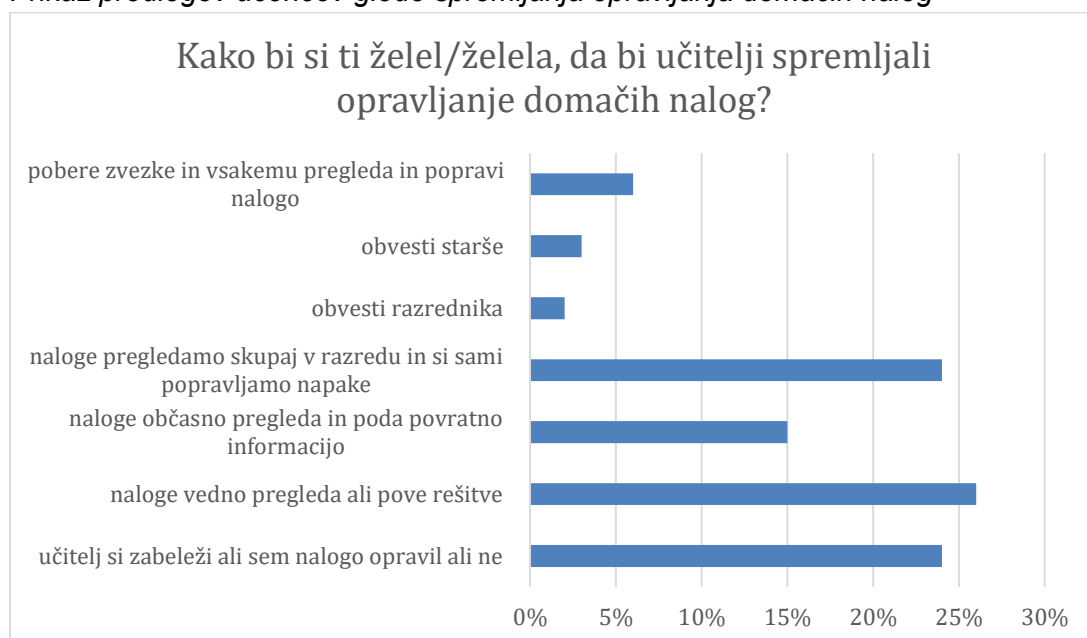
Največ učencev (**25 %**) meni, da jim domače naloge **niso všeč, a jih vseeno opravijo**, kar kaže na občutek dolžnosti kljub pomanjkanju navdušenja. **22 %** učencev naloge opravi, ker vedo, da so **pomembne**, kar kaže na razumevanje njihovega namena. **19 %** učencev ima **mešane občutke**, saj jim je včasih naloga všeč, včasih pa ne – odvisno od vsebine in količine.

Nekoliko manjši delež (**17 %**) učencev pravi, da nalog **ne mara in bi jih raje ne imel**, kar kaže na odpor do te oblike dela. Le **10 %** učencev pravi, da domače naloge **radi delajo**, ker jim pomagajo pri učenju, kar pomeni, da je notranja motivacija prisotna pri manjšem delu učencev. Najmanjši delež (**7 %**) pa domačih nalog pogosto sploh **ne opravi**.

Na vprašanje **Zakaj meniš, da učitelji dajejo domače naloge?** so učenci ponudili sledeče odgovore: ker se s tem nekaj "naučimo"; da bi vestno in sprotno delali in se učili; da vadimo snov in je ne pozabimo; da preverimo svoje znanje, obnovimo, utrdimo; da bi učenci kaj odnesli od ure in ponovijo naučeno snov; za boljše znanje; da bi lažje sledili snovi; da nam težijo; ker jim je dolgčas; za plačo.

Grafikon 45

Prikaz predlogov učencev glede spremljanja opravljanja domačih nalog



Učenci si najbolj želijo, da bi učitelji **vedno pregledali naloge ali povedali rešitve** kar kaže na željo po jasnosti in preverjanju pravilnosti. Prav tako se v veliki meri strinjajo s predlogom, da bi se **domače naloge pregledovale skupaj v razredu**, kjer bi sami popravljali napake. Ta pristop spodbuja aktivno učenje in samorefleksijo. Podobno pogosto menijo tudi, da je dovolj, če si **učitelj zabeleži**, ali je naloga opravljena ali ne, kar nakazuje na bolj formalno spremljanje brez vsebinskega pregleda. **15 %** učencev si želi, da bi učitelj naloge **občasno** pregledal in podal povratno informacijo, kar kaže na potrebo po usmerjanju in potrditvi njihovega dela. Zelo malo učencev si želi, da bi **učitelj pobral zvezke** in vsakemu posebej popravil nalogo, kar verjetno odraža zavedanje, da je to časovno zahtevno. Najmanj učencev podpira ukrepe, kot sta **obveščanje staršev ali razrednika**, kar kaže, da si večina želi pozitivne in spodbudne oblike spremljanja, ne kaznovanih.

Učence smo na koncu vprašali še kaj bi **po njihovem mnenju pomagalo, da bi bolj redno opravljali domače naloge**. Odgovorili so: da bi bilo manj naloge in da bi jo dali manjkrat ker se iz domačih nalog itak ne naučiš veliko; da jih je manj; manj nalog, npr. 2-3 na teden; da dobiš kakšno boljšo oceno, če redno delaš naloge; da iz tega na koncu leta dobimo oceno; opomnik na telefonu; da boljše naučijo; krajše naloge in manjkrat; lep odnos do mene, da

učitelj/ica nima predsodkov npr. "naloge si sigurno prepisal"; da naloge pregledujemo in boljše razložijo, če nekdo ne razume; da bi skupaj delali kakšno nalogo in da bi bila ta naloga bolj zanimiva in zabavna in seveda malo manj naloge; naredili bi bolj zabavne naloge; tako da bi dali učencu kazeno na vsako tretjo neopravljeno domačo nalogo.

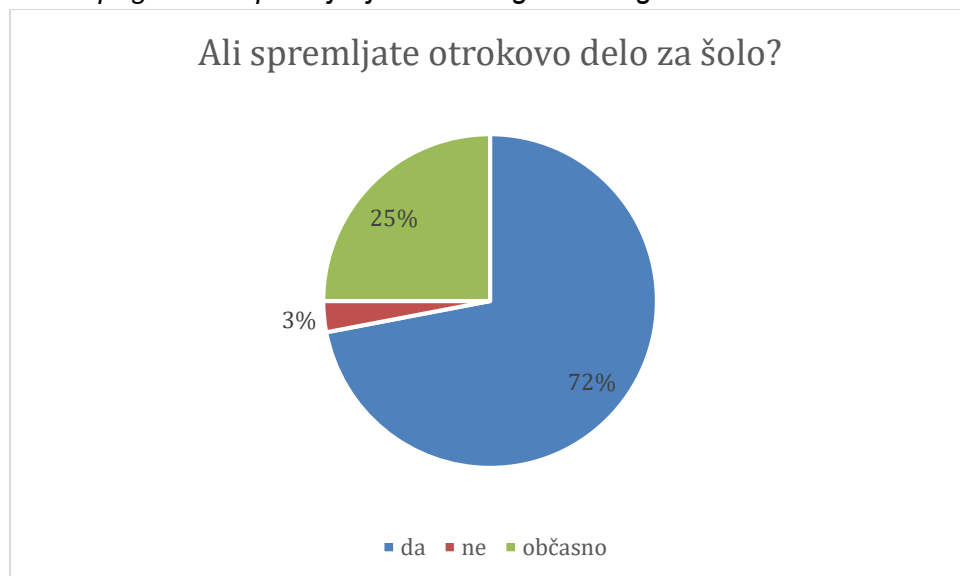
Če povzamemo si učenci želijo **manj pogosto in količinsko manj obsežnih nalog**, kar bi jim omogočilo boljše upravljanje časa in manj stresa, predlagajo **boljšo razlago, skupno delo in organizacijska orodja**, ki bi jim olajšala opravljanje nalog. Poudarjajo tudi potrebo po **bolj uporabnih, zanimivih in poučnih nalogah**, ki bi jih motivirale in jim pomagale pri učenju. Nekateri učenci predlagajo **pozitivno (ali negativno) spodbudo**, kot so ocene ali posledice, da bi jih to spodbudilo k rednemu delu. Omenjen pa je bil tudi **spoštljiv odnos učiteljev**, brez predsodkov, kar vpliva na njihovo motivacijo in pripravljenost za delo.

4. 2. Poročanja staršev

Anketni vprašalnik so izpolnili starši **156 otrok**, od skupno 460, kar predstavlja približno tretjino vseh učencev. Najmanj odgovorov smo dobili od staršev tretje triade, kar je glede na vpletenost staršev v šolsko delo otrok (glede na starost otroka) pričakovano. Skupaj je namreč anketo izpolnilo 24 % staršev učencev 7., 8. in 9. razreda. Največji odstotek izpolnjenih vprašalnikov je bilo za učence 4. in 5. razreda (vsak razred po 15 %), skupaj je odstotek staršev učencev druge triade (4., 5., 6. razreda) najvišji, in sicer 42 %. Starši učencev prvih treh razredov so se odzvali skupaj v 33 %, najmanj starši drugošolcev (8 %), starši prvošolcev in tretješolcev pa v podobnem deležu (12 in 13 %).

Grafikon 46

Prikaz pogostosti spremljanja otrokovega šolskega dela

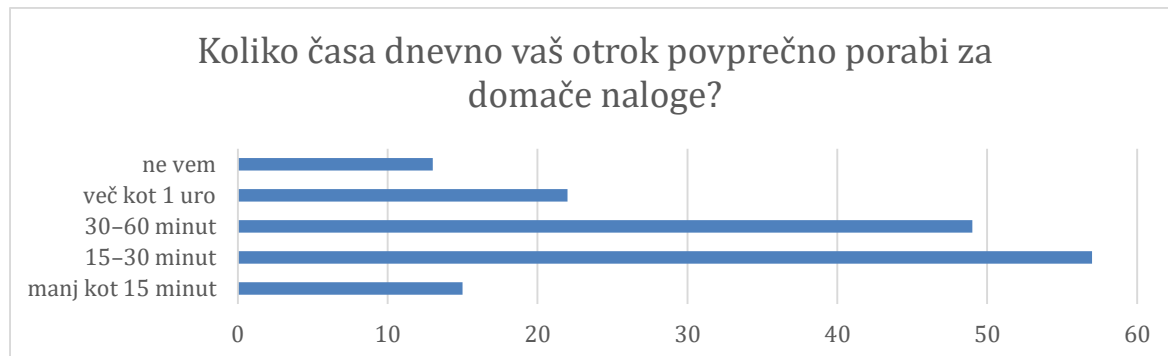


Na vprašanje »Ali spremljate otrokovo delo za šolo?« so starši kar v **72 %** odgovorili **pritrnilno**, **24 %** staršev delo spremlja **občasno**, medtem ko **3 %** staršev otrokovega dela **ne spremljajo**. Rezultat je spodbuden, saj več kot dve tretjini staršev redno spremlja otrokovo delo za šolo, kar kaže na visoko stopnjo starševske podpore in interesa za otrokovo izobraževanje. To lahko pozitivno vpliva na otrokovo učno uspešnost, motivacijo in odnos do šolskih obveznosti. Manjši delež vseh je tistih, ki spremljajo delo le občasno, kar je lahko povezano s starostjo otrok, ki postajajo vedno bolj samostojni in ne potrebujejo več toliko spremljanja. Zelo majhen

delež staršev pa ne spremlja otrokovega dela, kar je lahko posledica specifičnih družinskih razmer, delovnega časa staršev, načina vzgoje, prepričanj ipd.

Grafikon 47

Prikaz frekvenc odgovorov glede časovnega vložka otrok za domače naloge po opazovanju staršev

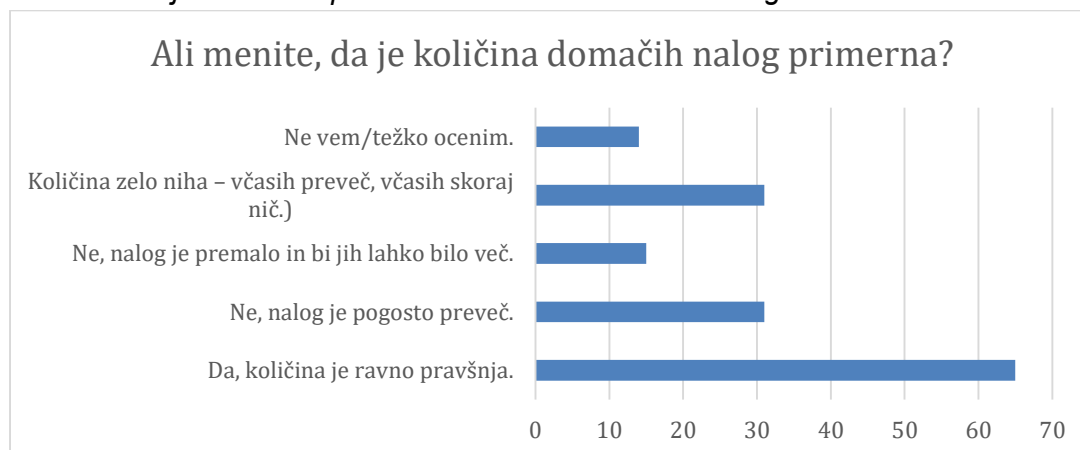


Pri vprašanju o času, ki ga otrok dnevno porabi za domače naloge je **dobra tretjina** staršev odgovorila, da njihov otrok za domačo nalogo porabi **od 15 do 30 minut** dnevno, **31 %** jih ocenjuje, da otroci zanjo porabijo **od pol ure do ene ure**, **14 %** jih porabi **več kot eno uro**, **10 % manj kot 15 minut**, medtem ko jih **8 % ne ve**, koliko časa njihovi otroci potrebujejo za opravljeno domačo nalogo. Iz ocen staršev o porabljenem času lahko sklepamo, da otroci niso časovno preobremenjeni z domačo nalogo, saj naj bi zanjo porabili manj kot pol ure dnevno v povprečju.

Polovica staršev pove, da njihovi otroci **vsak dan** dobivajo domačo nalogo, malo manj kot polovica (**45 %**) pa, da dobijo otroci domačo nalogo **nekajkrat na teden**. V ostalem deležu so starši odgovarjali, da jo dobijo redko, nikoli ali pa njihovega dela sploh ne spremljajo. To kaže, da so starši v domače delo za šolo vpeti in spremljajo frekvenco in čas, porabljen za domače naloge.

Grafikon 48

Prikaz mnenja staršev o primernosti količine domačih nalog



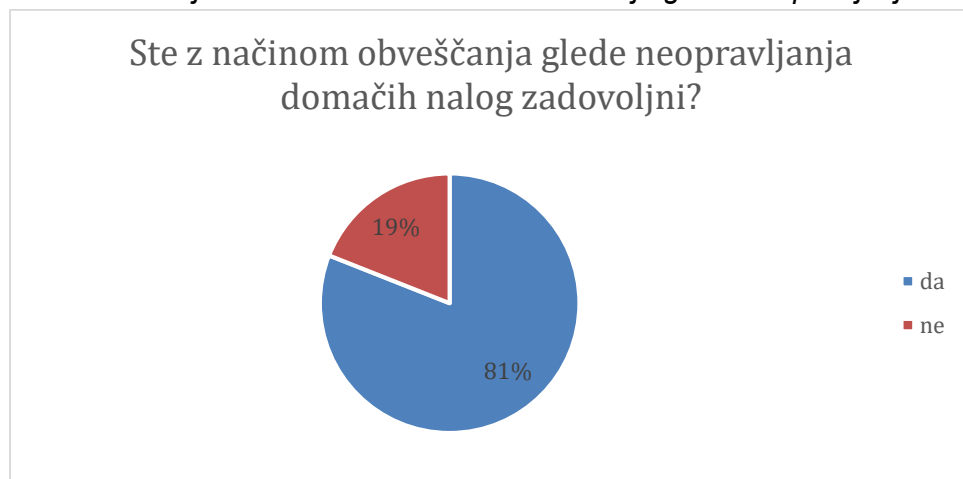
Na vprašanje, kakšno je njihovo mnenje o primernosti količine domačih nalog, je največ staršev (**42 %**) odgovorilo, da se jim zdi količina nalog **ravno pravšnja**, **ena petina** je mnenja, da je nalog **preveč**, prav tako **ena petina** pa meni, da **količina nalog preveč niha**. **10 %**

staršev meni, da je nalog **premalo** in bi jih bilo lahko več, približno toliko pa jih to **težko oceni**. Relativna večina staršev torej ocenjuje količino domačih nalog kot ustrezno, kar je pozitiven kazalnik, saj se jim zdi primerna glede na otrokovo starost, sposobnosti in druge obveznosti. Ne pomeni pa soglasja, saj je pomemben delež tistih, ki menijo, da je domačih nalog preveč ali pa da njihova količina preveč niha. V teh dveh skupinah se kaže potreba po diferenciaciji in boljšem usklajevanju med različnimi učitelji in predmeti. Nepredvidljivost količine domačih nalog namreč otežuje načrtovanje in usklajevanje šolskega dela z izvenšolskimi dejavnostmi in za učence lahko predstavlja dodaten stres. Zanimljivo ni niti 10 % delež tistih staršev, ki menijo, da je domačih nalog premalo, ob čemer lahko sklepamo, da se jim zdi šolsko okolje premalo spodbudno v smislu razvijanja delovnih navad, utrjevanja učne snovi doma. Morda so v tem deležu starši bolj samostojnih in nadarjenih otrok.

Pri vprašanju, **na kakšen način so starši obveščeni**, če otrok ne dela domačih nalog, je bilo možnih več odgovorov. **37 %** staršev z načinom obveščanja v primeru neopravljanja domačih nalog s strani šole **nima izkušenj**, saj njihovi otroci redno delajo domačo nalogo. Preostali so v **23 %** obveščeni **preko eAsistenta** s strani razrednika, **prav toliko** pa preko **beležke ali zapisa v zvezek**. **8 %** staršev o tem **ni obveščenih**, **9 %** pa jih izve šele **ob obisku govorilne ure**.

Grafikon 49

Delež zadovoljstva staršev z načinom obveščanja glede neopravljanja domačih nalog



V **81 %** so starši s takim načinom **zadovoljni**. Petina staršev (**19%**), ki z načinom obveščanja **ni zadovoljna**, je imela možnost podati predloge o primernejšem načinu obveščanja. Povzetek njihovih predlogov in opažanj je:

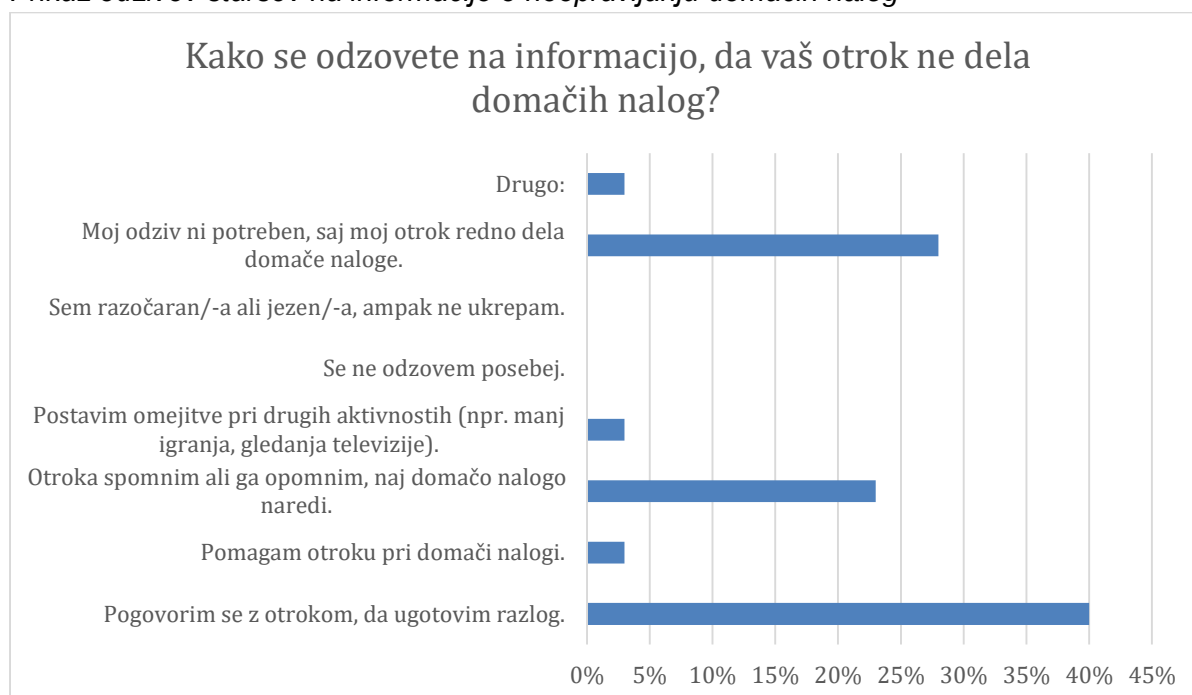
- Trenutno obveščanje je preveč redko – pogosto šele na govorilnih urah ali z zamikom več tednov ali mesecev. Obveščanje naj bo sproti, ne za nazaj (ne za en teden ali mesec)
- Starši želijo ažurno obveščanje, ne takoj po enem primeru, ampak po več zaporednih manjkajočih nalogah (npr. po treh).
- Zabeležba v zvezek + podpis starša, kot je bilo včasih.
- Redno beleženje domače naloge v eAsistent, da lahko starši preverijo, ali otrok nalogo ima in jo je opravil, pri vseh predmetih in učiteljih.
- Prvo opozorilo naj dobi samo učenec – če se ponavlja, se vključijo tudi starši.
- Nalogo naj učenec, če je ne naredi, opravi v podaljšanem bivanju.

Starši so ob teh odgovorih izrazili skrb zaradi neprimerne komunikacije nekaterih učiteljev (npr. izjave kot »Kaj sploh delaš v tem razredu?«, »Ne dviguj roke, nimaš nič pametnega za povedat, to bi moral znati...«), predvsem pa je iz odgovorov razvidno to, da so pričakovanja do učiteljev, da ti redno spremljajo učenčevo delo in obveščajo starše, zelo velika. Delež teh staršev sicer ni visok, zagotovo pa ni zanemarljiv. Starši si želijo jasna in dosledna pravila ter enoten sistem obveščanja, ob zavedanju skupnega cilja. To pa so odgovorni in spoštljivi učenci, ki znajo sprejemati odgovornost.

Glede na to, da pa je večina staršev zadovoljna z načinom obveščanja, lahko zaključimo, da starši v veliki večini spremljajo delo svojih otrok in želijo biti obveščeni s strani šole, če pride do težav.

Grafikon 50

Prikaz odzivov staršev na informacijo o neopravljanju domačih nalog



Na vprašanje **kako se odzovejo na informacijo, da njihov otrok ne dela domačih nalog** je največ staršev (**40 %**) je odgovorilo, da se najpogosteje odzovejo tako, da se **pogovorijo** z otrokom z namenom, da ugotovijo, kaj je razlog. **28 %** jih meni, da **odziv ni potreben**, saj njihov otrok s tem nima težav, slaba četrtna (**23 %**) otroka **opomni**, naj nalogo naredi, le **3 %** staršev otroku postavi **omejitve** (manj igranja, gledanja televizije ipd.). **Nihče** pa ob tej informaciji ne doživlja **razočaranja ali jeze**, vendar ne ukrepa, prav tako **nihče** ni odgovoril, da **se ne odzove**. **3 %** staršev so izbrali odgovor »drugo« in zapisali:

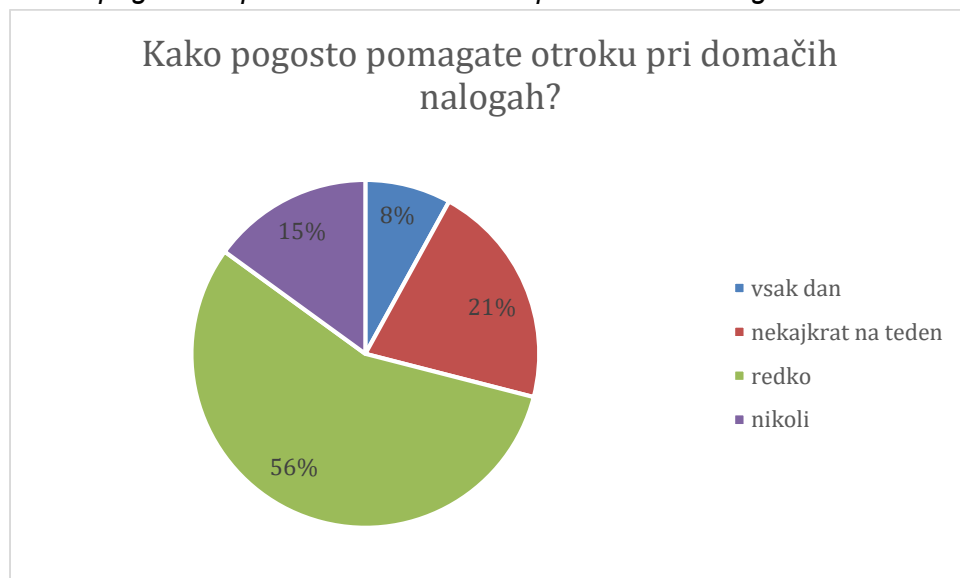
- »vedno naredi nalogo, razen ko je v stiski s časom, napišemo opravičilo za zamik opravljene naloge,
- zame držijo vsi štirje prvi odgovori, pogovor, pomoč, opomin, omejitev, dokler ne naredi,
- nisem dobila obvestila.«

Visok odstotek staršev, ki so kot svoj odziv navedli pogovor z otrokom, nakazuje, da si starši večinoma prizadevajo ugotoviti vzrok neopravljanja domačih nalog in da v družinah danes prevladuje permissivnejši pristop razumevanja, dialoga, ne takojšnje kazni. Slaba četrtna staršev otroka opomni, s čimer najverjetneje želijo krepiti in spodbujati otrokovo odgovornost,

obenem pa ne posegajo aktivno v reševanje nalog. Nizek odstotek staršev, ki postavljajo omejitve otroku zaradi neopravljanja svojih obveznosti, nakazuje, da starši pri vzgoji ne uporabljajo kaznovalnega pristopa. Vsi starši se na nek način odzovejo, kar kaže na visoko zavzetost staršev, prav tako nihče ne izbere pasivne čustvene reakcije brez ukrepanja. Nekaj staršev izbere svoj način ukrepanja, na primer preko učitelja ali izbere drugačne metode motivacije. Pomemben delež staršev (28 %) nima potrebe po odzivu, ker njihovi otroci redno opravljajo naloge.

Grafikon 51

Deleži pogostosti pomoči staršev otroku pri domačih nalogah



Na vprašanje, kako pogosto pomagata otroku pri domačih nalogah, so starši v največjem deležu odgovorili **redko** (56 %), 21 % jih pomaga nekajkrat na teden, **15 % pa nikoli**. Najmanjši delež (8 %) je tistih, ki otrokom pomaga vsak dan. Če povzamemo, skupno kar **71 % staršev ne sodeluje redno pri domačih nalogah**, kar si lahko razložimo na več načinov, npr., da so otroci dovolj samostojni, da starši pričakujejo samostojno delo ali pa nimajo časa niti vpogleda v naloge. Redna pomoč je manj pogosta, saj le 8 % staršev otrokom pomaga vsak dan, kar si lahko zopet razlagamo z visoko samostojnostjo otrok in/ali manj aktivno vlogo staršev. Drži pa, da je tretjina staršev (29 %) bolj vključena in redno nudi podporo pri nalogah.

Na vprašanje, **zakaj otrok potrebuje pomoč**, je največ staršev (33 %) odgovorilo, da je težava **razumevanje navodil**, v enakem deležu (16 %) so navedli **pomanjkanje motivacije in težave z organizacijo**. **Prevelika težavnost nalog** je bila razlog za pomoč v 12 %, **prevelika količina** le-teh pa v 9 %. 14 % staršev pa je navedlo tudi druge razloge, in sicer:

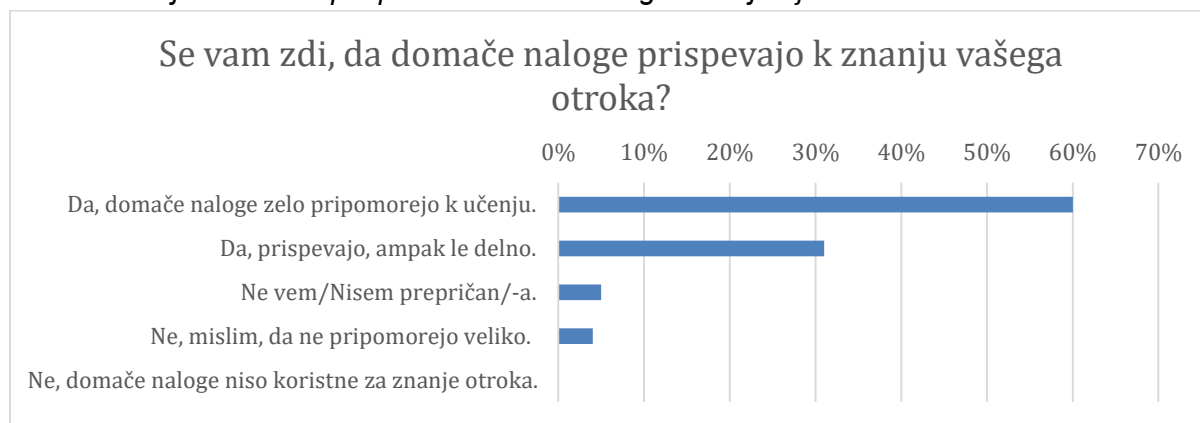
- Nerazumevanje snovi, ker je predelana prehitro ali površno, otroci niso bili pozorni, niso sodelovali pri pouku, snov sploh ni bila obdelana, zato je bila doma potrebna dodatna razlaga.
- Težave z zbranostjo, pozornostjo, pomanjkanje motivacije; otroci si v šoli ne zabeležijo domače naloge, se ne znajo organizirati, lotiti naloge, potrebujejo spodbudo.
- Iskanje podpore, potrditve, družbe staršev, ki preverjajo pravilnost in razjasnijo nalogo.

- Pretežke, preobsežne naloge, ki niso povezane s predhodnim znanjem in/ali so nejasno zastavljene.

Izhajajoč iz rezultatov lahko zaključimo, da potreba po pomoči staršev pri domačih nalogah izhaja bolj iz težav z organizacijo in komunikacijo kot iz pomanjkanja znanja otrok. Starši menijo, da bi bolj strukturirana navodila, jasnejša razlaga snovi in več časa za utrjevanje snovi v razredu zmanjšali potrebo po pomoči doma. Menijo tudi, da sami prevzemajo predvsem vlogo preverjanja in podpore.

Grafikon 52

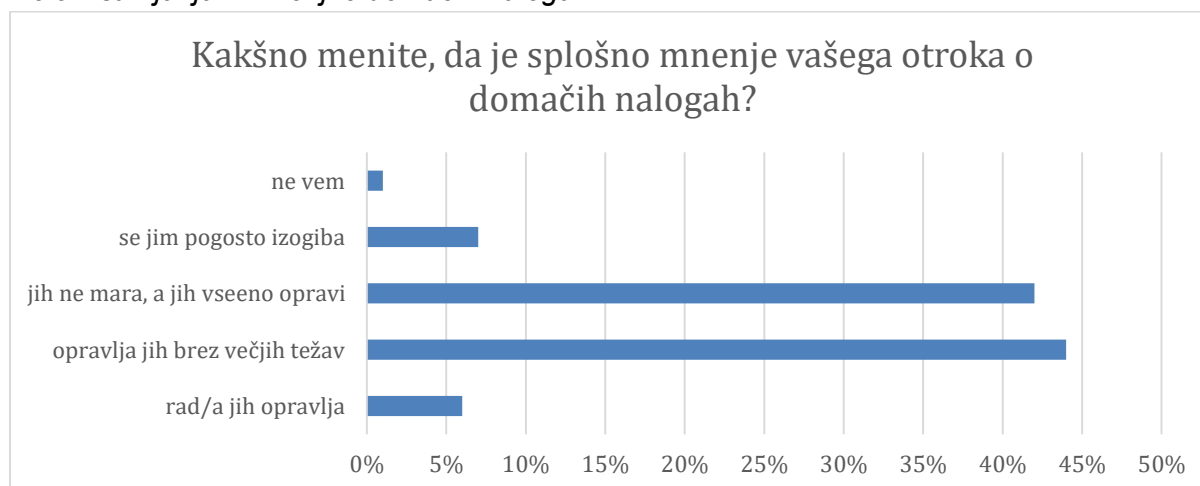
Prikaz mnenja staršev o prispevku domačih nalog k znanju njihovih otrok



Kar **61 %** staršev je odgovorilo, da domače naloge zelo **pripomorejo k otrokovemu znanju**, **31 %** jih je mnenja, da **delno** prispevajo, **4 %** staršev **ni prepričanih** oz. ne vejo, ravno toliko pa jih meni, da domače naloge **ne pripomorejo** veliko k znanju. **Nihče** pa ni odgovoril, da naloge **niso koristne** za znanje otroka. Iz tega lahko sklepamo, da imajo starši v večini (92 %) pozitiven odnos do domačih nalog in v njih vidijo dodano vrednost k znanju njihovih otrok. To kaže na visoko zaupanje staršev, da z nalogami učenci utrjujejo učno snov in razvijajo odgovornost. Odklonilen odnos do domačih nalog je zelo redek, saj le manjši delež staršev ni prepričanih v koristnost nalog kot načina pridobivanja znanja, kar si lahko razlagamo s tem, da morda nimajo dobre povratne informacije, jim niso jasni učni cilji ali pa za njihove otroke tak način utrjevanja znanja ni učinkovit.

Grafikon 53

Deleži strinjanja z mnenji o domačih nalogah



Največ staršev (**43 %**) je mnenja, da njihov otrok opravlja domače naloge **brez težav**, **42 %** jih naloge **opravi, čeprav jih ne marajo**, v manjšem deležu (**6 %**) jih **radi opravljajo**, **7 %** staršev pa meni, da se jim njihov otrok **izogiba**. **1 %** pa je takih, ki **ne poznajo mnenja** svojih otrok glede domačih nalog. Kot je razvidno iz rezultatov, **85 %** otrok domače naloge opravlja redno, z več ali manj motivacije, kar pomeni, da večina otrok prevzema odgovornost za šolske obveznosti. Malo je otrok, ki se nalogam izogibajo, teh je **7 %**, ti bi verjetno potrebovali dodatno podporo in motivacijo za šolsko delo doma. Manjši odstotek učencev je takih, ki naloge radi opravljajo, kar pomeni, da so domače naloge razumljene kot obveznost, ne pa nekaj prijetnega. Torej lahko sklepamo, da je večina otrok pri nalogah vztrajna in odgovorna, čeprav jih ne opravljajo z navdušenjem, to pa nakazuje na šibkejši motivacijski vidik, o katerem bi bilo morda potrebno razmišljati v prihodnosti.

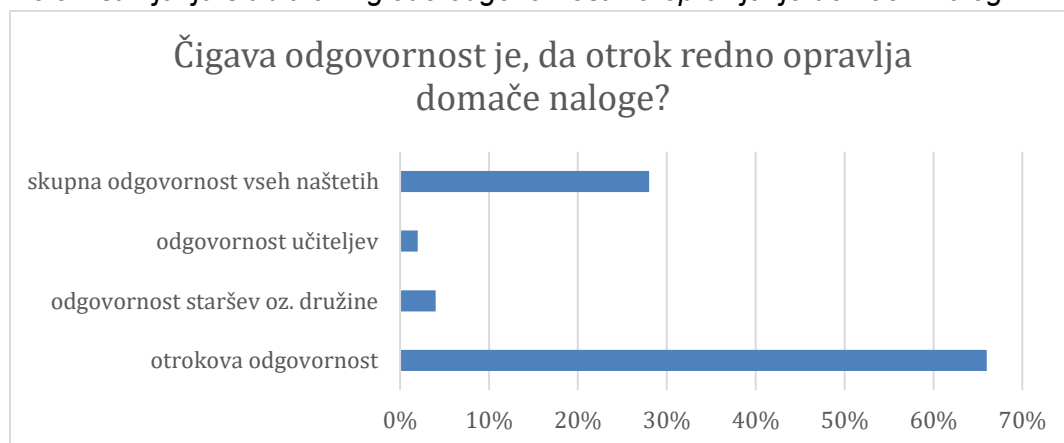
Starši so v **70 %** mnenja, da so **domače naloge koristne**, **19 %** jih meni, da **bi jih bilo lahko manj**, v manjšem odstotku so tisti, ki menijo, da so otroci **preveč obremenjeni z domačimi nalogami** (**3 %**), da **niso vedno smiselne ali koristne** (**5 %**) in le **1 %** staršev **ne vidi v domačih nalogah posebnega pomena**. **3 %** staršev so pod točko **drugo** svoje mnenje izrazili opisno, in sicer:

- Domače naloge so pomembne za utrjevanje snovi, ponavljanje, pomagajo pri razumevanju, vendar bi morala biti količina prilagojena potrebam učenca.
- Domače naloge ne bi bile potrebne, če bi bil šolski sistem boljši in učinkovitejši.
- So nepotrebne, preobremenjujoče.
- Ne morejo oceniti, ker ne spremljajo otrokovega dela dovolj natančno.

Iz odgovorov lahko sklepamo, da se starši zavedajo pomena domačih nalog, a izpostavljajo potrebo po boljšem usklajevanju obremenitev. Želijo si tudi večjo fleksibilnost in prilagajanje potrebam učencev.

Grafikon 54

Deleži strinjanja s trditvami glede odgovornosti za opravljanje domačih nalog

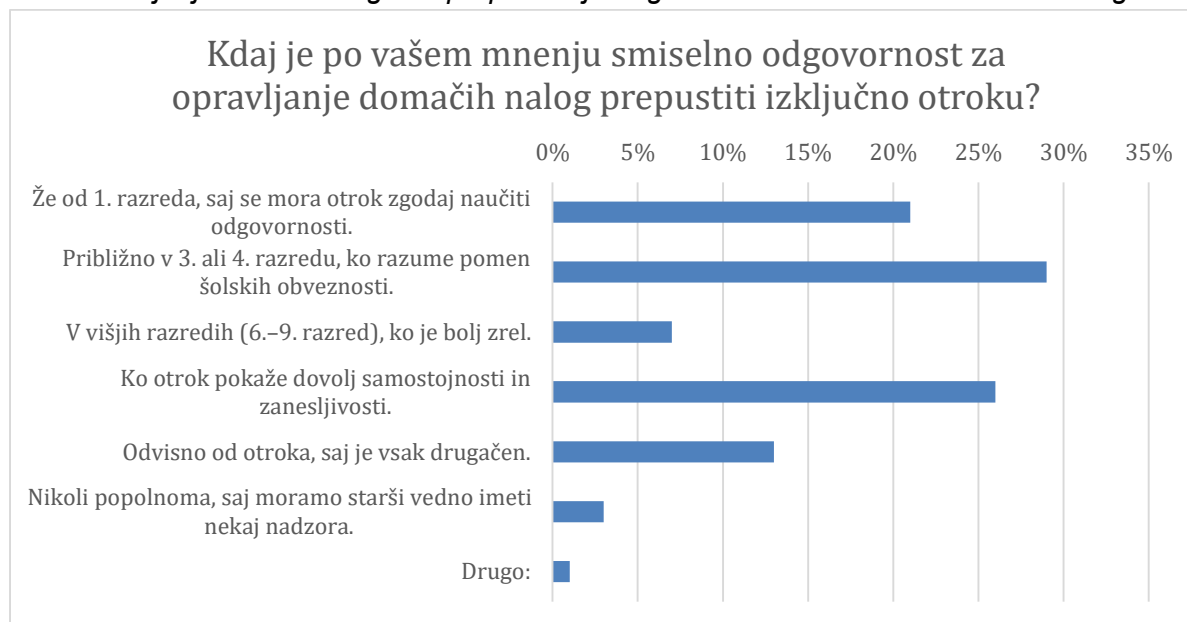


Dve tretjini staršev (**66 %**) menita, da je redno opravljena domača naloga **odgovornost otroka**, **3 %** staršev menijo, da je to **odgovornost staršev**, **2 %** staršev je mnenja, da je **odgovornost učiteljev**, **28 %** pa jih meni, da je to **skupna odgovornost vseh naštetih**. Visok odstotek staršev, ki doživljajo domačo nalogo kot odgovornost otroka, nakazuje, da domače naloge v očeh staršev spodbujajo samostojnost, odgovornost in delovne navade. Manjši, a pomemben delež staršev zagovarja skupno odgovornost vseh deležnikov in njihovo

pomembno vlogo v usmerjanju, spodbujanju in nadzoru. Zelo majhen odstotek jih odgovornost prelaga izključno na učitelje in sebe, kar pomeni, da večinoma ne vidijo sebe ali učiteljev kot glavnih nosilcev odgovornosti za otrokova ravnanja glede domačih nalog. Zaključimo lahko, da starši v veliki meri spodbujajo otrokovo samostojnost, a obenem se jih kar tretjina zaveda, da je za uspešno opravljanje nalog potrebna skupna skrb, tj. otrokove navade, starševska podpora in učiteljevo usmerjanje. Vse to odpira prostor sodelovalnemu odnosu med šolo in družino.

Grafikon 55

Deleži strinjanja s trditvami glede prepuščanja odgovornosti otrokom za domače naloge



Največ staršev (**29 %**) je mnenja, da je odgovornost za domače naloge najbolj smiselno prepustiti otroku **v 3. ali 4. razredu**, ko že bolje razume pomen šolskih obveznosti, **21 %** jih meni, da **že od prvega razreda** z razlago, da se mora že zgodaj naučiti odgovornosti, le **7 %** pa **od šestega razreda dalje**, ko so otroci že bolj zreli. **44 %** staršev se ni odločilo za starostno mejo, med njimi jih je **26 %** mnenja, da je to takrat, **ko otrok pokaže dovolj samostojnosti** in zanesljivosti, **13 %** jih meni, da je **odvisno od posameznega otroka**, **3 %** menijo, da **nikoli** popolnoma, dva starša sta odgovorila:

- Nikoli.
- Odvisno od otroka, vsekakor pa samostojnost za šolsko delo vzpodbujati od 1. razreda dalje.

Največ staršev torej meni, da je smiselno zaupati odgovornost otroku okoli 3. ali 4. razreda, **39 %** staršev zagovarja individualen pristop (ko otrok pokaže dovolj samostojnosti, odvisno od otroka), kar kaže na razumevanje, da umetno postavljena meja ni vedno najboljša in razvoj odgovornosti ni linearen, temveč odvisen od osebnostnih lastnosti otroka in razvojne zrelosti. Manjši odstotek tistih, ki menijo, da bi prepustili odgovornost otroku v višjih razredih, kaže, da večina staršev pričakuje samostojnost že prej, prav tako se je izkazalo, da starši večinoma ne podpirajo stalnega nadzora in se zavedajo, da mora otrok postopoma sam prevzemati odgovornosti za svoje delo.

Grafikon 56

Deleži strinjanja s trditvami glede prispevka staršev k izboljšanju učinkovitosti domačih nalog



Starši so pri tem vprašanju lahko izbirali med več odgovori, in sicer so v največjem deležu (27 %) odgovorili, da bi lahko največ prispevali k izboljšanju učinkovitosti domačih nalog s tem, da bi otroka **spodbujali k rednemu delu in samostojnosti**. V podobnem deležu (26 %) so starši navajali tudi **pomoč pri razumevanju nalog**, kadar otrok potrebuje podporo. V 14 % so izbrali **ustvarjanje mirnega in urejenega prostora za delo**, v 13 % **pomoč pri organizaciji časa za naloge**, v 9 % **spodbujanje samostojnosti s čim manjšim poseganjem**, v 8 % **skrb za redno komunikacijo z učitelji**, le v 2 % **motivacijo z nagradami in pohvalami**. 1 % staršev pa je opisalo svoj prispevek k izboljšanju učinkovitosti nalog opisno, in sicer so bolj kot svoj prispevek **izpostavili dolžnost učiteljev**, da prilagodijo količino nalog, saj po njihovem mnenju preveč nalog ne deluje motivacijsko.

Iz navedenih odgovorov lahko sklepamo, da sta spodbujanje samostojnosti in nudenje pomoči pri razumevanju nalog prepoznani kot ključni obliki prispevka staršev, s čimer kažejo zavedanje pomembnosti otrokove samostojnosti, ki je hkrati po potrebi podprta z usmerjanjem in razlago. Visok delež staršev svoj prispevek vidi v organizacijski podpori, ustvarjanju mirnega okolja, manj poudarka pa je na zunanji motivaciji in sodelovanju z učitelji. Starši se redkeje poslužujejo nagrad, saj je za njih očitno pomembnejša notranja motivacija, pogosteje pa vidijo vrednost v sodelovanju z učitelji, kar lahko prispeva k večji učinkovitosti opravljanja domačih nalog. Pri tem se večinoma izogibajo pretiranemu nadzoru, kar nakazuje na zrel vzgojni pristop.

Predloge in pobude, s katerimi bi izboljšali motivacijo za opravljanje domačih nalog je dalo 39 staršev, kar pomeni **ena četrtnina** vseh, ki so reševali vprašalnik. Njihova vsebina se je nanašala predvsem na povratno informacijo s strani učitelja, količino in vsebino domačih nalog, vlogo šole in učiteljev, vlogo staršev in predloge za izboljšavo.

POVRATNA INFORMACIJA S STRANI ŠOLE

- Brez povratne informacije domače naloge izgubijo smisel.
- Učitelji naj redno preverjajo naloge, saj otroci drugače ne vedo, ali so jih pravilno opravili.
- Starši ne želijo prevzemati vloge učiteljev in ne želijo sami preverjati domačih nalog.
- Predlagana je tudi ocena ali točkovanje (npr. "plusi") za dodatno motivacijo.

KOLIČINA IN VSEBINA DOMAČIH NALOG

- Naloge naj bodo kratke (15–20 minut) in premišljene, po principu manj je več.
- Več interaktivnih, praktičnih in življenjskih nalog (npr. iz narave, gibanja, vsakdanjih situacij).
- Učni načrti so preobsežni, naloge pa pogosto prezahtevne – starši želijo diferencirane naloge glede na zmožnosti otrok.
- Naloge naj ne bodo dane med vikendi in počitnicami – tudi otroci potrebujejo počitek.

VLOGA ŠOLE IN UČITELJEV

- Šola naj zagotovi razumevanje snovi v razredu – domača naloga ne sme nadomestiti razlage.
- Otroci pogosto ne razumejo navodil ali snovi; potrebno bi bilo več ponavljanja v šoli.
- Učitelji naj dosledno vpisujejo domače naloge v e-asistenta, da starši lažje spremljajo.

VLOGA STARŠEV

- Domače naloge ne bi smele biti odvisne od staršev – ne gre za družinsko nalogo.
- Starši niso vedno usposobljeni za razlago snovi in nimajo časa.
- Odgovornost za nalogo mora ostati na otroku, ob minimalni podpori.

PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE

- Raziskovalne in ustvarjalne naloge (npr. iskanje rastlin v naravi, raziskovanje).
- Naloge, povezane z igricami ali temami, ki so otrokom blizu (npr. Minecraft, Fortnite).
- Uporaba nagrad ali točkovanja (npr. ocena po določenem številu pravih nalog).
- Razlikovanje zahtevnosti nalog – možnost izbire lažje ali težje variante.
- Spodbujanje samostojnosti in smiselnosti, ne zgolj rutinskega dela.

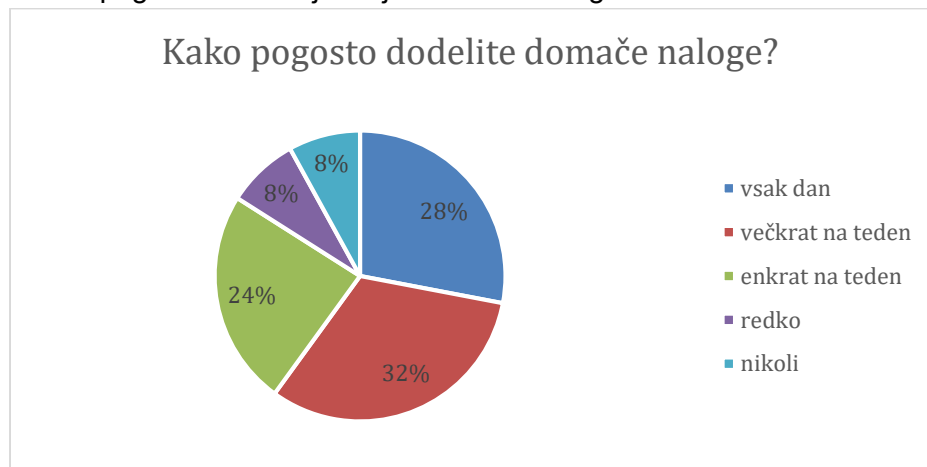
Iz predlogov in pobud staršev lahko sklepamo, da si starši želijo, da bi bile domače naloge preverjene s strani učitelja, smiselne in primerno zahtevne. Ne bi smele biti nadomestilo slabe razlage, temveč podpora učenju. Morale bi biti časovno omejene in življenjsko uporabne. Ne bi se smele preveč zanašati na pomoč staršev, saj vsi starši ne zmorejo pomagati otroku pri nalogah, niti to ni smisel nalog. Razumevanje snovi je stvar šole.

4. 3. Poročanja učiteljev

Na vprašalnik je odgovorilo skupno **25 učiteljev**, od tega nekateri učitelji poučujejo več predmetov oz. poučujejo tudi v drugih oblikah dela (podaljšano bivanje, dodatna strokovna pomoč, izbirni predmeti).

Grafikon 57

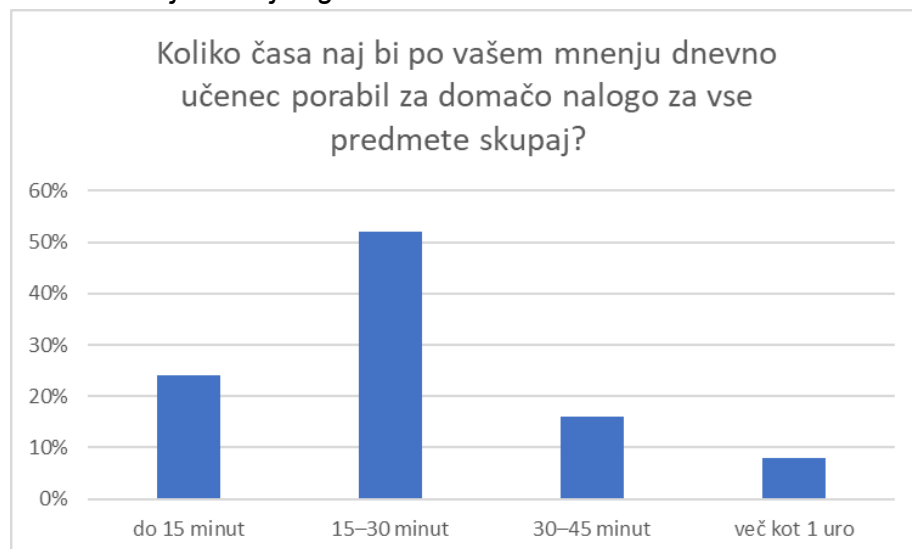
Prikaz pogostosti dodeljevanja domačih nalog



Na vprašanje, kako pogosto dodeljujete domače naloge, je večina učiteljev (**84 %**) odgovorila, da domače naloge dodeljuje **redno** (to je vsak dan, večkrat na teden oz. enkrat na teden pri predmetih, ki na urniku niso tako pogosto). To kaže na prepričanje večine učiteljev, da domače naloge predstavljajo pomemben del učnega procesa. Najpogostejši odgovor je »večkrat na teden« (32 %), kar nakazuje na uravnotežen pristop – dovolj pogosto, da utrjujejo snov, a ne vsak dan, kar bi lahko učence preobremenilo. Manjši delež učiteljev domačih nalog ne dodeljuje redno - 16 % učiteljev (8 % redko, 8 % nikoli), predvidevamo, da so to učitelji, ki poučujejo v drugih oblikah dela z učenci. Vsak dan dodeljuje naloge več kot četrтина učiteljev (28 %).

Grafikon 58

Prikaz mnenja učiteljev glede časovne obremenitve učenca z domačo nalogo

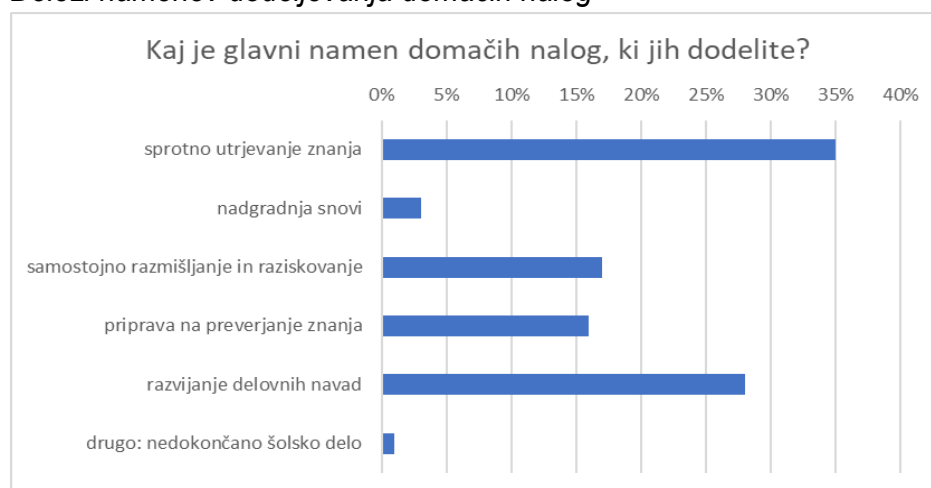


Na vprašanje, koliko časa naj bi učenci porabili za opravljanje domačih nalog je večina učiteljev (**76 %**) zagovarjalo zmerno obremenitev, to je, da bi moral učenec domačim nalogam posvetiti **največ 30** minut dnevno. To kaže na splošno zavedanje o pomembnosti uravnoteženja med šolskimi obveznostmi in prostim časom. Od tega jih več kot polovica (**52 %**) meni, da je optimalna količina domačih nalog takšna, da jo učenec lahko opravi **v 15 do 30 minutah** dnevno. Ta okvir velja za zmeren in pogosto priporočljiv standard, zlasti za osnovnošolce. **24 %** učiteljev podpira zelo kratko trajanje (**do 15 minut**), kar lahko kaže na pristop, ki poudarja kakovost pred količino. Le **8 %** učiteljev meni, da bi učenec moral za domače naloge porabiti **več kot eno uro** dnevno, kar je precej nizko in nakazuje, da velika večina učiteljev ni naklonjena preobremenjevanju učencev.

Podatki kažejo, da učitelji pričakujejo zmerno vsakodnevno obremenitev učencev z domačimi nalogami, največ do pol ure. To je v skladu s sodobnimi pedagoškimi smernicami, ki poudarjajo učinkovitost nalog, samostojno delo in ohranjanje motivacije brez pretiranega stresa.

Grafikon 59

Deleži namenov dodeljevanja domačih nalog



Učitelji so kot glavni namen delanja domačih nalog prepoznali v **utrjevanju snovi (35 %)**, torej vidijo domače naloge kot orodje za sprotno utrjevanje znanja, kar je tradicionalno in še vedno pogosto uporabljeno izhodišče za domače naloge. Namen je okrepiti razumevanje že obravnavane učne snovi.

Kot pomembno so prepoznali tudi **razvijanje delovnih navad (28 %)**, domače naloge pogosto vidijo kot način za spodbujanje odgovornosti, samodiscipline in vztrajnosti pri učencih – torej razvoj veščin, ki niso vezane le na konkretno snov, temveč na širšo osebnostno rast. Manjši, a pomemben poudarek vidijo tudi na **višjih kognitivnih ciljih**, to je samostojno razmišljanje in raziskovanje (**17 %**) ter **priprava na preverjanje znanja (16 %)**. Podatka kažeta na željo po uporabi domačih nalog tudi za razvoj višjih miselnih spretnosti in usmerjanje v samostojno učenje. Zelo malo poudarka so učitelji presodili za **nadgradnjo snovi (3 %)**. Le redki učitelji torej uporabljajo domače naloge za napredno delo ali poglobljanje znanja, kar lahko nakazuje, da je večina nalog osredotočenih na osnovno razumevanje snovi. Za dokončanje šolskega dela doma, učitelji domačih nalog skoraj ne uporabljajo (**1 %**)

Povzemamo, da učitelji domače naloge najpogosteje uporabljajo za utrjevanje znanja in vzgojo delovnih navad, medtem ko je manj poudarka na raziskovanju, pripravi na testiranja ali

naprednem delu. To je lahko pokazatelj zmerno tradicionalnega pristopa, pri katerem je domača naloga podaljšek razlage, ne pa prostor za večjo kreativnost ali samoiniciativnost.

Grafikon 60

Deleži pogostosti preverjanja opravljenih domačih nalog

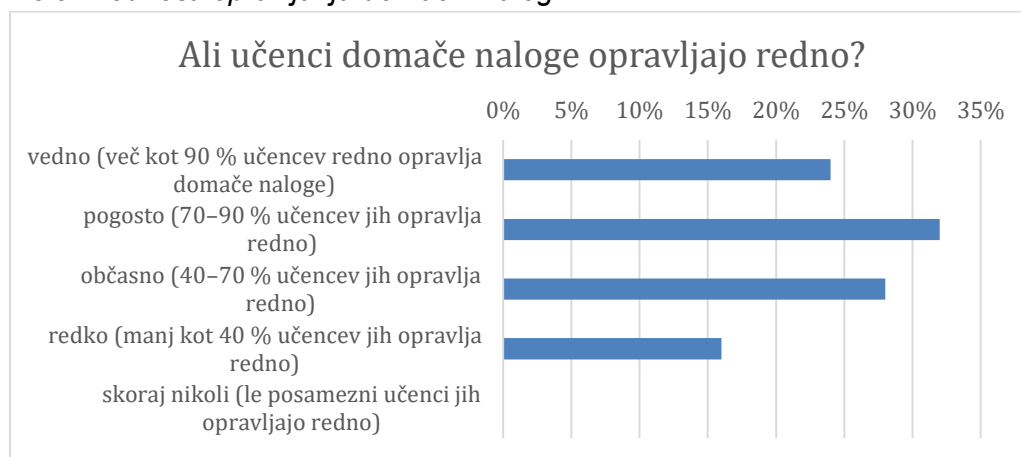


Večina učiteljev **dosledno** preverja domače naloge (**68 %**). Kar skoraj 7 od 10 učiteljev domače naloge preverja vsakokrat, kar kaže na visoko stopnjo odgovornosti do tega učnega sredstva. To potrjuje tudi stališče, da je preverjanje ključni dejavnik pri spodbujanju učencev k rednemu delu. Manjši delež učiteljev preverja naloge **občasno** (**24 %**). Ti učitelji morda uporabljajo domače naloge bolj fleksibilno – kot prostovoljno utrjevanje ali izbirno nalogo – ali pa preverjajo selektivno (npr. pri večjih nalogah ali projektih). Nihče ne preverja "redko", kar je pozitiven signal. Odsotnost odgovorov v tej kategoriji nakazuje, da večina učiteljev resno obravnava vlogo domačih nalog, tudi če jih ne preverjajo vedno. **8 %** učiteljev domačih nalog **ne preverja**. Ta manjšina morda domače naloge uporablja kot samostojno odgovornost učenca brez zunanje nadzora ali pa jih sploh ne vključuje kot del svoje učne prakse (v skladu z 8 % učiteljev, ki nalog sploh ne dodeljujejo).

Podatki kažejo na zelo visoko stopnjo preverjanja domačih nalog, kar je pomemben dejavnik za njihovo učinkovitost. Učenci so bolj motivirani za redno delo, če vedo, da bo njihovo delo opaženo in ovrednoteno, pa naj bo to formalno ali neformalno.

Grafikon 61

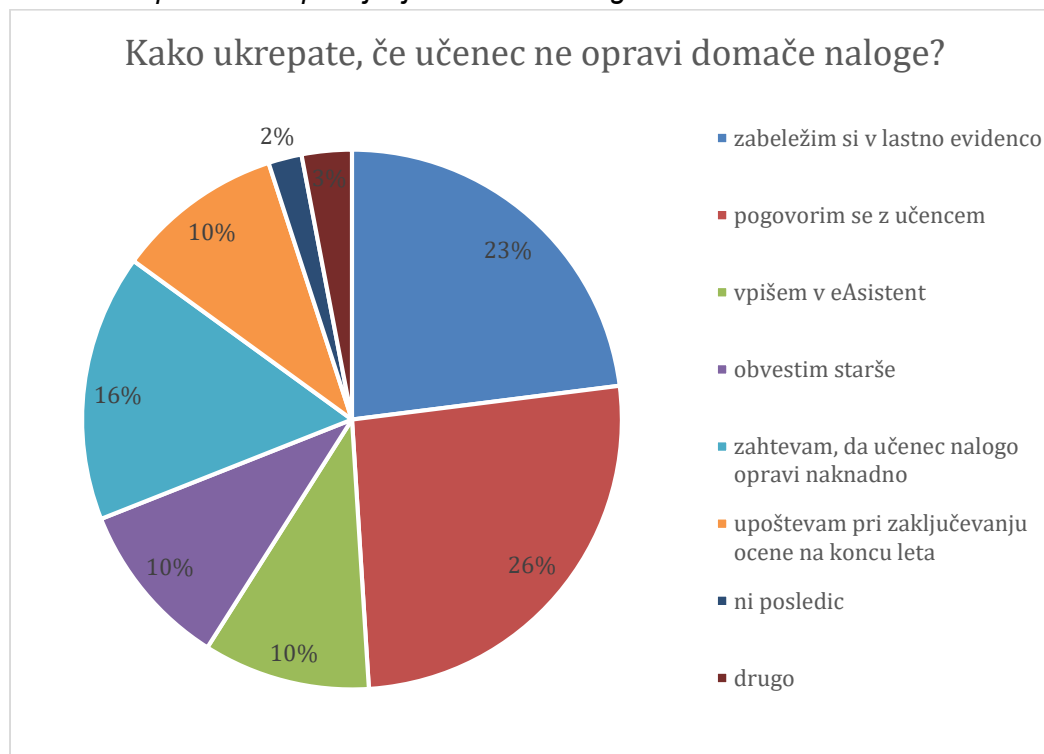
Deleži rednosti opravljanja domačih nalog



Največ učiteljev meni, da učenci domače naloge opravljajo **pogosto** (70–90 %). Skoraj četrtina poroča o pretežno rednem opravljanju, medtem ko **16 %** navaja, da manjšina učencev domače naloge opravlja **redko**. Nihče ni izbral možnosti "skoraj nikoli", kar nakazuje, da učitelji prepoznavajo, da popolno zanemarjanje delanja domačih nalog ni razširjen pojav.

Grafikon 62

Deleži ukrepov ob neopravljanju domačih nalog

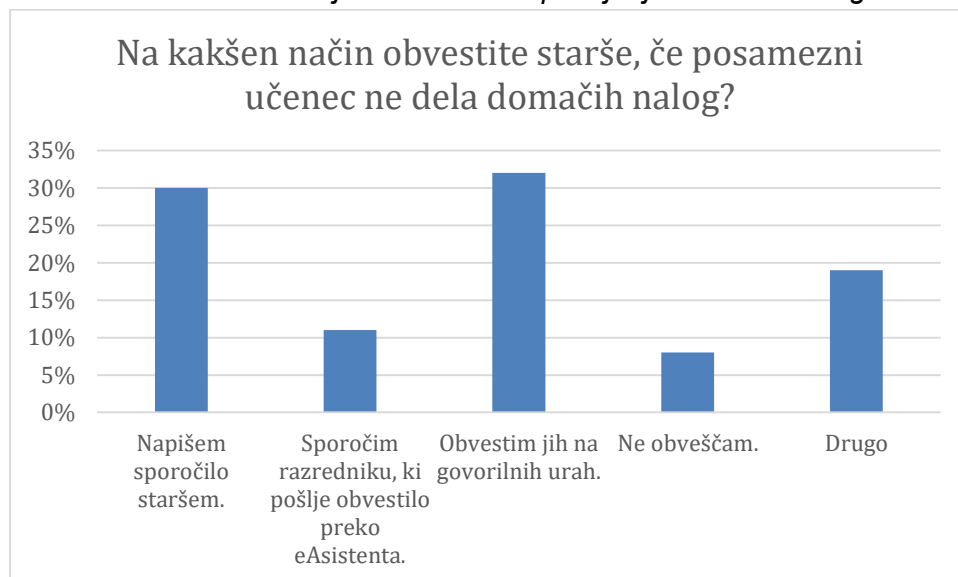


Kadar učenci ne opravijo domače naloge, učitelji najpogosteje opravijo **pogovor z učencem** (**26 %**). Večina učiteljev meni, da je najpomembnejši prvi korak osebni pogovor z učencem. S tem lahko ugotovijo razloge za neopravljeno nalogo (npr. težave z razumevanjem, motivacijo, časom itd.) in učenca spodbudijo k izboljšanju. Ta pristop poudarja **empatijo in podporo**. **23 %** evidentira podatek **v lastno evidenco**. Velik delež učiteljev si vodi lastno beleženje neopravljene naloge, kar pomaga pri spremljanju ponavljajočih se težav posameznih učencev. Ta ukrep je predvsem orodje za učitelja, da ima pregled nad učenčevim napredkom in obnašanjem. **16 %** naknadno zahteva **da opravijo naloge**. To omogoča možnost popravnega ukrepa in krepi odgovornost učenca. To je uravnotežen ukrep, ki daje drugo priložnost brez takojšnjih sankcij. Manj učiteljev uporablja formalne kanale, kot so **vpis v eAsistent** (**10 %**) ali **obveščanje staršev** (**10 %**), kar kaže na zmerno uporabo teh orodij. Ti ukrepi so pomembni, kadar se problem ponavlja ali je resnejši, saj vključujejo tudi starše kot partnerje pri reševanju težav. Nekaj učiteljev (**10 %**) poudarja, da neopravljena domača naloga **vpliva na končno oceno**, kar lahko motivira učence, da naloge opravijo redno. Ta pristop ima element disciplinskega vpliva, a mora biti uravnotežen, da ne demotivira učence. Zelo majhen delež učiteljev **ne vidi potrebe po ukrepanju** (**2 %**), kar lahko pomeni zaupanje v samostojnost učencev ali drugačne pedagoške pristope. Nekaj učiteljev je izbralo postavko **Drugo** (**3 %**). Ti odgovori lahko vključujejo različne specifične pristope, kot so skupinska podpora, dodatna razlaga ali drugačna oblika motivacije. Najbolj učinkovita praksa je kombinacija empatije (pogovor z učencem), spremljanja (evidenca) in možnosti za popravek

(naknadno opravljanje naloge). Formalni ukrepi, kot so obveščanje staršev in vpis v sistem, naj bodo rezervirani za ponavljajoče se težave. Pomembno je, da ukrepi niso preveč strogi, saj lahko prevelik pritisk zmanjša motivacijo učencev. Učitelji naj jasno komunicirajo pričakovanja glede domačih nalog in pomen rednega opravljanja nalog za uspeh v šoli.

Grafikon 63

Deleži načinov obveščanja staršev o neopravljanju domačih nalog

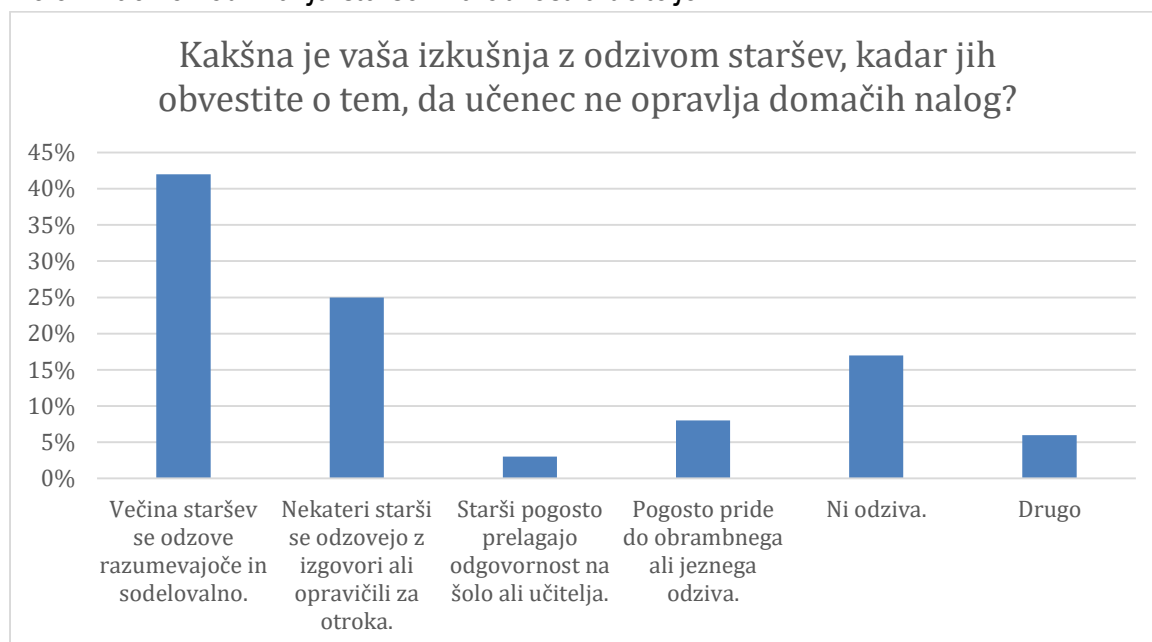


Kadar učenci ne delajo domačih nalog, o tem najpogosteje učitelji obvestijo starše **na govorilnih urah (32 %)**. Velik delež učiteljev raje obvesti starše osebno med govorilnimi urami, kjer je mogoče bolj poglobljeno predstaviti situacijo, pojasniti razloge in skupaj iskati rešitve. Ta pristop omogoča neposreden dialog in vzpostavljanje zaupanja med učitelji in starši. **30 %** učiteljev staršev obvesti **pisno preko sporočila**. To je še vedno zelo pogost način, ki omogoča hitro in formalno obveščanje. Ta način je praktičen za redno obveščanje, a je manj oseben kot govorilne ure. **11 %** učiteljev o nedelanju nalog **sporoči razredniku**, ki obvesti starše preko eAsistenta. Nekateri učitelji uporabljajo institucionalne kanale, kot je eAsistent, kjer razrednik prevzame nalogo obveščanja. To je lahko učinkovito za organizirano in uradno komunikacijo, še posebej pri ponavljajočih se težavah. Pogosto pa lahko v tem primeru nastane časovni zamik, ki privede do tega, da so starši obveščeni dokaj pozno. Le manjši delež učiteljev (**8 %**) **ne obvešča** staršev o neopravljanju nalog. Kar **19 %** učiteljev je navedlo **drugo** kategorijo, ta lahko vključuje različne načine, kot so telefonski klici, elektronska pošta ali vključevanje svetovalnih delavcev.

Največ učiteljev torej daje prednost osebni pogovoru na govorilnih urah ali pisnemu sporočilu staršem, kar omogoča kombinacijo osebne interakcije in formalne komunikacije. Uporaba razrednika in sistemov kot je eAsistent pa zagotavlja strukturiran pristop, kar je koristno pri bolj sistematičnem spremljanju učencev. Kljub temu, da nekateri učitelji staršev ne obveščajo, je komunikacija s starši ključna za podporo učencu pri premagovanju težav z domačimi nalogami.

Grafikon 64

Deleži načinov odzivanja staršev na obvestila učiteljev

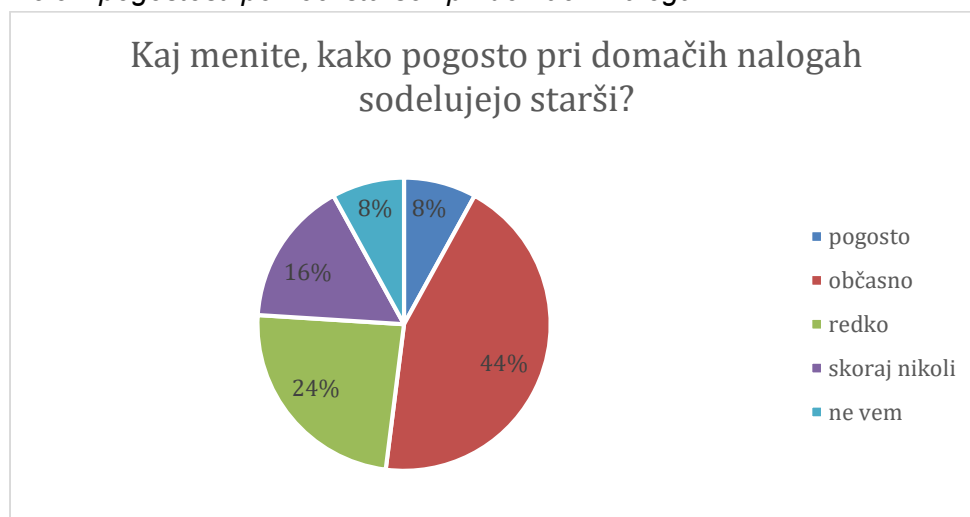


Večina staršev se na obvestila učiteljev o neopravljanju domačih nalog odzove **razumevajoče in sodelovalno (42 %)**. Največ učiteljev opaža, da starši pristopijo k problemu pozitivno, so pripravljeni sodelovati in iskati rešitve skupaj s šolo. To kaže na dobro komunikacijo med učitelji in starši ter na zavedanje, da je skupno prizadevanje za dobrobit učenca ključno. **25 %** učiteljev meni, da se nekateri starši odzovejo **z izgovori ali opravičili za otroka**, kar lahko kaže na zaskrbljenost ali željo po zaščiti otroka. To lahko oteži reševanje problema, a je tudi priložnost za nadaljnji dialog in iskanje vzrokov. V **17 %** učitelji poročajo o **neodzivnosti** staršev. Ta odsotnost komunikacije lahko oteži spremljanje in reševanje učnih težav. Le v **8 %** so učitelji prepoznali **obramben ali jezen odziv staršev**, vendar to lahko oteži sodelovanje in zahteva previden pristop učiteljev. Tak odziv je izziv za ohranjanje dobrega odnosa in konstruktivnega dialoga. V **3 %** starši **prelagajo odgovornost na šolo ali učitelja**. Le manjši delež staršev krivi šolo ali učitelja za učenčeve težave. To je pomembno za razumevanje, da je večina staršev pripravljena sodelovati, ne pa prelagati krivde. V kategorijo drugo (**6 %**) spadajo različni odzivi, na primer, ko starši ponujajo lastne rešitve, iščejo dodatno pomoč ali pa imajo drugačne pristope k problemu.

Prevladovanje razumevajočega in sodelovalnega odziva staršev je zelo pozitivno in omogoča učinkovito sodelovanje pri reševanju težav z domačimi nalogami. Nekateri izzivi, kot so izgovori, odsotnost odziva ali obrambni odzivi, zahtevajo od učiteljev potrpežljivost in premišljene komunikacijske pristope. Pomembno je, da učitelji ohranjajo odprto in spoštljivo komunikacijo, da spodbujajo pozitiven odziv tudi pri zahtevnejših starših.

Grafikon 65

Deleži pogostosti pomoči staršev pri domačih nalogah

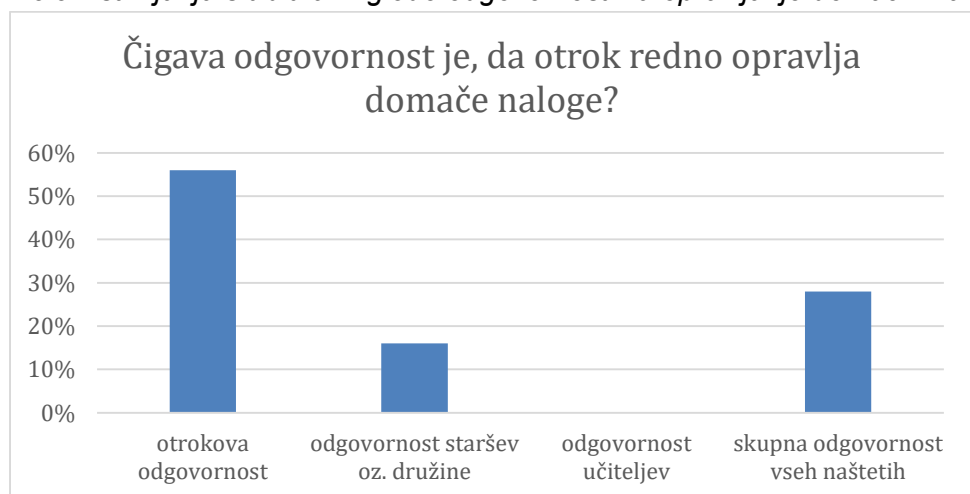


Večina učiteljev ocenjuje, da starši **sodelujejo pri domačih nalogah** občasno (**44 %**), kar pomeni, da so vključeni v pomoč otroku po potrebi, vendar ne redno. Ta odziv kaže na razumevanje, da je včasih pomoč potrebna, a tudi na željo spodbujati samostojnost učencev. Približno četrтина učiteljev (**24 %**) meni, da starši **redko** pomagajo pri nalogah, kar lahko nakazuje na samostojnost otrok ali na omejene možnosti staršev za podporo (časovne, znanje ipd.). Nekateri učitelji (**16 %**) opažajo **zelo majhno vpletenost staršev** pri domačih nalogah, kar lahko predstavlja izziv pri učenčevem napredku in motivaciji. Le manjši delež učiteljev (**8 %**) meni, da starši **pogosto** sodelujejo pri domačih nalogah. Nekateri učitelji (8 %) niso prepričani o stopnji sodelovanja staršev, kar lahko pomeni, da nimajo neposrednega vpogleda v to dinamiko ali da starši sami ne komunicirajo o svoji vlogi.

Največ učiteljev torej opaža občasno sodelovanje staršev, kar je pogosto najbolj uravnotežen pristop, saj spodbuja samostojnost otrok hkrati pa zagotavlja podporo, ko je potrebna. Redko in skoraj nikoli sodelovanje lahko predstavljata izziv za učitelje, ki želijo vključiti starše v podporo učencem. Manj pogosto, a prisotno, je pogosto sodelovanje staršev, kar kaže na močno družinsko podporo pri nekaterih učencih.

Grafikon 66

Deleži strinjanja s trditvami glede odgovornosti za opravljanje domačih nalog

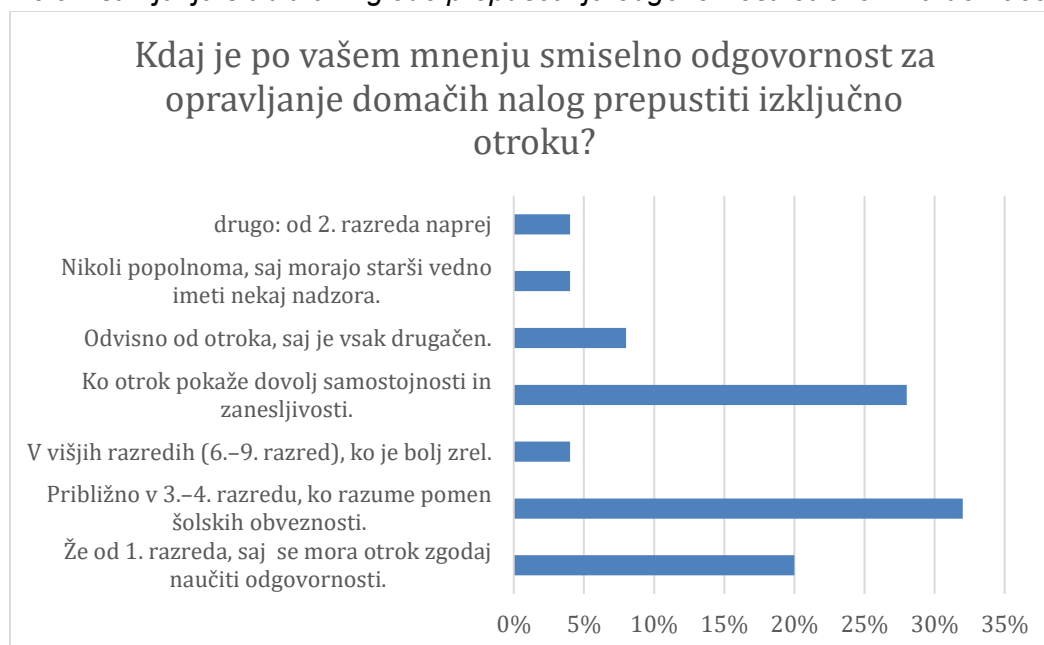


Večina učiteljev (**56 %**) meni, da je glavna **odgovornost za redno opravljanje domačih nalog na učencu samem**. Ta pogled poudarja samostojnost, odgovornost in samodisciplino kot ključne vrednote pri učenju. Skoraj tretjina učiteljev (**28 %**) verjame, da je redno opravljanje domačih nalog **skupna odgovornost otroka, staršev/družine in učiteljev**. Ta pristop priznava, da uspeh učenca zahteva sodelovanje vseh treh strani – učenca, staršev in učiteljev. Nekateri učitelji (**16 %**) poudarjajo, da je pomembna tudi **vloga staršev** in družine pri zagotavljanju pogojev, podpore in spodbude za redno delo doma. Vloga staršev ni zanemarljiva, predvsem v mlajših razredih ali pri učencih, ki potrebujejo dodatno podporo. **Noben** učitelj ni izbral, da je odgovornost učiteljev neposredno za redno opravljanje domačih nalog. To kaže, da učitelji vidijo svojo vlogo bolj kot podpornike in organizatorje, ne pa kot tiste, ki neposredno zagotavljajo rednost opravljanja nalog.

Glavna odgovornost za opravljanje domačih nalog leži na učencu, kar spodbuja razvoj samostojnosti in odgovornosti. Vendar pa je priznana tudi pomembna vloga družine in učiteljev v podpori učenca, kar kaže na potrebo po sodelovanju vseh vpletenih. Učitelji svoje delo vidijo predvsem kot podporo in motivacijo, ne pa kot neposredno odgovornost za redno opravljanje nalog.

Grafikon 67

Deleži strinjanja s trditvami glede prepuščanja odgovornosti otrokom za domače naloge



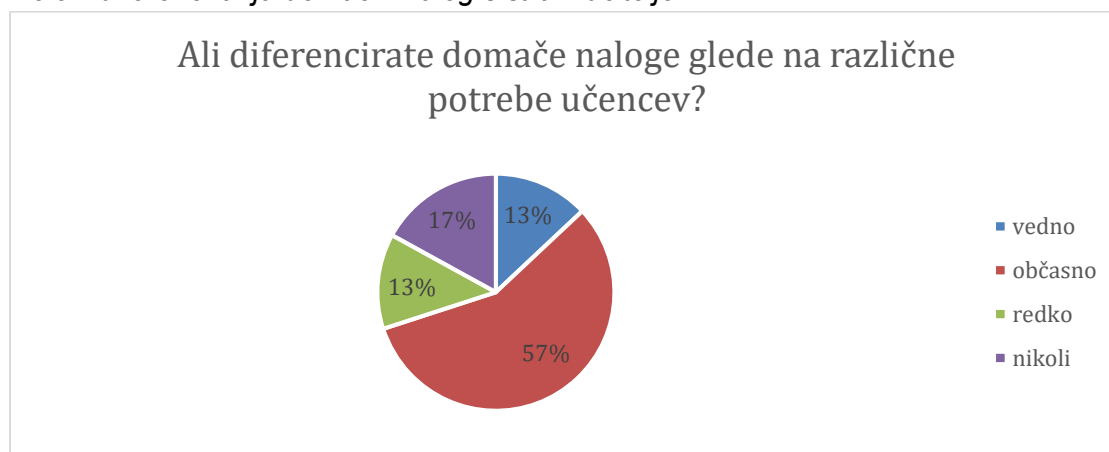
Največ učiteljev (**32 %**) meni, da je smiselno odgovornost prepustiti otroku **nekje v 3. do 4. razredu**, ko otrok že razume pomen šolskih obveznosti. To obdobje sovпада z razvojem samostojnosti in večjega zavedanja posledic svojega dela. Pomemben delež učiteljev (**28 %**) poudarja individualni pristop, ko **otrok pokaže dovolj samostojnosti in zanesljivosti**, kjer odločitev o prepuščanju odgovornosti temelji na konkretnih sposobnostih in vedenju posameznega otroka. Ta fleksibilnost omogoča prilagoditev glede na otrokove zmožnosti. Nekateri učitelji (**20 %**) zagovarjajo zgodnje prevzemanje odgovornosti, saj naj bi se otrok **že od začetka učil samostojnosti in odgovornosti**. To lahko spodbuja zgodnjo samodisciplino, vendar je morda zahtevno za mlajše otroke brez ustrezne podpore. Manjši delež učiteljev izpostavlja pomembnost individualnega pristopa, pri čemer priznavajo raznolikost otrok in njihove potrebe. Nekaj učiteljev (**4 %**) meni, da starši ne bi smeli **nikoli popolnoma** opustiti

nadzora, kar odraža skrb za varnost in uspeh otrok. Nekateri učitelji (**4 %**) navajajo specifične predloge, na primer, da naj se odgovornost prepusti otroku od **2. razreda** naprej. Le redki (**4 %**) menijo, da je smiselno počakati do višjih razredov, ko je **otrok bolj zrel**.

Največ učiteljev podpira idejo postopnega prepustitve odgovornosti otroku okoli 3. ali 4. razreda, kar je čas, ko otrok že razume pomen šolskih obveznosti. Pomemben je tudi individualni pristop glede na stopnjo samostojnosti in zrelosti otroka. Zgodnje uvajanje odgovornosti (že v 1. razredu) je sprejeto, a z zavedanjem, da je potrebna podpora. Popoln nadzor staršev je redko pričakovan, kar kaže na zaupanje v razvoj samostojnosti, a z določenim nadzorom, kadar je potreben.

Grafikon 68

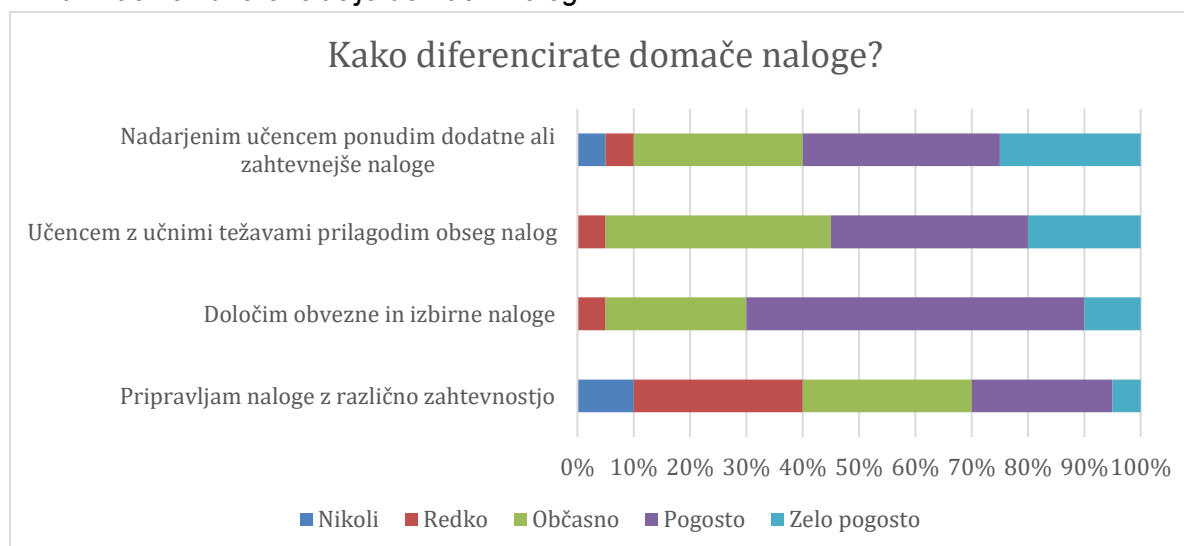
Deleži diferenciranja domačih nalog s strani učiteljev



Večina učiteljev (**skoraj dve tretjini**) se vsaj **občasno** trudi prilagajati domače naloge glede na potrebe različnih skupin učencev. **13 %** učiteljev to počne **vedno**, kar kaže na stalno prilagajanje nalog različnim učencem. Obstaja še precejšnja skupina (skupaj **30 %**), ki prilagoditev izvaja **redko ali sploh ne**, kar lahko kaže na pomanjkanje virov, usposobljenosti, časa ali drugih ovir. Možno bi bilo dodatno raziskati razloge za redko ali nikoli diferenciranje (npr. pomanjkanje podpore, velikost razredov, pomanjkanje znanja o diferenciranju).

Grafikon 69

Prikaz načinov diferenciacije domačih nalog



Večina učiteljev (**60 %**) uporablja **diferencirane naloge po zahtevnosti** vsaj občasno, vendar le redki (**5 %**) to počnejo **zelo pogosto**. Visok delež (**40 %**) jih to izvaja **redko ali nikoli**, kar kaže na manj pogosto uporabo te strategije, morda zaradi kompleksnosti priprave ali pomanjkanja časa.

To je **najpogosteje uporabljena strategija diferenciranja** – kar 60 % učiteljev jo uporablja pogosto ali zelo pogosto. Le redki je ne uporabljajo. To kaže, da se zdi ta pristop enostaven in učinkovit, saj omogoča učencem izbiro glede na njihove sposobnosti in interese.

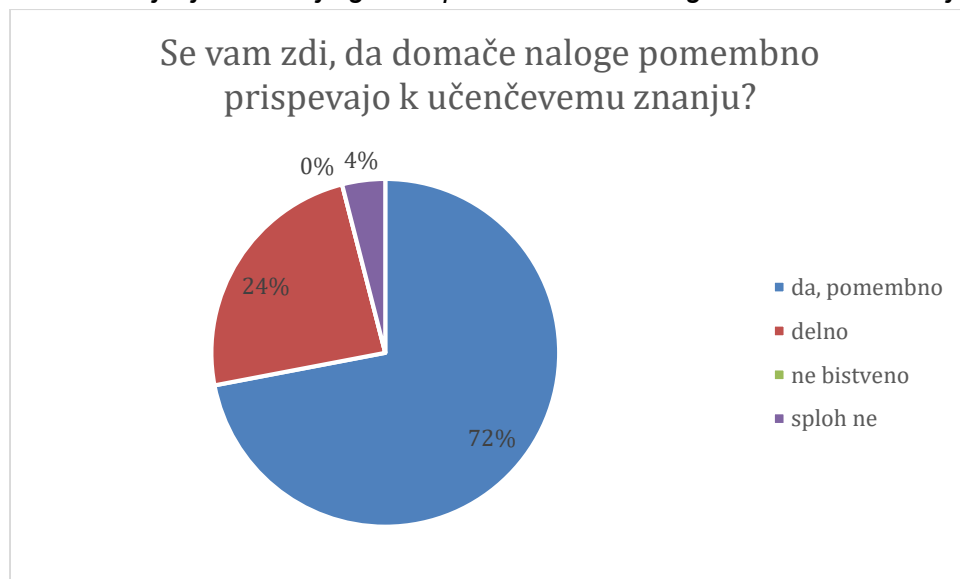
Kar **95% učiteljev** prilagodi obseg nalog učencem z učnimi težavami vsaj občasno, **55% pa pogosto ali zelo pogosto**, kar kaže na zavedanje potreb učencev z učnimi težavami in pripravljenost za prilagoditve. Ta rezultat je spodbuden z vidika inkluzivnega pouka.

Več kot polovica učiteljev (**60 %**) pogosto ali zelo pogosto ponuja **dodatne naloge nadarjenim**, kar kaže na pozitiven pristop do spodbujanja nadarjenosti. Le 10% učiteljev to počne redko ali nikoli, kar pomeni, da je ta oblika diferenciranja dobro uveljavljena.

Učitelji najpogosteje uporabljajo enostavnejše oblike diferenciranja (izbirne naloge, prilagoditve obsega). Obstaja prostor za širšo uporabo nalog z različno zahtevnostjo, kar bi omogočilo boljšo individualizacijo. Podpora učiteljem (izmenjava primerov dobrih praks, dodatno izobraževanje) bi lahko pripomogla k večji raznolikosti pristopov.

Grafikon 70

Deleži strinjanja s trditvijo glede vpliva domačih nalog na učenčevu znanje



Velika večina učiteljev (**96 %**) meni, da **domače naloge vsaj delno prispevajo k znanju učencev**. **72 %** učiteljev jih ocenjuje kot pomemben dejavnik učenja, kar kaže na visoko vrednotenje domačega dela kot podpore rednemu pouku. Nihče ne meni, da domače naloge ne prispevajo bistveno k znanju, kar dodatno potrjuje prepričanje v njihovo vlogo. Le **4 %** učiteljev meni, da domače naloge **sploh ne prispevajo**, kar je statistično zanemarljiv delež – vendar vredno pozornosti, saj lahko odraža razočaranje nad učinkovitostjo domačih nalog v praksi (npr. zaradi slabe motivacije učencev, neustrezne podpore doma ipd.).

Domače naloge ostajajo pomemben del učnega procesa v očeh večine učiteljev. Njihova vloga je posebej cenjena kot poglobitev znanja, utrjevanje naučenega in razvijanje samostojnosti.

4. 4. Primerjava med poročanji učencev, staršev in učiteljev

Ta primerjava temelji na podatkih, pridobljenih iz anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili učenci, učitelji in starši. Primerjave med učenci posameznih razredov nismo delali, saj spletni anketni vprašalnik ni bil zasnovan na ta način, da bi to lahko izvedli. Cilj je bil raziskati navade, stališča in izkušnje v zvezi z domačimi nalogami ter primerjati poglede vseh treh skupin (učencev, staršev in učiteljev) na ključna vprašanja.

4. 4. 1. Pogostost in trajanje domačih nalog

Učenci vseh starosti poročajo, da domače naloge dobivajo pogosto – večina jih ima naloge 3 do 4-krat tedensko ali vsak dan. Starši to potrjujejo: 50 % jih pravi, da otrok dobi nalogo vsak dan, 45 % nekajkrat tedensko. Učitelji prav tako navajajo, da naloge dajejo redno, predvsem pri matematiki, slovenščini in angleščini.

Kar zadeva trajanje, večina učencev porabi 15–30 minut dnevno. Starejši učenci nekoliko več (do 45 minut), le redki več kot 1 uro. Starši pogosto ocenjujejo, da otrok porabi več časa kot poročajo učenci, kar lahko kaže na različno zaznavanje obremenjenosti.

4. 4. 2. Samostojnost in pomoč pri nalogah

Učenci poročajo o visoki stopnji samostojnosti: 49–63 % jih naloge opravlja brez pomoči. Starši to potrjujejo – 56 % jih pomaga redko, 15 % nikoli. Le 8 % staršev pomaga vsak dan. Učitelji menijo, da je samostojnost pomembna in da naj bi bila odgovornost za naloge predvsem na učencu.

4. 4. 3. Odgovornost za domače naloge

Večina učiteljev (56 %) meni, da je odgovornost za naloge na učencu. 28 % jih zagovarja skupno odgovornost (otrok, starši, učitelji), 16 % pa poudarja vlogo staršev pri podpori. Noben učitelj ne vidi sebe kot glavnega odgovornega.

Tudi starši se večinoma strinjajo: 66 % jih meni, da je odgovornost otrokova, 28 % jih zagovarja skupno odgovornost. Le 3 % menijo, da je to naloga staršev, 2 % pa učiteljev. Obe skupini torej poudarjata pomen samostojnosti učenca.

4. 4. 4. Motivacija za opravljanje nalog

Mlajši učenci (4.–5. razred) naloge opravljajo predvsem iz občutka dolžnosti (41 %) in zaradi koristi za znanje (34 %). Starejši učenci (6.–9. razred) pogostejše navajajo notranjo motivacijo (33 % verjame, da se s tem učijo), a tudi strah pred posledicami (19 %). Starši menijo, da naloge zelo pripomorejo k znanju (61 %) in da jih otroci večinoma opravijo, čeprav jih ne marajo.

4. 4. 5. Prepisovanje nalog

Prepisovanje je redko pri mlajših učencih (79 % skoraj nikoli), a pogostejše pri starejših (le 46 % skoraj nikoli). Najpogostejše se prepisuje matematika, sledita fizika in slovenščina. Starši tega ne komentirajo neposredno, a poudarjajo pomen samostojnosti in razumevanja snovi.

4. 4. 6. Spremljanje in povratna informacija

Učenci si želijo, da bi učitelji redno pregledovali naloge in podali povratno informacijo. Starši se s tem strinjajo – menijo, da brez povratne informacije naloge izgubijo smisel. Učitelji priznavajo, da naloge pogosto ne pregledajo sistematično, kar je področje za izboljšavo.

4. 4. 7. Predlogi za izboljšave

Učenci predlagajo krajše, zanimivejše naloge, več skupnega pregleda in manj pogosto dodeljevanje. Starši si želijo smiselnih, življenjsko uporabnih nalog, jasnih navodil in manjše odvisnosti od njihove pomoči. Učitelji poudarjajo pomen samostojnosti in iščejo ravnovesje med količino in kakovostjo nalog.

5. ZAKLJUČEK

Šola je izvedla samoevalvacijo na temo domačih nalog, v katero so bili vključeni učenci, starši in učitelji. Namen je bil raziskati pogostost, trajanje, težavnost in smiselnost domačih nalog ter vlogo učencev, staršev in učiteljev pri njihovem izvajanju.

Analiza domačih nalog, izvedena med učenci, starši in učitelji, razkriva večplastno sliko o pogostosti, trajnosti, motivaciji in podpori pri opravljanju domačih nalog. Večina učencev redno opravlja naloge, čeprav jih ne doživlja kot prijetne. Mlajši učenci kažejo večjo vestnost in odgovornost, medtem ko se pri starejših pojavljajo večje razlike v motivaciji, samostojnosti in odnosu do nalog. Starši večinoma verjamejo, da so naloge koristne, a si želijo več preglednosti, smiselnosti in povratne informacije. Učitelji poudarjajo samostojnost učencev, a tudi pomen sodelovanja vseh deležnikov. Prepisovanje nalog je redko, a prisotno predvsem pri zahtevnejših predmetih. Učenci si želijo krajših, zanimivejših in bolj uporabnih nalog, starši pa večje usklajenosti in strukturiranosti. Učitelji se večinoma strinjajo, da je odgovornost za naloge na učencih, ob podpori staršev in šole.

Analiza kaže, da se učenci, starši in učitelji v mnogih pogledih strinjajo: domače naloge so pomembne, a morajo biti smiselne, razumljive in prilagojene. Učenci potrebujejo podporo, a tudi prostor za samostojnost. Starši želijo sodelovati, a ne prevzemati odgovornosti. Učitelji imajo ključno vlogo pri načrtovanju, spremljanju in spodbujanju motivacije. Skupno sodelovanje vseh treh skupin je ključno za uspešno izvajanje domačih nalog.

V prihodnje bi bilo morda smiselno raziskati vpliv različnih vrst nalog (ustvarjalne, raziskovalne, rutinske) na motivacijo učencev in uvesti sistematično spremljanje in povratno informacijo o opravljenih nalogah. Lahko bi celo preučili učinek krajših in bolj smiselnih nalog na rednost opravljanja ali pa razmislili o smernicah za usklajevanje količine nalog med učitelji različnih predmetov.

6. PRILOGE

6. 1. Vprašalniki za učence

VPRAŠALNIK ZA UČENCE OD 1. DO 3. RAZREDA

Zelo nas zanima, kaj si misliš o domačih nalogah. Označi odgovor, ki najbolje opiše, kako ti delaš domače naloge.

Kateri razred obiskuješ?

☐ 1. razred

☐ 2. razred

☐ 3. razred

Spol:

☐ Dekle

☐ Fant

Kako pogosto imaš domače naloge?

☐ vsak dan

☐ nekajkrat na teden

☐ redko

Kje delaš domače naloge?

☐ doma v sobi

☐ doma v kuhinji ali dnevni sobi

☐ v šoli (npr. v podaljšanem bivanju)

☐ drugje: _____

Navodilo: Preberi trditve in označi s  kaj zate najbolj drži.

		 Da	 Ne vem	 Ne
1.	Rad delam domače naloge.			
2.	Domače naloge mi pomagajo, da več vem in bolje razumem snov.			
3.	Vedno poskušam narediti domačo nalogo pravočasno.			
4.	Ko delam nalogo, se učim razmišljati.			
5.	Z delanjem domače naloge vadim pisanje, branje in računanje.			
6.	Če naloge ne naredim, me skrbi.			
7.	Domača naloga mi vzame preveč časa.			
8.	Pri domači nalogi večkrat potrebujem pomoč (učiteljice, staršev, brata ali sestre).			
9.	Domače naloge največkrat naredim brez pomoči.			
10.	Ko končam domačo nalogo, se dobro počutim.			
11.	Domače naloge ne maram.			
12.	Raje imam, če domače naloge ni.			
13.	Domače naloge najraje delam sam.			
14.	Včasih pozabim narediti domačo nalogo.			
15.	Učiteljica mi mora pogosto popraviti domačo nalogo.			

VPRAŠALNIK ZA UČENCE 4. IN 5. RAZREDA

Dragi učenec, draga učenka,
s tvojimi odgovori na vprašanja v anketi želimo izvedeti več o tem, kako doživljaš domače naloge, kako jih opravljaš in kaj predlagaš učiteljem v zvezi z njimi. Vprašalnik je anonimen – odgovarjaj iskreno.

O SEBI

Kateri razred obiskuješ?

☐ 4.

☐ 5.

Spol:

☐ Dekle

☐ Fant

O TVOJEM DELU

1. Kolikokrat na teden dobiš domače naloge?

☐ vsak dan

☐ 3–4 krat na teden

☐ 1–2 krat na teden

☐ redko

☐ skoraj nikoli

2. Koliko časa v povprečju porabiš za domače naloge na dan?

☐ manj kot 15 minut

☐ 15–30 minut

☐ 30–45 minut

☐ 45–60 minut

☐ več kot 1 uro

3. Pri katerem predmetu ti domača naloga vzame največ časa?
(odprti odgovor)

4. Kje najpogosteje delaš domače naloge?

☐ doma v svoji sobi

☐ doma v skupnem prostoru

☐ v šoli (npr. v podaljšanem bivanju, pred poukom, med odmori)

☐ drugje: _____

5. Ali pri pouku pregledate domačo nalogo (tudi rešitve, ne le, kdo ima nalogo in kdo ne)?

☐ da, vedno

☐ včasih

- ☐ redko
- ☐ skoraj nikoli

6. Ali v šoli vprašaš učitelja, kako se reši nalogo, če je ne znaš sam?

- ☐ da
- ☐ ne

*Ob izbiri odgovora "ne", dodaš vprašanje: Zakaj ne? (odprt odgovor)

7. Kako pogosto opraviš domače naloge?

- ☐ vedno
- ☐ skoraj vedno (pozabim le eno ali dve nalogi na mesec)
- ☐ včasih
- ☐ redko
- ☐ skoraj nikoli

8. Kdo ti pomaga pri domačih nalogah?

- ☐ nihče – delam sam/a
- ☐ starši/skrbniki
- ☐ brat/sestra
- ☐ prijatelj/sošolec
- ☐ učitelj/učiteljica
- ☐ nekdo drugo

TVOJE MNENJE O DOMAČIH NALOGAH

9. Domačo nalogo naredim,

- ☐ ker je tako prav.
- ☐ ker je dobro zame, saj se s tem učim.
- ☐ ker se bojim posledic (jeza učitelja, staršev, odvzem ugodnosti doma...).
- ☐ da bolje razumem in dobim boljšo oceno.
- ☐ da hitreje opravim s šolskim delom in imam potem prosti čas.
- ☐ ker v učenju uživam.
- ☐ Je ne naredim.

10. Zakaj včasih ne narediš domače naloge? (več možnih odgovorov)

- ☐ pozabim
- ☐ nimam časa
- ☐ ne razumem snovi
- ☐ se mi ne da
- ☐ je pretežno
- ☐ ker se to nikamor ne šteje/ ni posledic
- ☐ ker je učitelj ne pregleda
- ☐ drugo: _____

11. Kako se počutiš, če prideš k uri brez domače naloge? Označi, kako močno določena trditev zate velja.

Trditev	Velja	Včasih velja	Ne velja
Strah me je, da bo učitelj/učiteljica jezen/jezna name.			
Sem živčen/živčna, ker ne vem, kaj bo učitelj rekel.			
Strah me je, da bo učitelj/učiteljica sporočil/a staršem.			
Sram me je pred učiteljem in sošolci.			
Imam slabo vest. Počutim se krivo, ker vem, da bi moral/a nalogo narediti.			
Se ne obremenjujem preveč, saj se to včasih zgodi vsakemu.			
Zavedam se posledic in vem, da moram biti bolj odgovoren/odgovorna.			
Vseeno mi je.			
Me ne skrbi, saj učitelj tako ali tako nikoli ne preveri.			

12. Ali kdaj prepíšeš domačo nalogo od sošolca/sošolke ali prepíšeš rezultate iz rešitev?

- ☐ da, vedno
☐ včasih
☐ redko
☐ skoraj nikoli

*Ob izbiri odgovorov da, včasih ali redko, se odpre podvprašanje: Če prepíšeš domačo nalogo, za kateri predmet jo prepíšeš in zakaj? (odprti odgovor)

13. Kakšen je tvoj odnos do domačih nalog? (označi odgovor, ki zate najbolj drži)

- ☐ Domače naloge rad/a delam – pomagajo mi pri učenju.
☐ Naloge naredim, ker vem, da so pomembne.
☐ Včasih mi je všeč, včasih ne – odvisno, kaj moram delati.
☐ Domače naloge mi niso všeč, ampak jih vseeno naredim.
☐ Nalog ne maram in jih raje ne bi imel/a.
☐ Domačih nalog pogosto ne naredim.

PREDLOGI

14. Če bi bil/a učitelj/učiteljica, kakšne naloge bi dajal/a učencem?
(odprti odgovor)

15. Kako bi si ti želel/želela, da bi učitelji spremljali opravljanje domačih nalog? (možnih je več odgovorov)

- ☐ učitelj si zabeleži ali sem nalogo opravil ali ne
☐ naloge vedno pregleda ali pove rešitve
☐ naloge občasno pregleda in poda povratno informacijo
☐ naloge pregledamo skupaj v razredu in si sami popravljamo napake

- ☐ obvesti razrednika
- ☐ obvesti starše
- ☐ pobere zvezke in vsakemu pregleda in popravi nalogo

16. Kaj bi po tvojem mnenju pomagalo, da bi bolj redno opravljal domače naloge?
(odprti odgovor)

VPRAŠALNIK ZA UČENCE 6. DO 9. RAZREDA

O SEBI

Kateri razred obiskuješ?

- ☐ 6.
- ☐ 7.
- ☐ 8.
- ☐ 9.

Spol:

- ☐ Dekle
- ☐ Fant

O TVOJEM DELU

1. Kolikokrat na teden dobiš domače naloge?

- ☐ vsak dan
- ☐ 3–4 krat na teden
- ☐ 1–2 krat na teden
- ☐ redko
- ☐ skoraj nikoli

2. Zavedamo se, da je količina in pogostost domačih nalog odvisna od predmeta do predmeta.

Spodaj označi, kako pogosto dobiš domačo nalogo pri določenem predmetu:

Predmet	pri vsaki uri	1-2 krat na teden	na občasno	nikoli
Slovenščina				
Matematika				
Angleščina				
Naravoslovje				
Fizika				
Biologija				
Kemija				
Zgodovina				
Geografija				
Tehnika in tehnologija				
Gospodinjstvo				

Glasba				
Likovna umetnost				

3. Koliko časa v povprečju porabiš za domače naloge na dan?

- ☐ manj kot 15 minut
☐ 15–30 minut
☐ 30–45 minut
☐ 45–60 minut
☐ več kot 1 uro

4. Kateri predmeti ti vzamejo največ časa za domače naloge?
 (odprti odgovor)

5. Kje najpogosteje delaš domače naloge?

- ☐ doma v svoji sobi
☐ doma v skupnem prostoru
☐ v šoli (npr. pred poukom, med odmori)
☐ drugje: _____

6. Ali pri pouku pregledate domačo nalogo (tudi rešitve, ne le, kdo ima nalogo in kdo ne)?

- ☐ da, vedno
☐ včasih
☐ redko
☐ skoraj nikoli

7. Ali v šoli vprašaš učitelja, kako se reši nalogo, če je ne znaš sam?

- ☐ da
☐ ne

*Ob izbiri odgovora "ne", dodaš vprašanje: Zakaj ne? (odprt odgovor)

8. Kako pogosto opraviš domače naloge?

- ☐ vedno
☐ večinoma
☐ včasih
☐ redko
☐ skoraj nikoli

9. Kdo ti pomaga pri domačih nalogah?

- ☐ nihče – delam sam/a
☐ starši/skrbniki
☐ brat/sestra
☐ prijatelj/sošolec

- ☐ učitelj/učiteljica
☐ nekdo drugo

TVOJE MNENJE O DOMAČIH NALOGAH

10. Domačo nalogo naredim,

- ☐ ker je tako prav.
☐ ker je dobro zame, saj se s tem učim.
☐ ker se bojim posledic (jeza učitelja, staršev, odvzem ugodnosti doma...).
☐ da bolje razumem in dobim boljšo oceno.
☐ da hitreje opravim s šolskim delom in imam potem prosti čas.
☐ ker v učenju uživam.
☐ Je ne naredim.

11. Zakaj včasih ne narediš domače naloge? (več možnih odgovorov)

- ☐ pozabim
☐ nimam časa
☐ ne razumem snovi
☐ se mi ne da
☐ je pretežko
☐ ker se to nikamor ne šteje/ ni posledic
☐ ker je učitelj ne pregleda
☐ drugo: _____

12. Kako se počutiš, če prideš k uri brez domače naloge? Označi, kako močno določena trditev zate velja.

Trditev	Velja	Včasih velja	Ne velja
Strah me je, da bo učitelj/učiteljica jezen/jezna name.			
Sem živčen/živčna, ker ne vem, kaj bo učitelj rekel.			
Strah me je, da bo učitelj/učiteljica sporočil/a staršem.			
Sram me je pred učiteljem in sošolci.			
Imam slabo vest. Počutim se krivo, ker vem, da bi moral/a nalogo narediti.			
Se ne obremenjujem preveč, saj se to včasih zgodi vsakemu.			
Zavedam se posledic in vem, da moram biti bolj odgovoren/odgovorna.			
Vseeno mi je.			
Me ne skrbi, saj učitelj tako ali tako nikoli ne preveri.			

13. Ali kdaj prepíšeš domačo nalogo oz. iz rešitev prepíšeš rezultate?

- ☐ Da, vedno
☐ Včasih

- ☐ Redko
- ☐ Skoraj nikoli

*Ob izbiri odgovorov da, včasih ali redko, se odpre podvprašanje: Če prepišeš domačo nalogo, za kateri predmet jo prepišeš in zakaj? (odprti odgovor)

14. Kakšen je tvoj odnos do domačih nalog?

- ☐ Domače naloge rad/a delam – pomagajo mi pri učenju.
- ☐ Naloge naredim, ker vem, da so pomembne.
- ☐ Včasih mi je všeč, včasih ne – odvisno, kaj moram delati.
- ☐ Domače naloge mi niso všeč, ampak jih vseeno naredim.
- ☐ Nalog ne maram in jih raje ne bi imel/a.
- ☐ Domačih nalog pogosto ne naredim.

TVOJI PREDLOGI

15. Zakaj meniš, da učitelji dajejo domače naloge?
(odprti odgovor)

16. Kako bi si ti želel/želela, da bi učitelji spremljali opravljanje domačih nalog? (možnih je več odgovorov)

- ☐ učitelj si zabeleži ali sem nalogo opravil ali ne
- ☐ naloge vedno pregleda ali pove rešitve
- ☐ naloge občasno pregleda in poda povratno informacijo
- ☐ naloge pregledamo skupaj v razredu in si sami popravljamo napake
- ☐ obvesti razrednika
- ☐ obvesti starše
- ☐ pobere zvezke in vsakemu pregleda in popravi nalogo

17. Kaj bi po tvojem mnenju pomagalo, da bi bolj redno opravljal domače naloge?
(odprti odgovor)

6. 2. Vprašalnik za starše

Spoštovani starši!

Prosimo vas, da izpolnite spodnji vprašalnik, ki nam bo pomagal bolje razumeti, kako učenci doma opravljajo domače naloge in kakšna je pri tem vloga družine. Vaši odgovori bodo obravnavani anonimno. Če več vaših otrok obiskuje našo šolo, prosimo, izpolnite vprašalnik za vsakega izmed njih.

Razred vašega otroka: ☐ 1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐ 9.

1. Ali spremljate otrokovo delo za šolo?

- ☐ da
- ☐ ne
- ☐ občasno

2. Koliko časa dnevno vaš otrok povprečno porabi za domače naloge?
- ☐ manj kot 15 minut
 - ☐ 15–30 minut
 - ☐ 30–60 minut
 - ☐ več kot 1 uro
 - ☐ ne vem
3. Kako pogosto vaš otrok prejme domače naloge?
- ☐ vsak dan
 - ☐ nekajkrat na teden
 - ☐ redko
 - ☐ skoraj nikoli
 - ☐ ne vem, ker ne spremljam njegovega dela
4. Ali menite, da je količina domačih nalog primerna?
- ☐ Da, količina je ravno pravšnja.
 - ☐ Ne, nalog je pogosto preveč.
 - ☐ Ne, nalog je premalo in bi jih lahko bilo več.
 - ☐ Količina zelo niha – včasih preveč, včasih skoraj nič.
 - ☐ Ne vem/težko ocenim.
5. Na kakšen način ste obveščeni v primeru, da vaš otrok ne dela domačih nalog? (možnih je več odgovorov)
- ☐ Razrednik pošlje obvestilo preko eAsistenta.
 - ☐ Ob obisku govorilne ure.
 - ☐ Obvesti me učitelj posameznega predmeta (podpis v zvezku/beležki, preko eAsistenta).
 - ☐ Nisem obveščen.
 - ☐ S tem nimam izkušenj, saj moj otrok redno dela domače naloge.
6. Ste z načinom obveščanja glede neopravljanja domačih nalog zadovoljni?
- ☐ Da
 - ☐ Ne

*Če je izbira "ne", se odpre podvprašanje: Kakšen način bi bil po vašem mnenju primernejši?

7. Kako se odzovete na informacijo, da vaš otrok ne dela domačih nalog? (Izberite najbolj primeren odgovor)
- ☐ Pogovorim se z otrokom, da ugotovim razlog.
 - ☐ Pomagam otroku pri domači nalogi.
 - ☐ Otroka spomnim ali ga opomnim, naj domačo nalogo naredi.
 - ☐ Postavim omejitve pri drugih aktivnostih (npr. manj igranja, gledanja televizije).
 - ☐ Se ne odzovem posebej.
 - ☐ Sem razočaran/-a ali jezen/-a, ampak ne ukrepam.
 - ☐ Moj odziv ni potreben, saj moj otrok redno dela domače naloge.

☐ Drugo: _____

POMOČ IN PODPORA DOMA

8. Kako pogosto pomagata otroku pri domačih nalogah?

- ☐ vsak dan
- ☐ nekajkrat na teden
- ☐ redko
- ☐ nikoli

9. Zakaj vaš otrok potrebuje pomoč (možnih več odgovorov)?

- ☐ ne razume navodil
- ☐ nima motivacije
- ☐ se ne zna organizirati
- ☐ naloge so pretežke
- ☐ nalog je količinsko preveč
- ☐ drugo: _____

STALIŠČA DO DOMAČIH NALOG

10. Se vam zdi, da domače naloge prispevajo k znanju vašega otroka?

- ☐ Da, domače naloge zelo pripomorejo k učenju.
- ☐ Da, prispevajo, ampak le delno.
- ☐ Ne vem/Nisem prepričan/-a.
- ☐ Ne, mislim, da ne pripomorejo veliko.
- ☐ Ne, domače naloge niso koristne za znanje otroka.

11. Kakšno menite, da je splošno mnenje vašega otroka o domačih nalogah?

- ☐ rad/a jih opravlja
- ☐ opravlja jih brez večjih težav
- ☐ jih ne mara, a jih vseeno opravi
- ☐ se jim pogosto izogiba
- ☐ ne vem

12. Kaj menite o domačih nalogah?

- ☐ Domače naloge so koristne in potrebne za učenje.
- ☐ Domače naloge so koristne, vendar bi jih lahko bilo manj.
- ☐ Domače naloge otroka preveč obremenjujejo.
- ☐ Domače naloge niso vedno smiselne ali koristne.
- ☐ Ne vidim posebnega pomena domačih nalog.
- ☐ Drugo: _____

13. Čigava odgovornost je, da otrok redno opravlja domače naloge?

- ☐ otrokova odgovornost
- ☐ odgovornost staršev oz. družine
- ☐ odgovornost učiteljev
- ☐ skupna odgovornost vseh naštetih

14. Kako bi lahko kot starši prispevali k izboljšanju učinkovitosti domačih nalog? (izberite vse, kar velja)

- ☐ Spodbujali otroka k rednemu delu in samostojnosti.
- ☐ Pomagali pri razumevanju nalog, kadar otrok potrebuje podporo.
- ☐ Ustvarili miren in urejen prostor za delo.
- ☐ Skrbeli za redno komunikacijo z učitelji.
- ☐ Motivirali otroka z nagradami ali pohvalami.
- ☐ Pomagali otroku organizirati čas za naloge.
- ☐ Ne posegali preveč, da bi otrok delal samostojno.
- ☐ Drugo: _____

15. Kdaj je po vašem mnenju smiselno odgovornost za opravljanje domačih nalog prepustiti izključno otroku?

- ☐ Že od 1. razreda, saj se mora otrok zgodaj naučiti odgovornosti.
- ☐ Približno v 3. ali 4. razredu, ko razume pomen šolskih obveznosti.
- ☐ V višjih razredih (6.–9. razred), ko je bolj zrel.
- ☐ Ko otrok pokaže dovolj samostojnosti in zanesljivosti.
- ☐ Odvisno od otroka, saj je vsak drugačen.
- ☐ Nikoli popolnoma, saj moramo starši vedno imeti nekaj nadzora.
- ☐ Drugo: _____

PREDLOGI IN POBUDE

16. Imate kakšne predloge ali pobude, kako bi lahko bile domače naloge bolj primerne, zanimive ali učinkovite za vašega otroka? (Lahko napišete konkretne predloge, izkušnje ali opažanja.)

6. 3. Vprašalnik za učitelje

Spoštovani učitelji in učiteljice!

S tem vprašalnikom želimo raziskati vaše izkušnje in stališča glede dodeljevanja domačih nalog. Vprašalnik je anonimen in namenjen izdelavi samoevalvacijskega poročila in izboljšavi šolskih praks.

Katere razrede trenutno poučujete? (možnih več odgovorov)

- ☐ 1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐ 9.

Predmet(i), ki jih poučujete: _____

Kako pogosto dodeljujete domače naloge?

- ☐ vsak dan
- ☐ večkrat na teden
- ☐ enkrat na teden
- ☐ redko
- ☐ nikoli

Koliko časa naj bi po vašem mnenju dnevno učenec porabil za domačo nalogo za vse predmete skupaj?

- ☐ do 15 minut
- ☐ 15–30 minut
- ☐ 30–45 minut
- ☐ več kot 1 uro

Kaj je glavni namen domačih nalog, ki jih dodeljujete? (več možnih odgovorov)

- ☐ sprotno utrjevanje znanja
- ☐ nadgradnja snovi
- ☐ samostojno razmišljanje in raziskovanje
- ☐ priprava na preverjanje znanja
- ☐ razvijanje delovnih navad
- ☐ drugo: _____

Kako pogosto preverjate opravljene domače naloge?

- ☐ vsakokrat
- ☐ občasno
- ☐ redko
- ☐ ne preverjam

Ali učenci domače naloge opravljajo redno?

- ☐ vedno (več kot 90 % učencev redno opravlja domače naloge)
- ☐ pogosto (70–90 % učencev jih opravlja redno)
- ☐ občasno (40–70 % učencev jih opravlja redno)
- ☐ redko (manj kot 40 % učencev jih opravlja redno)
- ☐ skoraj nikoli (le posamezni učenci jih opravljajo redno)

Kako ukrepate, če učenec ne opravi domače naloge? (več možnih odgovorov)

- ☐ zabeležim si v lastno evidenco
- ☐ pogovorim se z učencem
- ☐ vpišem v eAsistenta
- ☐ obvestim starše
- ☐ zahtevam, da učenec nalogo opravi naknadno
- ☐ upoštevam pri zaokroževanju ocen na koncu leta
- ☐ ni posledic
- ☐ drugo: _____

Na kakšen način obvestite starše, če posamezni učenec ne dela domačih nalog? (možnih je več odgovorov)

- ☐ napišem sporočilo staršem
- ☐ sporočim razredniku, ki pošlje obvestilo preko e-asistenta.
- ☐ obvestim jih ob obisku govorilne ure

- ☐ ne obveščam
- ☐ drugo: _____

Kakšna je vaša izkušnja z odzivom staršev, kadar jih obvestite o tem, da učenec ne opravlja domačih nalog? (Izberite do tri najbolj ustrezne odgovore)

- ☐ Večina staršev se odzove razumevajoče in sodelovalno.
- ☐ Nekateri starši se odzovejo z izgovori ali opravičili za otroka.
- ☐ Starši pogosto prelagajo odgovornost na šolo ali učitelja.
- ☐ Redko dobim kakršen koli odziv.
- ☐ Starši se trudijo, da bi se otrok izboljšal.
- ☐ Pogosto pride do obrambnega ali jeznega odziva.
- ☐ Ni odziva.
- ☐ Drugo: _____

Kako pogosto menite, da pri domačih nalogah sodelujejo starši?

- ☐ pogosto
- ☐ občasno
- ☐ redko
- ☐ skoraj nikoli
- ☐ ne vem

Čigava odgovornost je, da otrok redno opravlja domače naloge?

- ☐ otrokova odgovornost
- ☐ odgovornost staršev oz. družine
- ☐ odgovornost učiteljev
- ☐ skupna odgovornost vseh naštetih

Kdaj je po vašem mnenju smiselno odgovornost za opravljanje domačih nalog prepustiti izključno otroku?

- ☐ Že od 1. razreda, saj se mora otrok zgodaj naučiti odgovornosti.
- ☐ Približno v 3.–4. razredu, ko razume pomen šolskih obveznosti.
- ☐ V višjih razredih (6.–9. razred), ko je bolj zrel.
- ☐ Ko otrok pokaže dovolj samostojnosti in zanesljivosti.
- ☐ Odvisno od otroka, saj je vsak drugačen.
- ☐ Nikoli popolnoma, saj morajo starši vedno imeti nekaj nadzora.
- ☐ Drugo: _____

Ali diferencirate domače naloge glede na različne potrebe učencev (OPP, nadarjeni učenci, učenci z učnimi težavami)?

- ☐ vedno
- ☐ občasno
- ☐ redko
- ☐ nikoli

*Ob izbiri vedno, občasno, redko, se odpre:

Kako diferencirate domače naloge?

Način diferenciacije	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Zelo pogosto
Pripravljam naloge z različno zahtevnostjo	☐	☐	☐	☐	☐
Določim obvezne in izbirne naloge	☐	☐	☐	☐	☐
Učencem z učnimi težavami prilagodim obseg nalog	☐	☐	☐	☐	☐
Nadarjenim učencem ponudim dodatne ali zahtevnejše naloge	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

Kako gledate na diferenciacijo domačih nalog? Katere izzive in prednosti vidite pri prilagajanju nalog različnim učencem in kakšni so vaši predlogi glede tega?
(odprti odgovor)

Se vam zdi, da domače naloge pomembno prispevajo k učenčevemu znanju?

- ☐ da, pomembno
- ☐ delno
- ☐ ne bistveno
- ☐ sploh ne

S katerimi izzivi se srečujete pri dodeljevanju ali preverjanju domačih nalog in kaj bi po vašem mnenju izboljšalo učinkovitost opravljanja domačih nalog?
(odprti odgovor)